

# KABE

## *Travel Master*

### INSTRUCTIEBOEK

### 2019



NL



---

## **WIJ FELICITEREN U MET UW NIEUWE CAMPER.**

Wij feliciteren u met uw keuze van deze camper.

De camper is met de grootste zorgvuldigheid geconstrueerd en vervaardigd. Doordachte oplossingen met de nadruk op kwaliteit tot in het kleinste detail maken dat u vele jaren plezier zult hebben van uw camper.

Wij verzoeken u om, voordat u uw camper in gebruik neemt, dit instructieboek zorgvuldig te lezen zodat onnodige problemen worden voorkomen. De informatie in het instructieboek zal ertoe bijdragen dat u maximaal plezier aan uw camper beleeft.

De uitrusting bevat natuurlijk ook onderdelen waarvoor gespecialiseerde kennis nodig is. Uw KABE-dealer staat u graag terzijde en kan u helpen met het verduidelijken van technische details of als u vragen hebt over het gebruik van uw camper.

Wij wensen u veel plezier met uw KABE Travel Master.

KABE AB

---

# INHOUD

## VOORWOORD

OVER DIT INSTRUCTIEBOEK .....	1-1
BIJGEVOEGDE DOCUMENTEN .....	1-1

## VEILIGHEIDSIINSTRUCTIES

VERKEERSVEILIGHEID .....	2-1
ELEKTRISCHE VEILIGHEID .....	2-1
VENTILATIE .....	2-1
BRANDVEILIGHEID .....	2-1
FLESSENGAS .....	2-1

## GEBRUIK

CHECKLISTS .....	3-2
DENK VOOR VERTREK AAN HET VOLGENDE .....	3-2
DENK BIJ OPSTELLING OP DE VERBLIJFPLAATS AAN HET VOLGENDE .....	3-2
DENK BIJ KAMPEREN IN DE WINTER AAN HET VOLGENDE .....	3-3
HOOFDSTROOMSCHAKELAAR .....	3-4
BEDIENINGSPANEEL .....	3-4
BEDIENING VAN HET TRAPJE .....	3-5
STOELEN .....	3-6
AANPASSING VAN DE ZITGROEP VOOR RIJDEN .....	3-7
VEILIGHEIDSGORDELS .....	3-7
INSTELLING VAN DE TAFEL .....	3-8
DE ZITGROEP VERANDEREN IN EEN BED .....	3-9
ZITGROEP MET UITTREKBAAR VERLENGSTUK .....	3-9
ZITGROEP MET UITTREKBAAR VERLENGSTUK EN ZIJPLAATS .....	3-10
ZITGROEP MET ZIJPLAATS EN MATRAS .....	3-11
ZITGROEP MET ZIJPLAATS EN TWEE MATRASSEN .....	3-12
ZITGROEP MET ZIJPLAATS EN DRIE MATRASSEN .....	3-13
NEERLAATBAAR BOVENBED .....	3-14
VOORRUITJALOEZIE .....	3-15
BEDIENEN VAN DE ELEKTRISCHE JALOEZIE .....	3-15
BEDIENING IN GEVAL VAN NOOD .....	3-15
BELADING .....	3-16
ALGEMEEN .....	3-16
HET PLAATSEN VAN LADING .....	3-16
LAADRUIMTE .....	3-16
FLESSENGASSYSTEEM .....	3-17
VERWISSELEN VAN DE GASFLES .....	3-17
GEBRUIK VAN DE LEKKAGE-INDICATOR .....	3-17
KOELKAST .....	3-18
KOOKTOESTEL VOOR FLESSENGAS .....	3-20
GEBRUIK VAN HET KOOKTOESTEL VOOR FLESSENGAS .....	3-20
UITSCHAKELLEN VAN HET KOOKTOESTEL .....	3-20
MAGNETRON .....	3-21
VERWARMINGSSYSTEEM .....	3-22
STARTEN VAN HET VERWARMINGSSYSTEEM .....	3-23
INSTELLING VAN DE GEWENSTE TEMPERATUUR .....	3-24
WARM WATER .....	3-24
VERWARMING MET ELEKTRISCHE VOEDING 230 V .....	3-25
VERWARMING MET FLESSENGAS .....	3-26
INSTELLING VAN DE VLOERVERWARMING .....	3-27
VERWARMING VAN HET WOONGEDEELTE TIJDENS HET RIJDEN .....	3-28
VERWARMING ONDER DE BESTUURDERSSTOEL EN DE PASSAGIERSSTOEL .....	3-28

<b>WATER-/AFVOERSYSTEMEN .....</b>	<b>3-30</b>
HET BIJVULLEN VAN VERS WATER .....	3-30
LEGEN VAN HET VERSWATERSYSTEEM .....	3-31
REINIGING VAN DE VERSWATERTANK .....	3-31
LEGEN VAN DE GRIJSWATERTANK .....	3-32
REINIGING VAN DE GRIJSWATERTANK .....	3-33
GEBRUIK VAN WATERKRANEN .....	3-34
GEBRUIK VAN DE AFVOER .....	3-34
GEBRUIK VAN DE DOUCHE .....	3-34
<b>TOILET CINDERELLA MOTION.....</b>	<b>3-35</b>
VOORBEREIDING VAN HET TOILET VOOR GEBRUIK .....	3-35
GEBRUIK VAN HET TOILET .....	3-35
LEGEN VAN HET TOILET .....	3-35
<b>TOILET THETFORD C263.....</b>	<b>3-36</b>
VOORBEREIDING VAN HET TOILET VOOR GEBRUIK .....	3-36
GEBRUIK VAN HET TOILET .....	3-36
LEGEN VAN HET TOILET .....	3-37
<b>HET OPLADEN VAN DE ACCU.....</b>	<b>3-38</b>
CONTROLE VAN DE ACCULADING .....	3-38
HET OPLADEN VAN ACCU'S .....	3-38
GELUIDLOZE STAND .....	3-38
<b>RADIO .....</b>	<b>3-39</b>
<b>FIETSENDRAGER .....</b>	<b>3-40</b>

## BESCHRIJVING

<b>BESCHRIJVING VAN DE AUTO.....</b>	<b>4-2</b>
DE WEBSITE VAN FIAT .....	4-2
VERKEERSVERLICHTING .....	4-2
CHASSIS .....	4-2
TREKHAAK .....	4-2
KRIKSTEUNPUNT ACHTER.....	4-3
WIELEN .....	4-3
SNEEUWKETTINGEN.....	4-3
<b>STEUNPOTEN.....</b>	<b>4-4</b>
HANDBEDIENDE STEUNPOTEN .....	4-4
HYDRAULISCHE STEUNPOTEN .....	4-5
<b>FLESSENGASSYSTEEM.....</b>	<b>4-6</b>
FLESSENGAS.....	4-6
HET FLESSENGASSYSTEEM .....	4-6
GASFLES .....	4-7
LEKKAGE-INDICATOR .....	4-8
CONTROLE VAN HET FLESSENGASSYSTEEM .....	4-8
GASDRUK EN TEMPERATUUR .....	4-9
GASVERBRUIK .....	4-9
<b>KOELKAST.....</b>	<b>4-10</b>
DE KOELKAST UITSCHAKELEN.....	4-10
SPER VOOR GEBRUIK TIJDENS HET RIJDEN .....	4-10
AANPASSING VAN DE VENTILATIE VAN DE KOELKAST VOOR DE WINTER .....	4-11
ALGEMENE AANWIJZINGEN VOOR DE KOELKAST .....	4-12
<b>VERWARMINGSSYSTEEM.....</b>	<b>4-14</b>
ALGEMEEN OVER HET VERWARMINGSSYSTEEM.....	4-14
VERWARMINGSKETEL .....	4-16
EXPANSIEVAT .....	4-17
VLOEISTOF IN HET VERWARMINGSSYSTEEM .....	4-18
CONVECTORSYSTEEM.....	4-18
VERWARMINGSCIRCUIT MET LUSSEN IN DE VLOER.....	4-19
VOORRUITVERWARMING.....	4-20
WARMTEWISSELAAR .....	4-20
VERWARMINGSELEMENT ONDER DE STOELN.....	4-22

<b>VENTILATIE</b> .....	<b>4-23</b>
VASTE VENTILATIE .....	4-23
DAKLUIK.....	4-23
KEUKENVENTILATIE.....	4-23
CONDENS .....	4-23
AIRVENT.....	4-24
AIRCONDITIONING (AC).....	4-24
<b>WATER-/AFVOERSYSTEMEN</b> .....	<b>4-25</b>
VERSWATERSYSTEEM .....	4-25
GRIJSWATERSYSTEEM .....	4-28
RISICO VAN BEVRIEZING .....	4-30
<b>TOILET</b> .....	<b>4-31</b>
VERBRANDINGSTOILET CINDERELLA MOTION.....	4-31
TOILET THETFORD C263 .....	4-32
<b>ELEKTRISCH SYSTEEM</b> .....	<b>4-33</b>
ELEKTRISCH SYSTEEM 230VAC .....	4-33
INVERTER 12V - 230V .....	4-34
HOOFDSTROOMSCHAKELAAR 12V-SYSTEEM.....	4-35
ALARM BIJ HET STARTEN VAN DE MOTOR.....	4-35
OVERZICHTELIJKE TECHNISCHE BESCHRIJVING VAN HET 12V-SYSTEEM VAN HET WOONGEDEELTE .....	4-36
BEDIENINGSPANEEL.....	4-37
ACCU'S EN HET LADEN VAN ACCU'S .....	4-42
VERLICHTING .....	4-45
BUITENLAMP MET BEWEGINGSENSOR .....	4-45
ZEKERINGEN .....	4-46
ELEKTRISCH SCHEMA .....	4-50
<b>BESCHRIJVING ANTENNESYSTEEM</b> .....	<b>4-51</b>
 <b>ONDERHOUD</b>	
<b>ONDERHOUDSSCHEMA'S</b> .....	<b>5-2</b>
WEKELIJKS ONDERHOUD .....	5-2
MAANDELIJKS ONDERHOUD .....	5-2
JAARLIJKS ONDERHOUD .....	5-2
<b>REINIGING</b> .....	<b>5-3</b>
WASSEN VAN DE BUITENZIJDE .....	5-3
INWENDIGE REINIGING .....	5-4
SNIJPLANK .....	5-4
<b>STALLING</b> .....	<b>5-5</b>
MAATREGELEN BIJ STALLING .....	5-5
MAATREGELEN BIJ STALLING .....	5-6
MAATREGELEN BIJ INGEBRUIKNEMING NA STALLING .....	5-6
<b>ONTLUCHTING VAN HET CONVECTORSYSTEEM</b> .....	<b>5-7</b>
<b>LADEN IN HET KEUKENBLOK</b> .....	<b>5-8</b>
AFSTELLING VAN LADEN .....	5-8
VERWIJDERING VAN LADEN.....	5-8
MONTAGE VAN LADEN.....	5-8
<b>UITTREKKASTEN IN HET KEUKENBLOK</b> .....	<b>5-9</b>
VERWIJDERING VAN UITTREKKASTEN .....	5-9
MONTAGE VAN UITTREKKASTEN .....	5-9
AFSTELLING VAN HET FRONT .....	5-9
<b>AFSTELLEN VAN KASTDEURTJES</b> .....	<b>5-10</b>
KASTDEURTJE IN DE SERVIESKAST .....	5-10
DEURTJE IN DE BOVENKAST .....	5-10

# VOORWOORD

## OVER DIT INSTRUCTIEBOEK

Dit instructieboek geldt voor het woongedeelte van de KABE TravelMaster, modeljaar 2019.

Dit instructieboek bevat vier verschillende soorten informatie.

- Veiligheidsvoorschriften
- Gebruik
- Beschrijving
- Onderhoud

Het hoofdstuk "Veiligheidsvoorschriften" bevat beknopte aanwijzingen over het vermijden van risico's.

Het hoofdstuk "Gebruik" is bedoeld als overzicht en naslagwerk. "Gebruik" bevat overzichtelijke aanwijzingen die stap voor stap aangeven hoe de diverse functies werken.

Het hoofdstuk "Gebruik" biedt voldoende informatie voor correct gebruik van het woongedeelte van de camper, maar lees vooral ook de beschrijvende gedeelten zodat u volledig bent geïnformeerd.

Het hoofdstuk "Beschrijving" heeft tot doel:

- om de gebruiker vertrouwd te maken met de camper en zijn onderdelen wat betreft hun functie en werking.
- om de onderdelen te identificeren en te benoemen ten behoeve van gebruik en onderhoud in overeenstemming met de aanwijzingen in het instructieboek.
- om de gebruiker te wijzen op risico's en eigenschappen die belangrijk zijn bij het gebruik van de camper.
- om de instructies in het hoofdstuk "Gebruik" aan te vullen met verdiepte informatie en aanwijzingen.

De tekst en de afbeeldingen in deze hoofdstukken zijn in de eerste plaats beschrijvend van aard (geen instructies).

Het hoofdstuk "Onderhoud" bevat aanwijzingen voor correcte onderhoudsmaatregelen. Onderhoud omvat zowel controleprogramma's als aanwijzingen voor maatregelen.

Denk eraan dat dit instructieboek uitsluitend betrekking heeft op het woongedeelte van de camper. Voor gebruik en onderhoud van het autogedeelte van de camper verwijst KABE naar het instructieboek van de autofabrikant.

Afbeeldingen in dit instructieboek kunnen opties of varianten bevatten die niet standaard zijn.

## BIJGEVOEGDE DOCUMENTEN

Naast dit instructieboek ontvangt u ook documenten van fabrikanten van apparatuur en uitrusting in de camper. Het is belangrijk om ook deze instructies te lezen zodat u vertrouwd bent met correcte werking, gebruik en onderhoud van alle apparatuur.

Sommige informatie zult u zowel in dit instructieboek van KABE als in het document van de fabrikant aantreffen. Als er sprake is van verschillen tussen informatie of aanwijzingen in de documenten, is het document van de fabrikant doorslaggevend.





# VEILIGHEIDSINSTRUCTIES

## VERKEERSVEILIGHEID

Zorg ervoor dat de camper correct geladen is. De lading moet over de camper verdeeld zijn en zijn vastgezet. Zware lading moet laag worden geplaatst. In bovenkastjes en op andere hoge plaatsen mag alleen lichte uitrusting worden bewaard. Er mag geen uitrusting los liggen waardoor passagiers letsel kunnen oplopen.

Zorg ervoor dat door het gewicht van de lading het totaal gewicht van het voertuig niet wordt overschreden.

Verdeel de lading zo over de camper dat per as de toegestane asbelasting niet wordt overschreden. De toegestane belasting van de respectievelijke assen is aangegeven op een plaatje in de motorruimte.

Campers met fietsendrager: Zorg ervoor dat de fietsendrager in transportpositie is vastgezet en dat de fietsen correct zijn bevestigd en vastgezet.

Voor het rijden:

- sluit alle uitwendige luiken.
- zorg dat het trapje is ingetrokken.
- zorg ervoor dat de steunpoten geheel omhoog zijn gedraaid.
- sluit kastdeurtjes en laden in het interieur.
- zorg dat de koelkastdeur is vastgezet.

## ELEKTRISCHE VEILIGHEID

Gebruik voor aansluiting van 230VAC een geaarde elektriciteitskabel van het type 3x2,5mm<sup>2</sup> die is goedgekeurd voor gebruik buitenshuis, en een stopcontact met een vermogen van 3600W.

Sluit de elektriciteitskabel alleen aan op een stopcontact met randaarde.

Zorg ervoor dat de elektriciteitskabel zo wordt aangebracht dat hij niet kan worden beschadigd.

Een beschadigde elektriciteitskabel moet worden vervangen.

Bij vervanging van de accu moet een accu van hetzelfde type worden gebruikt, deze is afgestemd op de camper en de bijbehorende uitrusting. Anders bestaat risico van beschadiging en oververhitting.

## VENTILATIE

Zorg ervoor dat de ventilatiekanalen geopend zijn.

Dakluiken en ventilator moeten vrij zijn. Zorg ervoor dat de ventilatie niet wordt belemmerd. Na sneeuw moeten de ventilatieroosters en de ventilatie via de dakluiken open worden gehouden.

## BRANDVEILIGHEID

Stel u op de hoogte van de werking van het brandblusmateriaal op de camping.

Gebruik bij brand in de camper een poederblusser.

Als de deur is geblokkeerd kunt u de camper verlaten via de ramen die kunnen worden geopend. Zorg ervoor dat deze ramen niet zijn geblokkeerd.

Zorg ervoor dat de brandmelders in de camper werken. Vervang zo nodig eens per jaar de batterij. Test de brandmelder eens per week door de knop ingedrukt te houden tot het alarm hoorbaar is.

Maatregelen bij brand:

- Schakel de elektrische 230 V-voeding uit.
- Sluit de hoofdkraan van de gasfles in de flessengaskoffer.
- Breng zo mogelijk de gasflessen in veiligheid. Gasflessen zijn drukvaten die niet aan hoge temperatuur mogen worden blootgesteld. Als de gasflessen niet verplaatst kunnen worden, moet de directe omgeving ontruimd worden.
- Informeer de brandweer over de plaats van de gasflessen.

## FLESSENGAS

Flessengas is een extreem brandgevaarlijk gas. Wees voorzichtig bij het gebruik van flessengas.

Zorg ervoor dat zich bij het verwisselen van een gasfles geen vuur, gloeiend of heet materiaal in de nabijheid bevindt.

Het is verboden om een tankstation op te rijden met aangestoken toestellen die werken op flessengas. Zorg ervoor dat verwarmingsketel en koelkast zijn uitgeschakeld.

In een garage, op een ferry of in andere gesloten ruimten moeten apparaten die werken op flessengas zijn uitgeschakeld en de hoofdkraan van de gasfles moet gesloten zijn.

Sluit de hoofdkraan van de gasfles als de camper niet wordt gebruikt.

Test bij het verwisselen van een gasfles het flessengassysteem op lekkage met de lekkagetester. Neem bij vermoeden van lekkage contact op met een vakman. Het flessengassysteem moet jaarlijks door een vakman getest worden op lekkage. Reparaties aan het flessengassysteem mogen alleen worden uitgevoerd door een vakman.

Voor de toestellen die werken op flessengas mag alleen flessengas worden gebruikt van de typen die in dit instructieboek zijn aangegeven.



---

# GEBRUIK

# CHECKLISTS

## DENK VOOR VERTREK AAN HET VOLGENDE

- Lading:
  - Voorkom overbelasting. Zorg dat het totaalgewicht van de camper niet wordt overschreden.
  - De lading moet correct zijn verdeeld (laag zwaartepunt, gelijke verdeling over linker- en rechterzijde van de camper).
  - Geen losse voorwerpen in het woongedeelte die een gevaar kunnen vormen voor de passagiers.
  - De lading moet zijn vastgezet of zo zijn geplaatst dat hij niet kan verschuiven, losraken of letsel kan veroorzaken.
- TV-antenne in de laagste stand.
- Luiken gesloten.
- Trapje ingetrokken
- Koelkastdeur vastgezet. Laden, kastjes en snijplanken gesloten/vastgezet.
- Hoofdkraan van de gasfles gesloten.
- Dakluiken en ramen gesloten. De verduisteringsgordijnen van de dakluiken geopend.
- De stop in de afvoer van de gootsteen en de wastafel geplaatst (om tijdens het rijden te voorkomen dat afvoerlucht doordringt in de camper).
- Elektrische kabel en kabel-TV uitgeschakeld.
- Steunpoten ingetrokken. (Dit geldt voor campers met gemonteerde steunpoten)
- Draaibare stoelen moeten tijdens het rijden in de rijrichting zijn vastgezet.
- Geen sneeuw, ijs of ander losliggend materiaal op het dak.
- Eventuele accessoires voorbereid voor het rijden (fietsendragers, airco e.d.).

## DENK BIJ OPSTELLING OP DE VERBLIJFPLAATS AAN HET VOLGENDE

- Zorg ervoor dat watervulopening en laadluiken bereikbaar zijn.
- Parkeer de camper horizontaal (niet hellend).
- Stabiliseer de camper met de steunpoten. (Dit geldt voor campers met gemonteerde steunpoten)
- Eventueel aansluiten op 230V.

## DENK BIJ KAMPEREN IN DE WINTER AAN HET VOLGENDE

### Kamperen in de winter

- Smeer de sloten ter voorkoming van bevriezing.
- Zorg voor het juiste glycolmengsel in het verwarmingssysteem.
- Zorg dat de accu volledig geladen is.
- Neem uit voorzorg twee gasflessen mee (geen composietfles).
- Neem extra zekeringen mee voor de camper en voor de elektriciteitsaansluiting op de camping.
- Monteer het winterluikje op het ventilatierooster van de koelkast.
- Denk bij gebruik van de parkeerrem aan het risico van vastvriezen van de rem.
- Verwijder voor het inschakelen van de verwarming sneeuw en ijs van dakluiken en luchtroosters zodat de ventilatie van de camper goed werkt.
- Werp geen wal van sneeuw op rondom de camper en voorkom dat dakluiken en luchtopeningen dichtsneeuwen.  
Anders bestaat het risico dat de veiligheidsventilatie wordt belemmerd.

### Kamperen in de winter

- Controleer als de camper koud is:
  - of de elektriciteitskabel is aangesloten.
  - of de 230-volt zekering in de elektriciteitsaansluiting in orde is.
  - of de automatische zekering van de ketel in de camper in orde is.
  - of de burens stroom hebben.
  - of de vloeistof in het expansievat het juiste niveau heeft.
- Als de koelkast niet koud wordt: start hem op flessengas in plaats van op 230V.
- Vul water bij en controleer voordat u het verswatersysteem bijvult of alle kranen en aftapkranen gesloten zijn.
- Als er geen water uit de kranen komt: controleer dan of er een waterleiding bevroren is.
- Zorg dat de schoorsteen vrij is van sneeuw en ijs. Gebruik bij kamperen in de winter de schoorsteenverlenger (alleen op modellen met een schoorsteen op het dak).
- Zorg ervoor dat de vaste veiligheidsventilatie niet wordt belemmerd door sneeuw of ander materiaal.

### Na kamperen in de winter

- Leeg het watersysteem en de grijswatertank. Zie de afzonderlijke aanwijzingen. Laat alle kranen in de OPEN stand staan (midden tussen warm en koud).
- Leeg slangen, kranen, warmwaterboiler en verwijder het spoelwater in het toilet. Controleer goed of alle waterkranen en de doucheslang leeg zijn.
- Leeg de afvaltank van het toilet.
- Verwijder vorstgevoelige levensmiddelen en persoonlijke eigendommen die gevoelig zijn voor kou.
- Controleer of elektrisch element, thermostaat en circulatiepomp correct zijn ingesteld.
- Controleer of alle dakluiken gesloten zijn.

# HOOFDSTROOMSCHAKELAAR

Het 12V-systeem van het woongedeelte is voorzien van een hoofdstroomschakelaar met sleutel.

Schakel de hoofdstroomschakelaar uit als de camper niet wordt gebruikt.



# BEDIENINGSPANEEL

De functies van het bedieningspaneel worden beschreven in Hoofdstuk 4 "Beschrijving".

Elektrisch systeem  
ON-OFF



## BEDIENING VAN HET TRAPJE

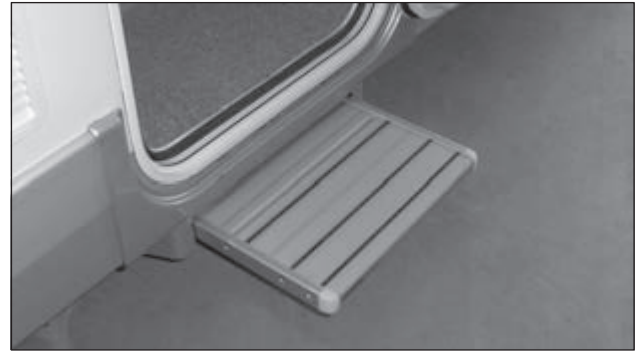
Dit geldt alleen voor modellen die zijn voorzien van een intrekbaar trapje.

Bedien het trapje met de stroomschakelaar binnen de deur.

Gebruik het trapje alleen als het helemaal is uitgeklappt.

Trek voor vertrek het trapje in via de stroomschakelaar. Controleer of het trapje helemaal is ingetrokken en verkeersveilig is.

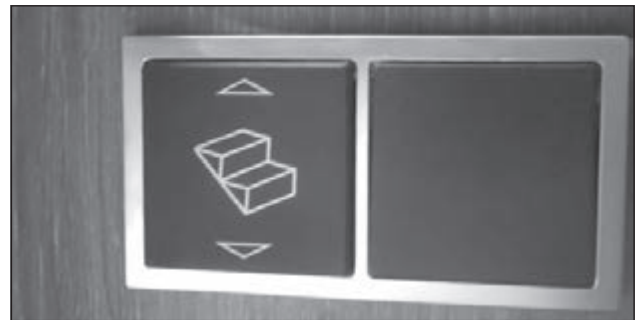
Het trapje is zo gekoppeld dat het automatisch wordt ingetrokken als de motor van de camper wordt gestart. Dit betekent dat het trapje in ingetrokken stand is geblokkeerd zolang de motor draait.



### WAARSCHUWING!

Zorg dat het trapje voor het rijden is ingetrokken.

Tijdens het rijden moet het trapje zijn ingetrokken zodat het geen gevaar oplevert voor ander verkeer en voetgangers.



Gebruik

### Let op!

Gebruik het trapje alleen als het helemaal is uitgeklappt.

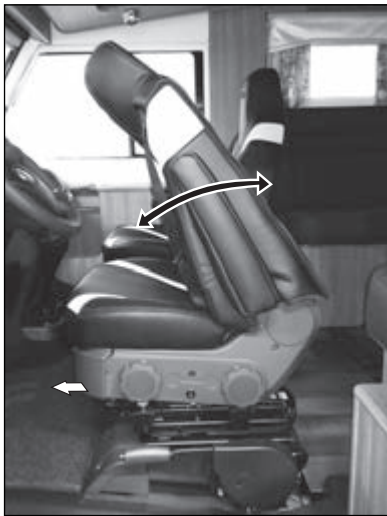
Als het trapje in gedeeltelijk uitgeklapte stand wordt belast, kan het worden beschadigd.



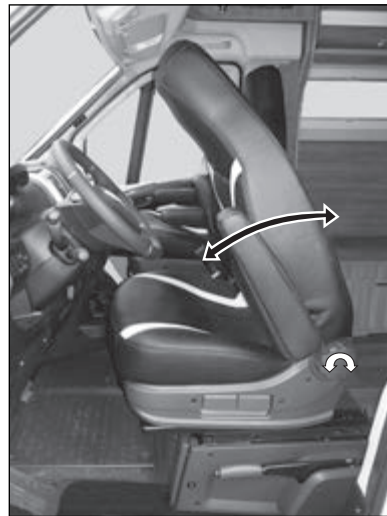
# STOLEN

De stoelen van de camper zijn draaibaar.  
Tijdens het rijden moeten zowel de bestuurdersstoel als de passagiersstoelen in de rijrichting zijn vastgezet.

Volledig geïntegreerde campers:



Halfgeïntegreerde campers:



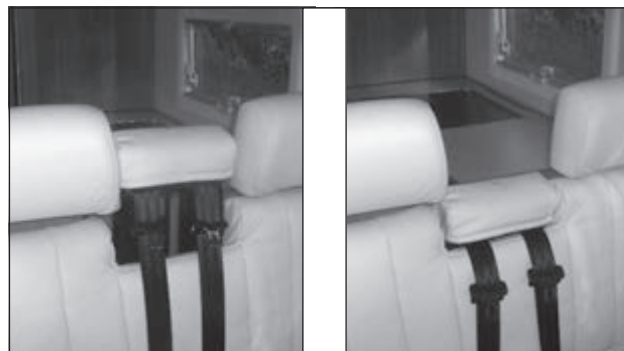


## AANPASSING VAN DE ZITGROEP VOOR RIJDEN

### VEILIGHEIDSGORDELS

Sommige modellen zijn voorzien van een neerklapbare bevestigingssteun voor de veiligheidsgordel.

Tijdens het rijden moet de steun voor de veiligheidsgordel zijn ingesteld op de rijstand. De markering geeft de juiste rijstand aan: (A).



*Rijden*

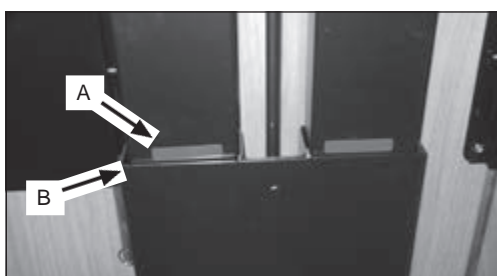
*Camping*

Stel de steun in door op de knop te drukken en gelijktijdig de hoogte van de steun in te stellen. De knop bevindt zich in het kussen.

De steun van de veiligheidsgordel heeft een sterke veer die met relatief veel kracht moet worden neergedrukt.



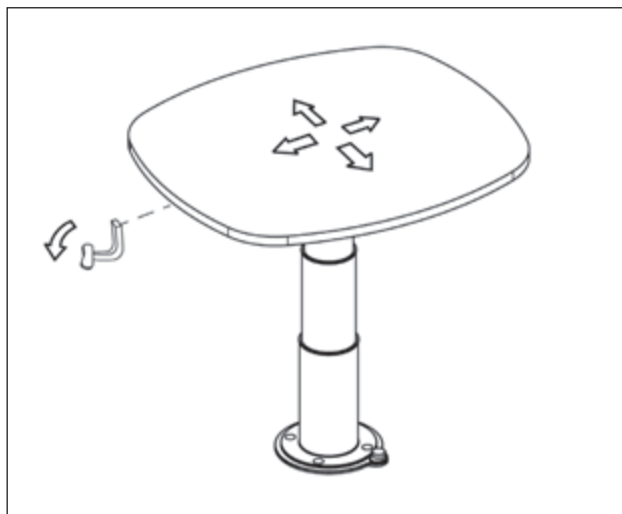
Tijdens het rijden moet de markering (A) zich bevinden op de hoogte van de rand (B) van de buitenkant van de zuil.



## INSTELLING VAN DE TAFEL

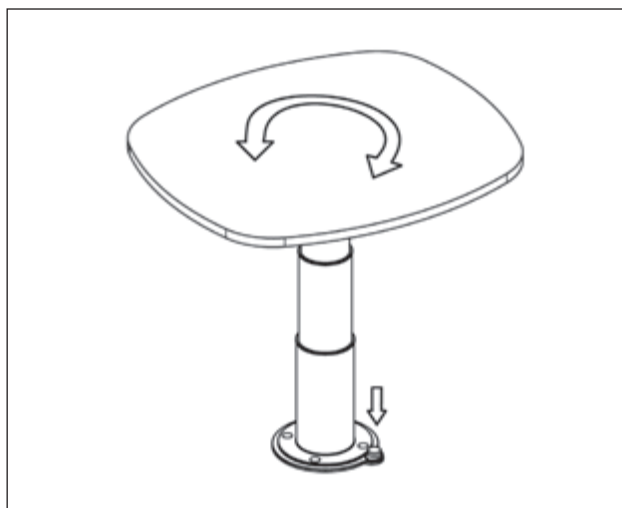
De stand van het tafelblad kan over enkele centimeters worden ingesteld.

- Klap de vergrendeling omlaag.
- Plaats het tafelblad op de gewenste hoogte.
- Fixeer de stand van het tafelblad door de vergrendeling omhoog te klappen.



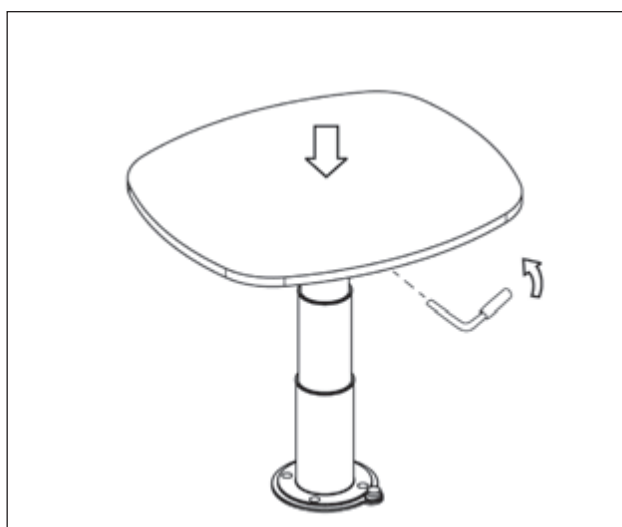
De tafel kan gedraaid worden.

- Druk op de vergrendeling bij de vloer.
- Draai de tafel.



De hoogte van de tafel kan worden ingesteld.

- Draai aan de hendel.
- Druk de tafel omlaag door drukken midden boven de tafelzuil.



## DE ZITGROEP VERANDEREN IN EEN BED

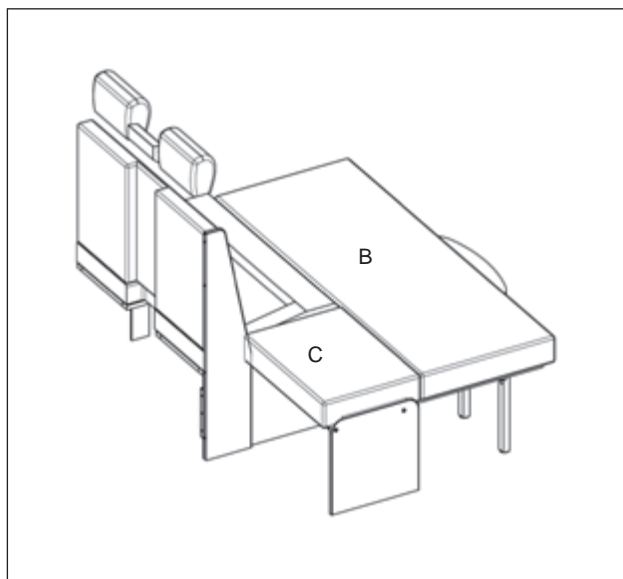
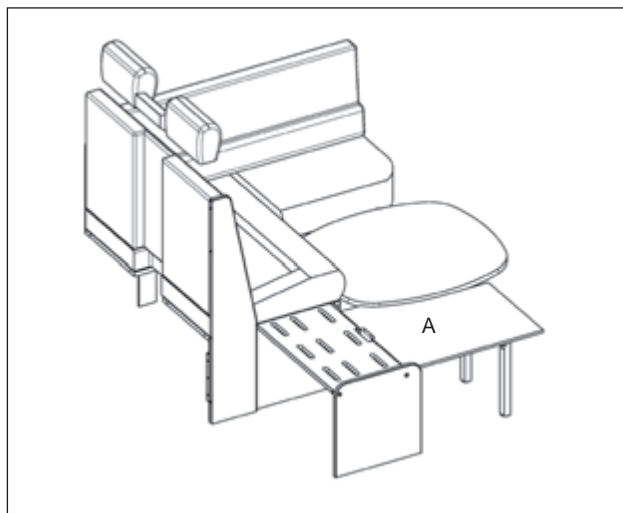
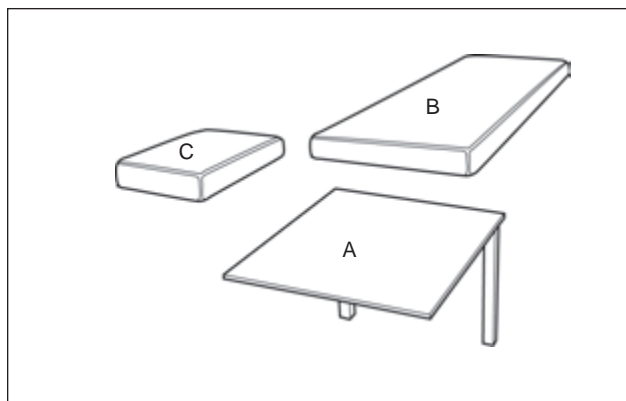
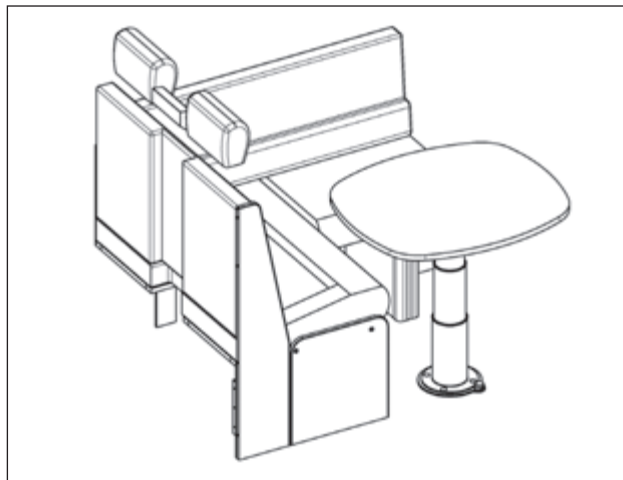
Er zijn verschillende typen zitgroepen, afhankelijk van de indeling van de camper. Maak het bed op volgens een van onderstaande beschrijvingen.

### ZITGROEP MET UITTREKBAAR VERLENGSTUK

Om het bed op te maken zijn behalve de aanwezige bank de volgende onderdelen nodig:

- A Bedbodem met steunpoten.
- B Matras.
- C Matras.

- 1 Laat de tafel zakken.
- 2 Trek het verlengstuk van de bank uit.
- 3 Leg de bedbodem (A) zo dat hij steunt op het verlengstuk van de bank en op de steunpoten.
- 4 Plaats de kussens zoals in de figuur hieronder.



## ZITGROEP MET UITTREKBAAR VERLENGSTUK EN ZIJPLAATS

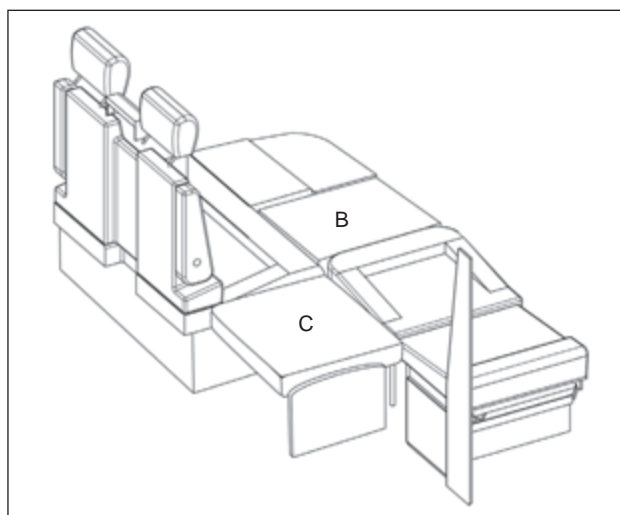
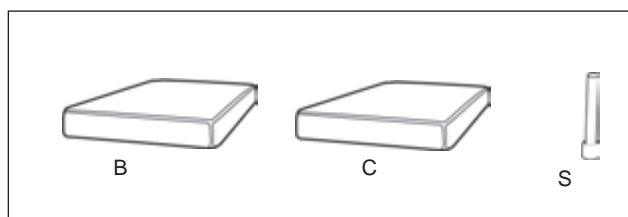
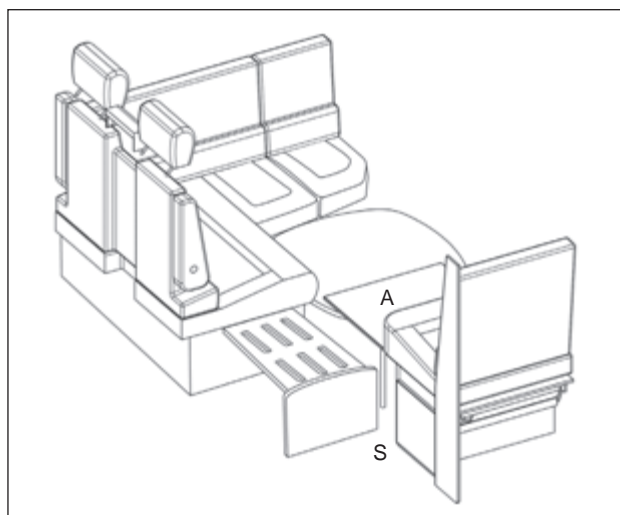
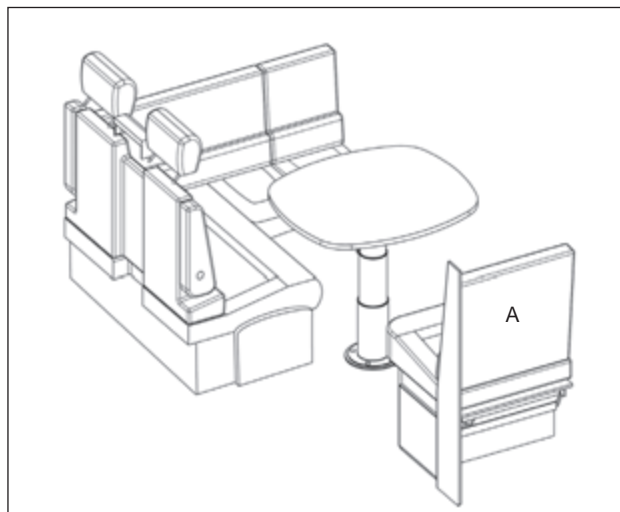
Om het bed op te maken zijn behalve de aanwezige banken de volgende onderdelen nodig:

- B Matras.
- C Matras.
- S Steunpoten.

- 1 Laat de tafel zakken en stel hem zo in dat hij rust op de rand van de bank.
- 2 Plaats de bedbodem (A) tussen de zitplaats en de tafel. Monteer de steunpoten (S) zo dat de bedbodem op de steunpoten rust.

De bedbodem (A) wordt tijdens het rijden bewaard bij de rugsteun van de zijplaats.

- 3 Trek het verlengstuk van de bank uit.
- 4 Plaats de kussens zoals in de figuur aangegeven.



## ZITGROEP MET ZIJPLAATS EN MATRAS

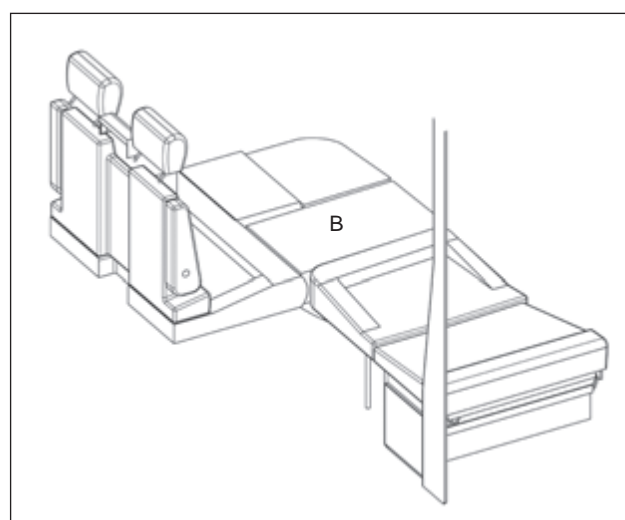
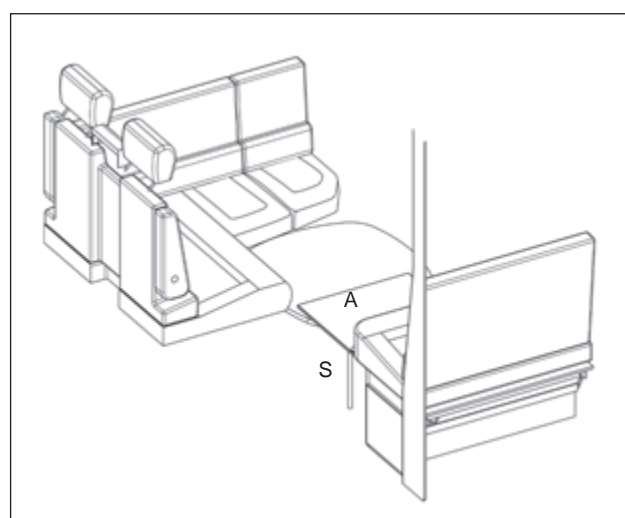
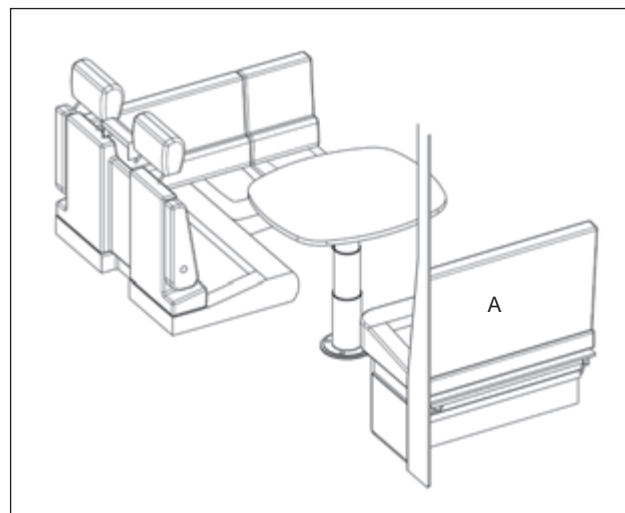
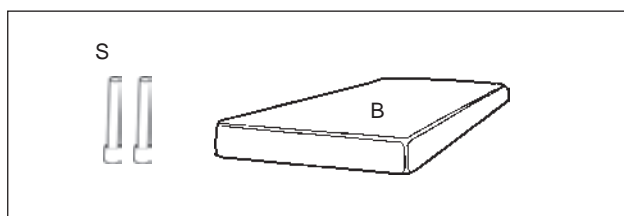
Om het bed op te maken zijn behalve de aanwezige banken de volgende onderdelen nodig:

- B Matras.
- S Steunpoten.

- 1 Laat de tafel zakken en stel hem zo in dat hij rust op de rand van de bank.
- 2 Plaats de bedbodem (A) tussen de zitplaats en de tafel. Monteer de steunpoten (S) zo dat de bedbodem op de steunpoten rust.

De bedbodem (A) wordt tijdens het rijden bewaard bij de rugsteun van de zijplaats.

- 3 Plaats de kussens zoals in de figuur aangegeven.



## ZITGROEP MET ZIJPLAATS EN TWEE MATRASSEN

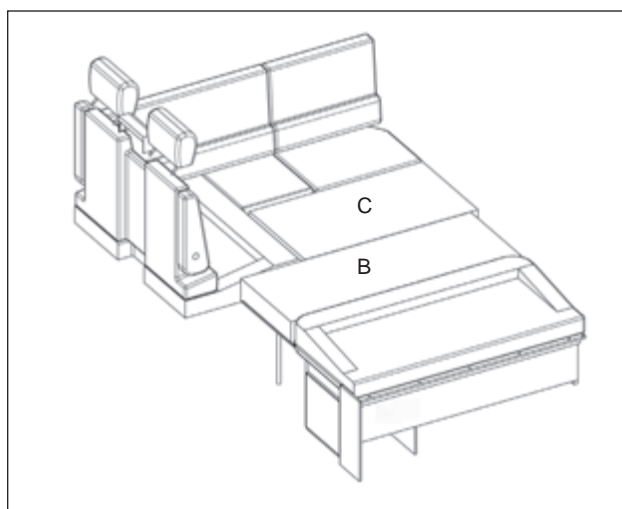
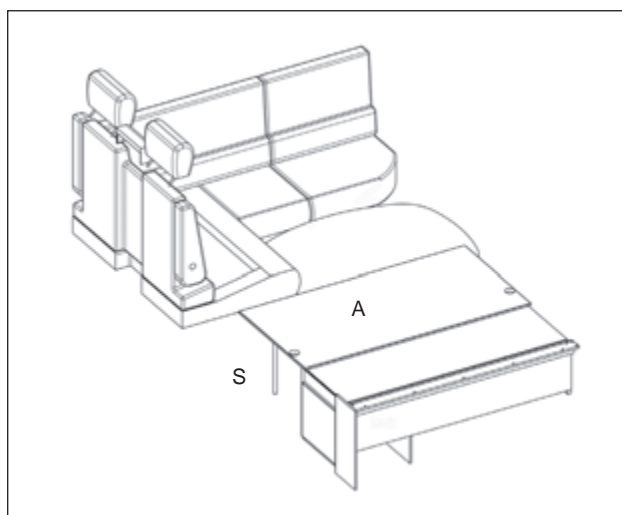
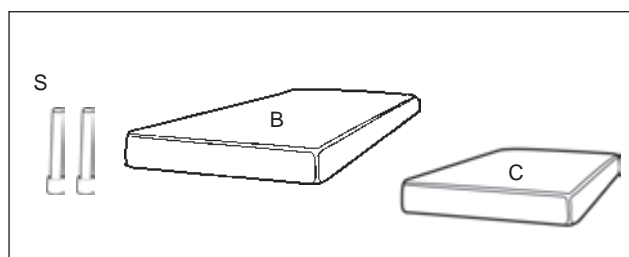
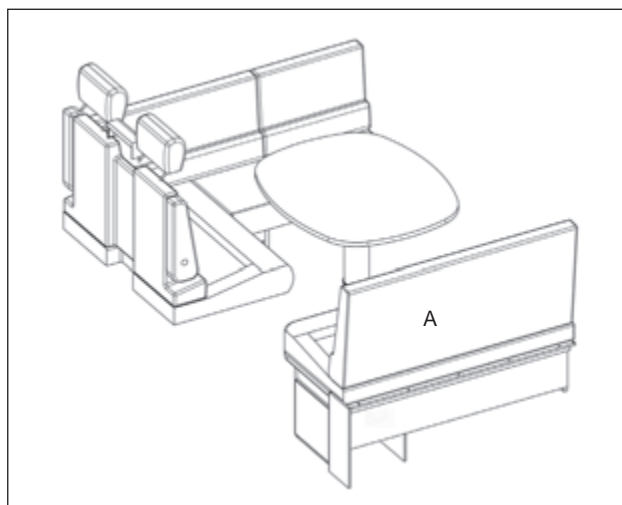
Om het bed op te maken zijn behalve de aanwezige banken de volgende onderdelen nodig:

- B Matras.
- C Matras.
- S Steunpoten.

- 1 Laat de tafel zakken en stel hem zo in dat hij rust op de rand van de bank.
- 2 Plaats de bedbodem (A) tussen de zitplaats en de tafel. Monteer de steunpoten (S) zo dat de bedbodem op de steunpoten rust.

De bedbodem (A) wordt tijdens het rijden bewaard bij de rugsteun van de zijplaats.

- 3 Plaats de kussens zoals in de figuur aangegeven.

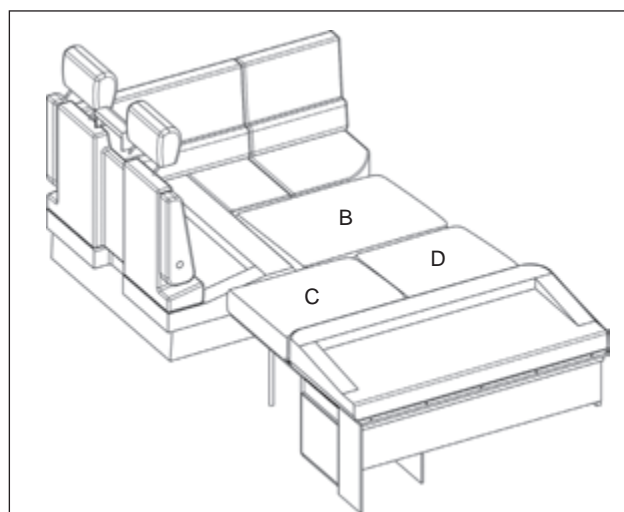
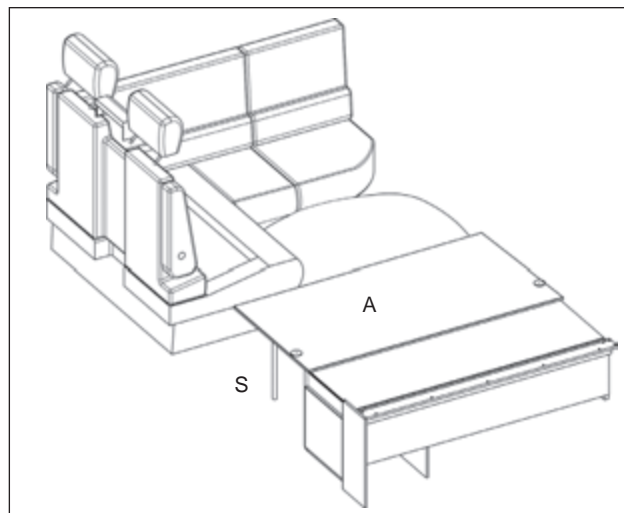
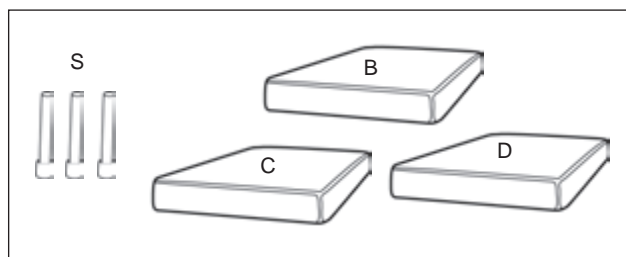
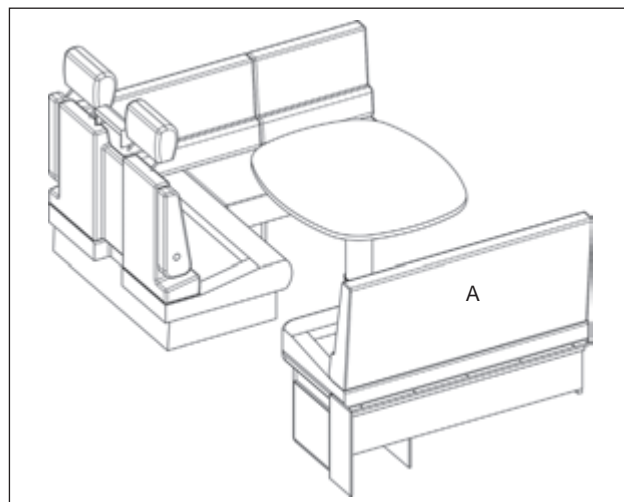


## ZITGROEP MET ZIJPLAATS EN DRIE MATRASSEN

Om het bed op te maken zijn behalve de aanwezige banken de volgende onderdelen nodig:

- B Matras.
- C Matras.
- D Matras.
- S Steunpoten.

- 1 Laat de tafel zakken en stel hem zo in dat hij rust op de rand van de bank.
- 2 Plaats de bedbodem (A) tussen de zitplaats en de tafel. Monteer de steunpoten (S) zo dat de bedbodem op de steunpoten rust.  
De bedbodem (A) wordt tijdens het rijden bewaard bij de rugsteun van de zijplaats.
- 3 Plaats de kussens zoals in de figuur aangegeven.





# NEERLAATBAAR BOVENBED

Sommige modellen zijn voorzien van een neerlaatbaar bovenbed boven de zitplaatsen van de camper.

Tijdens het rijden moet dit bed in zijn hoogste eindstand zijn opgehesen.

Als het bed wordt belast moet het in zijn laagste eindstand zijn neergelaten. De maximaal toegestane belasting bedraagt 200 kg. Dit bed mag niet worden belast terwijl het omhoog of omlaag wordt bewogen.

Het bovenbed wordt elektrisch bediend vanaf het bedieningspaneel van de camper (A).



Bediening van het bed:

- 1 Laat de rugleuning van de stoelen helemaal neer zodat het bed niet op de stoelen kan steunen.
- 2 Bescherm het rugkussen van de zitplaats door het plat te leggen.
- 3 Laat het bed zakken tot de eindstand.
- 4 Gebruik de valbescherming van het bed. Zorg ervoor dat de banden van de valbescherming voldoende lang zijn zodat het bed niet in de banden hangt.
- 5 Voor het rijden: Verhoog het bed tot de bovenste eindstand. Lading moet op een andere plaats bewaard worden. Lading op het bed kan verhinderen dat het bed zijn eindstand kan bereiken.

Met de hand bediend bed (zonder motoraandrijving): zorg ervoor dat het bed in opgehesen stand is vastgezet met de twee sloten.



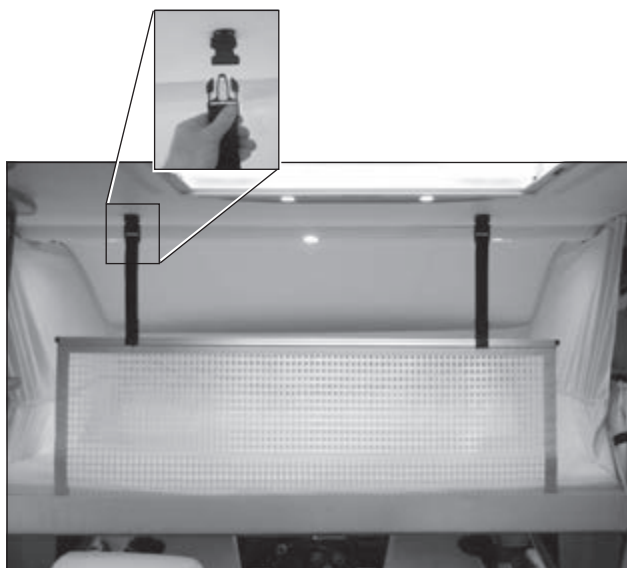
## Let op!

Controleer of er niets in de weg zit of door het bed kan worden beschadigd.

Als de motoren van het bed langzaam of ongelijk werken, onderbreek dan de procedure en zoek de oorzaak.

## WAARSCHUWING!

**Het bed mag niet omhoog of omlaag worden bewogen als zich iemand in, onder of nabij het bed bevindt waardoor de betrokkene letsel kan oplopen.**





# VOORRUITJALOEZIE

Alle KABE campers zijn voorzien van jaloezieën om het voorste gedeelte van de camper te kunnen verduisteren. De jaloezieën mogen niet worden gebruikt tijdens het rijden.

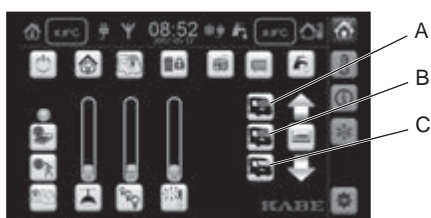
- Sommige modellen zijn voorzien van met de hand bedienbare jaloezieën.
- Sommige modellen zijn voorzien van een elektrisch bediende jaloezie. Zie de informatie hieronder.

## BEDIENEN VAN DE ELEKTRISCHE JALOEZIE

(Alleen bij bepaalde modellen.)

Tijdens het rijden moet de jaloezie van de camper in de hoogste stand zijn opgetrokken.

De elektrische jaloezie wordt bediend op het bedieningspaneel van de camper.



- A Open stand.
- B Verduistering.
- C Stand voor privacy. Vooraf ingestelde stand die het onderste deel van het raam bedekt.



Gebruik

## BEDIENING IN GEVAL VAN NOOD

Als zich in de elektrische jaloezie van de camper een storing voordoet, kunt u de volgende noodmaatregel nemen.

- 1 Schakel het elektrische systeem van de camper uit. Schakel het elektrische systeem weer in. Kijk of u de jaloezie elektrisch kunt bedienen.
- 2 A) Schroef de twee roosters los die zich boven de voorruit bevinden.  
B) Als de roosters ontbreken, demonteer dan het paneel waarachter zich de twee jaloeziemotoren bevinden (boven de voorruit). Het paneel is bevestigd met schroeven.
- 3 Elke motor beschikt over de mogelijkheid om de jaloezie met de hand omhoog te draaien met behulp van een inbussleutel. Een van de motoren bedient het bovenste deel van de jaloezie. De andere motor bedient het onderste deel van de jaloezie.

# BELADING

## ALGEMEEN

Voorkom overbelasting. Zorg dat het totaalgewicht van de camper niet wordt overschreden.

## HET PLAATSEN VAN LADING

De lading moet correct zijn verdeeld.

- Laag zwaartepunt.  
Lichte lading in de bovenkastjes. Zware lading dichtbij de vloer.
- Gelijkelijk verdeeld tussen de linker- en rechterzijde van de camper.
- Zo verdeeld dat de toegestane asbelasting voor de respectievelijke assen niet wordt overschreden. De toegestane asbelasting staat aangegeven op een plaatje in de motorruimte.

Geen losse voorwerpen in het woongedeelte die tijdens het rijden een gevaar kunnen vormen voor de passagiers. De lading moet zijn vastgezet of zo zijn geplaatst dat hij niet kan verschuiven, losraken of letsel kan veroorzaken.



## LAADRUIMTE

Bij het laden moet ervoor worden gezorgd dat het kozijn van het luik niet wordt overbelast of kan worden vervormd. Zorg dat de belasting op de vloer van de laadruimte rust en niet op het kozijn.

Zet de lading voor het rijden goed vast.



### Let op!

Er bestaat risico van beschadiging van het kozijn van het luik.  
Voorkom overbelasting van het kozijn van het luik.

# FLESSENGASSYSTEEM

## VERWISSELEN VAN DE GASFLES

Ga voor het verwisselen van de gasfles als volgt te werk:

- 1 Schakel alle toestellen in de camper die op flessengas werken uit.
- 2 Sluit de hoofdkraan van de gasfles.
- 3 Schroef de gasslang los van de gasfles. De koppeling heeft een naar links draaiende schroefdraad en moet met de klok mee worden losgedraaid. Sommige modellen zijn voorzien van een slangbreukklep tussen de gasslang en de gasfles. Laat de slangbreukklep op de gasslang zitten.
- 4 Verwissel de gasfles.  
Span de nieuwe gasfles goed vast.
- 5 Schroef de gasslang (de slangbreukklep) vast op de nieuwe gasfles.
- 6 Open de hoofdkraan van de gasfles.  
Controleer aansluiting en slang op lekkage.
- 7 Alleen voor modellen met een slangbreukklep:  
Open de slangbreukklep door enkele seconden op de knop te drukken zodat de gasdruk in de buizen gelijkmatig wordt.
- 8 Start de toestellen die werken op flessengas en die u wilt gebruiken.

Na het verwisselen van de gasfles kan zich lucht in de leidingen bevinden waardoor het wat moeite kost om bijvoorbeeld een kookpit aan te steken.

Blijf het proberen tot het gas de pit heeft bereikt.

In de winter kan vocht in de aansluiting bevriezen en de gastoevoer belemmeren. Open dan de hoofdkraan even voordat u de slang monteert. Eventuele lucht wordt dan weggeblazen en er kan zich geen ijsprop vormen. Wees voorzichtig in verband met brandgevaar.

## GEBRUIK VAN DE LEKKAGE-INDICATOR

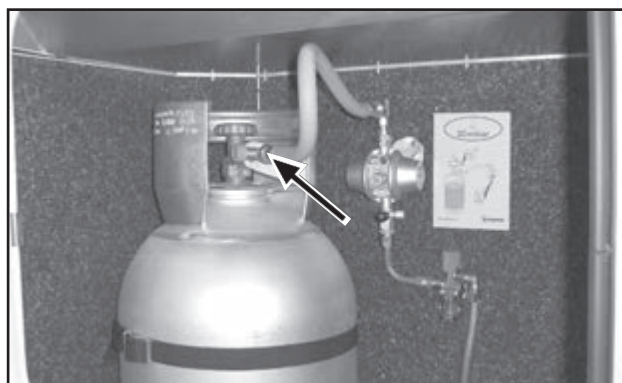
Sommige modellen zijn uitgerust met een lekkage-indicator.

Controleer het flessengassysteem als volgt op lekkage:

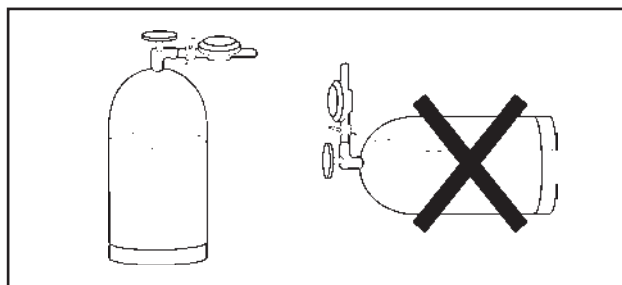
- 1 Schakel de apparaten die op gas werken uit (kooktoestel, ketel, koelkast) en wacht tot hun ontstekingszeeringen zijn afgekoeld.
- 2 Open alle kranen in de camper.  
Open ook de bedieningskranen van het kooktoestel.
- 3 Druk de regelaar van de lekkage-indicator omlaag.
- 4 Controleer of er gasbelletjes opborrelen in het water in het reservoir. Er mogen gedurende minstens 10 seconden geen belletjes in de vloeistof verschijnen. Controleer dit gedurende ongeveer een minuut.

Als er belletjes verschijnen terwijl alle toestellen zijn uitgeschakeld, betekent dit dat het flessengassysteem gas lekt.

Sluit direct de hoofdkraan op de gasfles en vraag de dichtstbijzijnde KABE-onderhoudsdealer om de lekkage te verhelpen.



Druk op de knop zodat de slangbreukklep opengaat. Als de slangbreukklep gesloten is, kunnen toestellen die werken op flessengas niet worden aangestoken.



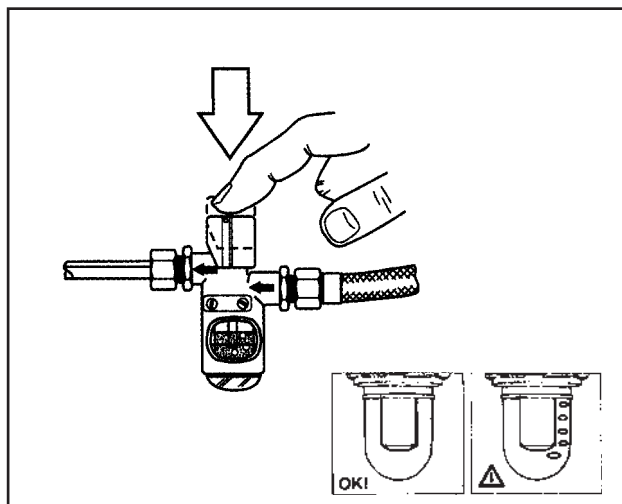
Gasflessen moeten staande bewaard worden.



### WAARSCHUWING!

Gevaar van brandgevaarlijk gas.

Zorg ervoor dat zich bij het verwisselen van een gasfles geen vuur, gloeiend of heet materiaal in de nabijheid bevindt.



# KOELKAST

De koelkast werkt op flessengas of op elektrische stroom (230V). Tijdens het rijden kan de koelkast ook werken op 12V van de auto.

De koelkast kan worden geregeld op de koelkast zelf en op het bedieningspaneel van de camper.

Als de koelkast voor het eerst wordt gebruikt, kan er enige geur vrijkomen. Deze verdwijnt na enkele uren. Zorg voor goede ventilatie van de ruimte.

Na enkele uren bereikt de koelkast zijn bedrijfstemperatuur.



## Opmerking!

Zie ook de gebruiks- en onderhoudsaanwijzing van de fabrikant van de koelkast.

Reinig de koelkast voor u hem in gebruik neemt.

Gebruik

Koelkast:  
ON-OFF

Kies de bedrijfsmodus  
van de koelkast.



Vermogensinstelling  
van de koelkast.



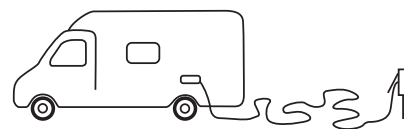
In sommige modellen is de koelkast voorzien van automatische energiekeuze (AES). Dit betekent dat de koelkast in eerste instantie werkt op 230V. Als de camper niet op 230V is aangesloten, schakelt de koelkast over op flessengas. Tijdens het rijden werkt de koelkast op 12V van de auto.

Bij de andere modellen wordt de energie waarop de koelkast werkt handmatig ingesteld.

Een koelkast met automatische energiekeuze (AES) kiest tijdens het rijden 12V-bedrijf. Bij pauzeren of stoppen kiest de koelkast automatisch een andere bedrijfsmodus. Gasbedrijf wordt gestart met een vertraging van ca 15 minuten. Dit om het voertuig te kunnen tanken zonder dat direct het gasbedrijf start. Bij een langere stop op een tankstation moet het gasbedrijf van de koelkast met de hand worden uitgeschakeld.

## Elektrische werking op 230V

- 1 Zorg dat de camper is aangesloten op 230V.
- 2 Zorg ervoor dat de koelkast in bedrijf is (met de knop ON-OFF).
- 3 Kies op het bedieningspaneel de bedrijfsmodus: 230V of automatische keuze (AES).
- 4 Pas zo nodig het vermogen van de koelkast aan.

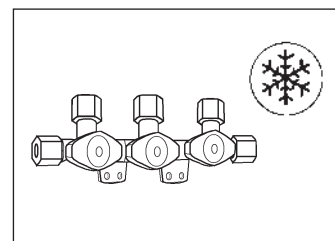


ON-OFF



## Werking op flessengas

- 1 Open de kraan op de gasfles.
- 2 Open de afsluitkraan naar de gastoevoer.
- 3 Zorg ervoor dat de koelkast in bedrijf is (met de knop ON-OFF).
- 4 Kies op het bedieningspaneel de bedrijfsmodus: gas of automatische keuze (AES).
- 5 Pas zo nodig het vermogen van de koelkast aan.



ON-OFF



### Let op!

**Als de koelkast tijdens het rijden op gas werkt, moeten alle maatregelen worden genomen die worden voorgeschreven in de wetgeving van het betreffende land.**

**In sommige landen is werking op flessengas tijdens het rijden verboden**

**Op en nabij tankstations is werking op flessengas altijd verboden!**

## Elektrische werking op 12V

Werking op 12V is alleen mogelijk tijdens het rijden.

- 1 Zorg ervoor dat de koelkast in bedrijf is (met de knop ON-OFF).
- 2 Kies op het bedieningspaneel de bedrijfsmodus: 12V of automatische keuze (AES).
- 3 Pas zo nodig het vermogen van de koelkast aan.



ON-OFF



## De koelkast uitschakelen

Schakel de koelkast uit volgens de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Zorg ervoor dat de gaskraan van de koelkast gesloten is.

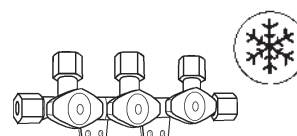
Als de koelkast is uitgeschakeld, moet zijn deur open blijven om te voorkomen dat zich in de koelkast schimmel vormt.

Als de koelkast langere tijd niet wordt gebruikt:

- Leeg de koelkast. Ontdooi en reinig de koelkast.
- Monteer winterluikjes op de ventilatieroosters.



ON-OFF



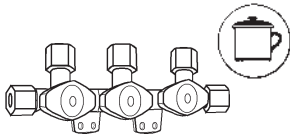
# KOOKTOESTEL VOOR FLESSENGAS

De KABE Travelmaster kan zijn uitgerust met verschillende typen kooktoestellen, afhankelijk van het model. Dit instructieboek bevat aanwijzingen voor de respectievelijke typen. Lees de betreffende instructies.

De branders van het kooktoestel zijn voorzien van een ontstekingszekering die automatisch de gastoevoer onderbreekt als de vlam dooft, bijvoorbeeld als een pan overkookt.

Voordat het kooktoestel kan worden gebruikt, moeten de volgende gaskranen worden geopend:

- de hoofdkraan van de gasfles.
- de gaskraan van het kooktoestel, die zich bevindt in een kastje vlakbij het kooktoestel.



## WAARSCHUWING!

**Risico van lichamelijk letsel!**

**Gebruik het kooktoestel niet voor het verwarmen van de camper.**

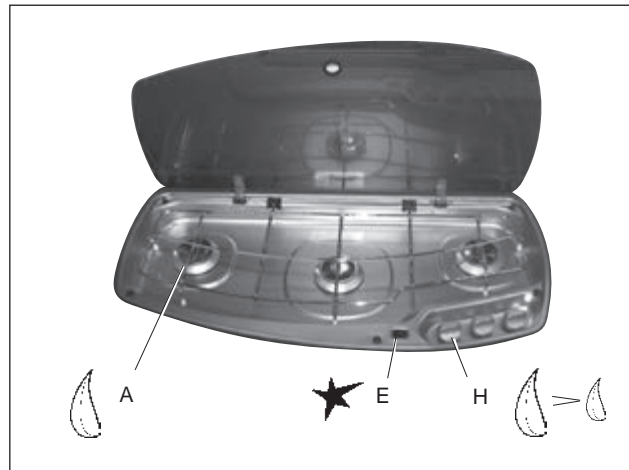
**Tijdens en na gebruik zijn de delen van het toestel heet. Wees voorzichtig en voorkom brandwonden.**

## Opmerking!

Zie ook de gebruiks- en onderhoudsaanwijzingen die bij het kooktoestel horen.

## GEBRUIK VAN HET KOOKTOESTEL VOOR FLESSENGAS

- 1 Zet de glazen afdekplaat en een eventuele vlambeschermers van het toestel rechtop..  
De glazen afdekplaat moet open blijven zolang het toestel warm is.  
Het aansteken moet van bovenaf zichtbaar zijn en mag niet worden afgeschermd door bijv. vaatwerk.
- 2 Draai de regelknop van de brander naar het symbool "grote vlam".
- 3 Druk de regelknop van de brander in en steek de pit aan door drukken op de ontstekingsknop. Laat de ontstekingsknop los als de gasvlam brandt.
- 4 Houd de regelknop gedurende ca 10 seconden ingedrukt tot de ontstekingszekering warm is.
- 5 Plaats de pan midden boven de brander.  
Gebruik geen pannen die groter zijn dan het rooster (de rand van het toestel kan te heet worden).  
Voorkom dat de vlam langs de zijkant van de pan likt.  
Gebruik geen pannen met een bobbelige of vervormde bodem.



Het kooktoestel

- A Branders
- E Ontstekingsknop
- H Gasregelknoppen voor de branders van het kooktoestel

## UITSCHAKELEN VAN HET KOOKTOESTEL

- 1 Draai de regelknop van de brander naar de stand "uit" zodat de vlam dooft.
- 2 Laat de glazen afdekplaat van het toestel open staan tot de branders zijn afgekoeld.
- 3 Sluit de gaskraan van het toestel die zich in het kastje onder het toestel bevindt.

## Let op!

**De glazen afdekplaat mag niet worden gesloten zolang een van de branders brandt of warm is.**

## MAGNETRON

Sommige modellen zijn voorzien van een magnetron (in de fabriek gemonteerd, eventueel als optie).

De magnetron kan alleen worden gebruikt als de camper is aangesloten op 230V.

De magnetron mag maximaal gedurende 30 minuten gebruikt worden. Daarna moet hij afkoelen om oververhitting te voorkomen.

Reinig de magnetron met een licht vochtige doek..

Zie ook de aanwijzingen van de fabrikant.



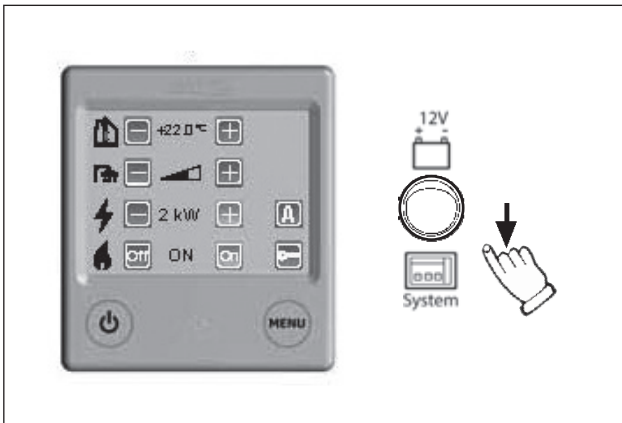
*Max 30 minuten.*



# VERWARMINGSSYSTEEM



Het bedieningspaneel van de camper.



Het bedieningspaneel van de verwarmingsketel.

Het bedieningspaneel van de verwarmingsketel is aangesloten op het elektrische systeem van de camper. Dit betekent dat de meest gebruikte functies van de verwarmingsketel toegankelijk zijn op het bedieningspaneel van de camper, samen met andere functies voor het verwarmingssysteem.

Bij normaal gebruik wordt voor het regelen van de verwarmingsketel het bedieningspaneel van de camper gebruikt.

Het eigenlijke bedieningspaneel van de verwarmingsketel bevindt zich op een minder opvallende plaats, bijvoorbeeld in een garderobekast.

Bij het bedieningspaneel van de verwarmingsketel is een schakelaar geplaatst. Via deze schakelaar kunt u kiezen of het bedieningspaneel van de ketel:

- moet zijn aangesloten op het elektriciteitssysteem van de camper, en dus op het bedieningspaneel van de camper, of
- direct moet zijn aangesloten op de accu.

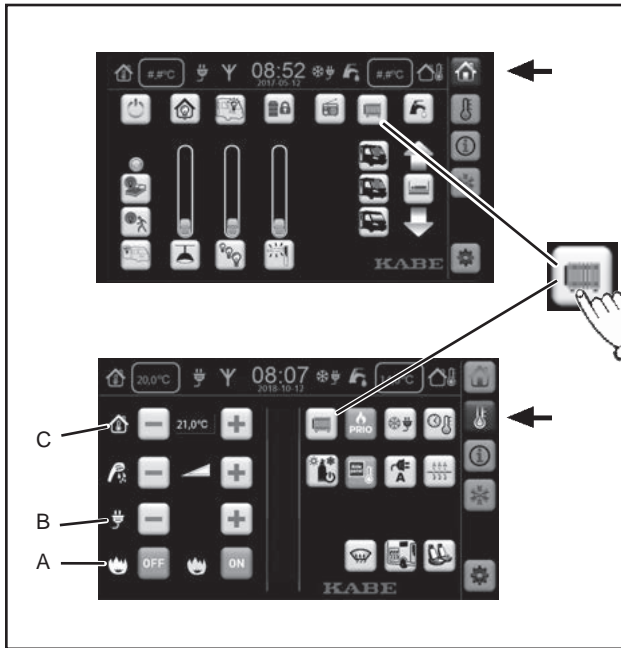
Bij normaal bedrijf moet de schakelaar in de stand "Systeem" staan.

Als het elektrische systeem wordt getroffen door een storing, kan de verwarmingsketel in bedrijf blijven door de stroomschakelaar in de stand "12V Accu" te zetten.

Voor volledige informatie over de diverse functies van de verwarmingsketel wordt verwezen naar de gebruiksaanwijzing van ALDE.



## STARTEN VAN HET VERWARMINGSSYSTEEM



Start het uitgeschakelde verwarmingssysteem door drukken op het symbool "Verwarming ON-OFF".

Het symbool "Verwarming ON-OFF" is beschikbaar in het startmenu van het bedieningspaneel en in het menu "Verwarming".

Zorg ervoor dat de volgende instellingen correct zijn aangegeven:

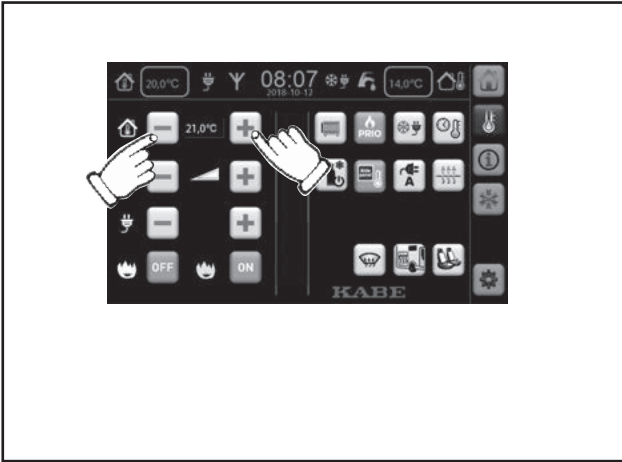
A Verwarming met flessengas.

B Verwarming met elektrische voeding 230V.

C Instelling van de gewenste temperatuur.

Aanwijzingen vindt u in de afzonderlijke hoofdstukken.

## INSTELLING VAN DE GEWENSTE TEMPERATUUR



De temperatuur kan worden ingesteld tussen +5°C en +30°C, met intervallen van 0,5°C.

## WARM WATER



Voor warm water is het nodig dat het verwarmingssysteem in bedrijf is (met flessengas of elektrisch).

In de zomer wil men wel warm water hebben maar niet het woongedeelte verwarmen. Als u de temperatuur instelt op een waarde lager dan de binnentemperatuur, zal de circulatiepomp niet starten (en het woongedeelte niet worden verwarmd).



De temperatuur van het warme water kan tijdelijk worden verhoogd van 50°C naar 65°C. Op die manier beschikt u over een grotere hoeveelheid water van de gewenste temperatuur.

Na ca 30 minuten keert de instelling automatisch terug naar normaal warm water.

In de tijd waarin extra warm water wordt geproduceerd, is de circulatiepomp uitgeschakeld (het woongedeelte wordt niet verwarmd).



### WAARSCHUWING!

**Risico van brandwonden.**

**De verhoogde temperatuur van het warme water kan brandwonden veroorzaken. Wees voorzichtig met extra warm water.**

**Laat uw omgeving weten dat het warme water tijdelijk heter is dan normaal.**

## VERWARMING MET ELEKTRISCHE VOEDING 230 V



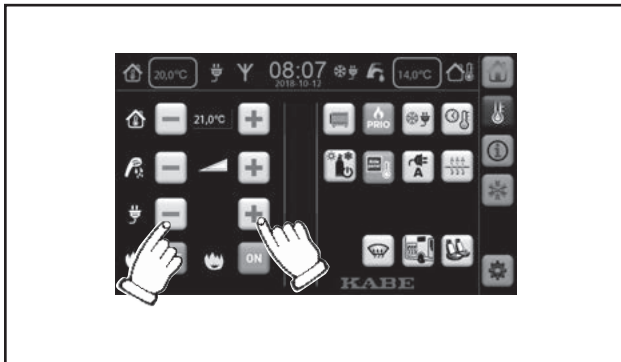
### WAARSCHUWING!

Risico van lichamelijk letsel.

Gebruik een elektrische kabel die is goedgekeurd voor gebruik buitenshuis.

Plaats de kabel zo dat hij niet kan worden beschadigd. Een beschadigde kabel moet worden vervangen.

1 Sluit de camper aan op het elektriciteitsnet (230V).



2 Stel de voeding in op elektrisch bedrijf:

OFF = Uitgeschakeld

1kW = 1050 W (vereist een 5A voedingszekering).

2kW = 2100 W (vereist een 10A voedingszekering).

3kW = 3150 W (vereist een 16A voedingszekering).

3 Controleer of de thermostaat is ingesteld op de gewenste kamertemperatuur.

### Opmerking!

Als op het bedieningspaneel zowel elektrisch bedrijf als flessengas is gekozen, krijgt elektrisch bedrijf voorrang. Bedrijf met flessengas zal worden gestart als de thermostaat voelt dat de temperatuur lager is dan de ingestelde waarde.

## VERWARMING MET FLESSENGAS

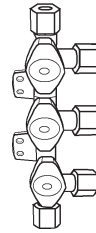
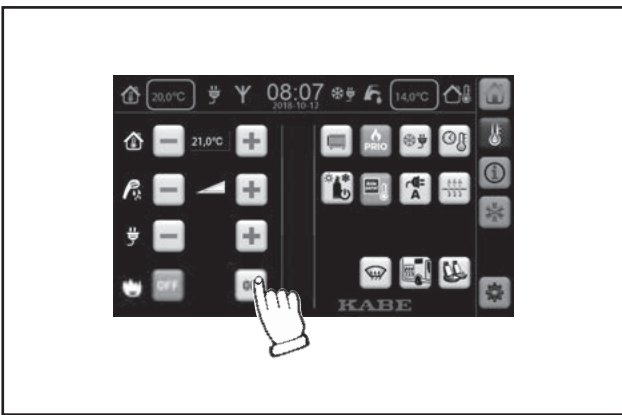


### Opmerking!

Als op het bedieningspaneel zowel elektrisch bedrijf als flessengas is gekozen, krijgt elektrisch bedrijf voorrang. Bedrijf met flessengas zal worden gestart als de thermostaat voelt dat de temperatuur lager is dan de ingestelde waarde.

- 1 Open de hoofdkraan van de gasfles.
- 2 Open de gaskraan bij de ketel.

Gebruik



- 3 Druk op bedrijf met flessengas ON.

## INSTELLING VAN DE VLOERVERWARMING

Alle modellen van de KABE Travelmaster hebben vloerverwarming, het type vloerverwarmingssysteem is afhankelijk van het model. Lees hieronder welk gedeelte geldt voor uw camper.

### Vloerverwarmingssysteem AGS II

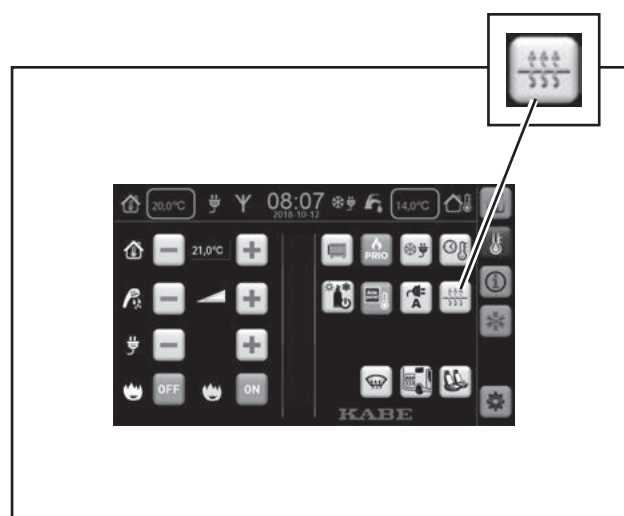
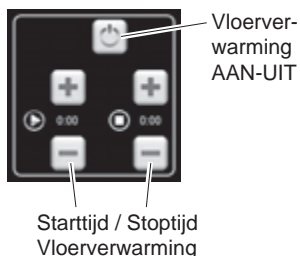
Veel modellen KABE campers hebben vloerverwarming die is geïntegreerd in het totale verwarmingssysteem van de camper. Dit betekent dat de temperatuur van de vloerverwarming automatisch het overige verwarmingssysteem volgt. De temperatuur van de vloerverwarming wordt geregeld via de kamertemperatuur.

Dit is een beproefde techniek die zorgt voor aangename vloerwarmte zonder dat het nodig is om de vloerverwarming apart in te stellen.

### Vloerverwarmingssysteem AGS II Pro

Sommige modellen KABE campers zijn uitgerust met het vloerverwarmingssysteem AGS II Pro (ook leverbaar als door de fabriek gemonteerde optie). Dit betekent dat de vloerverwarming een eigen circuit heeft met afzonderlijke circulatie.

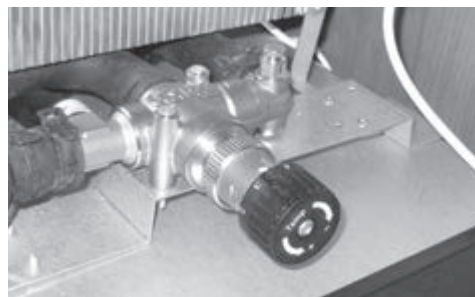
De circulatiepomp van de vloerverwarming wordt gestart op het bedieningspaneel.



De vloerverwarming handhaaft een constante temperatuur in de vloer, ongeacht de kamertemperatuur in de camper.

U past de temperatuur van de vloerverwarming aan door draaien van de shuntknop.

De door de fabriek ingestelde waarde van de shuntknop van de vloerverwarming is 6.



## VERWARMING VAN HET WOONGEDEELTE TIJDENS HET RIJDEN



Sommige modellen zijn voorzien van een warmtewisselaar die warmte overdraagt tussen het verwarmingssysteem van de auto en dat van het woongedeelte.

Bij campers met een warmtewisselaar kan tijdens het rijden het verwarmingssysteem van het woongedeelte worden verwarmd via de motor van de auto. Dit werkt als volgt:

- 1 Druk op stroomschakelaar F op het instrumentenpaneel van de auto om de magneetklep te openen, waardoor de warmte van de koelvloeistof van de motor kan circuleren naar het verwarmingselement en de warmtewisselaar.

Gebruik



- 2 Start de circulatiepomp van het woongedeelte door starten van het verwarmingssysteem op het bedieningspaneel van de verwarmingsketel.

Controleer of de thermostaat is ingesteld op de gewenste kamertemperatuur.

Als verwarming alleen moet plaatsvinden via de warmtewisselaar van de automotor, moet verwarming door de verwarmingsketel worden uitgeschakeld (gasbedrijf uit).

## VERWARMING ONDER DE BESTUURDERSSTOEL EN DE PASSAGIERSSTOEL

### Volledig geïntegreerde modellen: Verwarming onder de bestuurdersstoel en de passagiersstoel

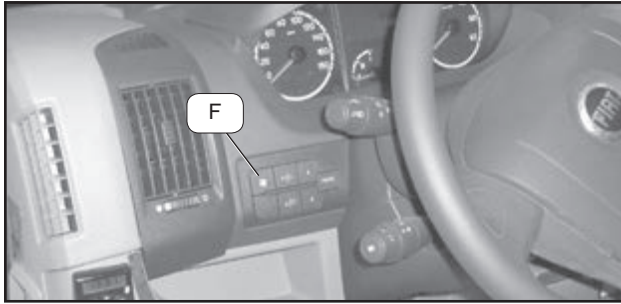
- 1 Start de ventilatoren onder beide stoelen met knop B op het bedieningspaneel.

De warmte onder de stoelen is afkomstig van het verwarmingssysteem van het woongedeelte. Tijdens het rijden kan het woongedeelte worden verwarmd door de automotor, zie het hoofdstuk "Verwarming van het woongedeelte tijdens het rijden".



B

## Halfgeïntegreerde modellen: Verwarming onder de bestuurdersstoel (de linkerstoel)



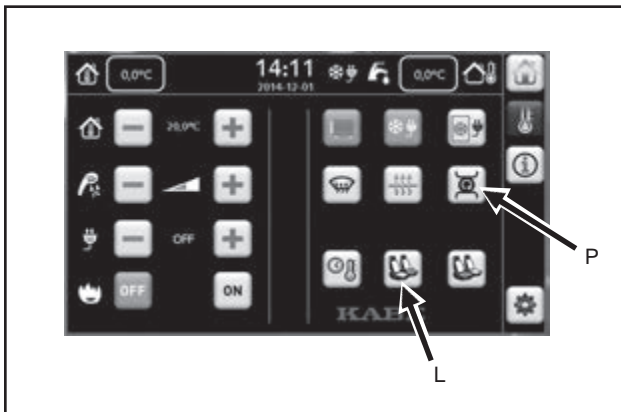
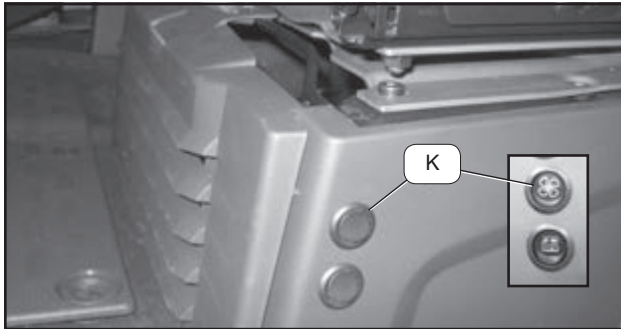
(Alleen bij bepaalde modellen.)

Deze functie is alleen aanwezig in campers die zijn voorzien van een warmtewisselaar tussen de verwarmingssystemen van auto en woongedeelte. Zie ook hoofdstuk 4 "Beschrijving".

### Tijdens het rijden:

Verwarming met de motor.

- 1 Druk op stroomschakelaar F op het instrumentenpaneel van de auto om de magneetklep te openen, waardoor de warmte van de koelvloeistof van de motor kan circuleren naar het verwarmingselement en de warmtewisselaar.
- 2 Kies met stroomschakelaar K voor het starten of uitschakelen van de ventilator van het verwarmingselement.



### Bij parkeren:

De warmte kan op de volgende manier worden overgedragen van het verwarmingssysteem van het woongedeelte naar het verwarmingselement (via de warmtewisselaar):

- 1 Start de circulatiepomp op het bedieningspaneel (P).
- 2 Start de ventilator van het verwarmingselement op het bedieningspaneel (L).  
(Als stroomschakelaar K op het onderstel van de bestuurdersstoel op "uit" staat, kan de ventilator niet starten.)

## Halfgeïntegreerde modellen: Verwarming onder de passagiersstoel (de rechterstoel)

### Tijdens het rijden:

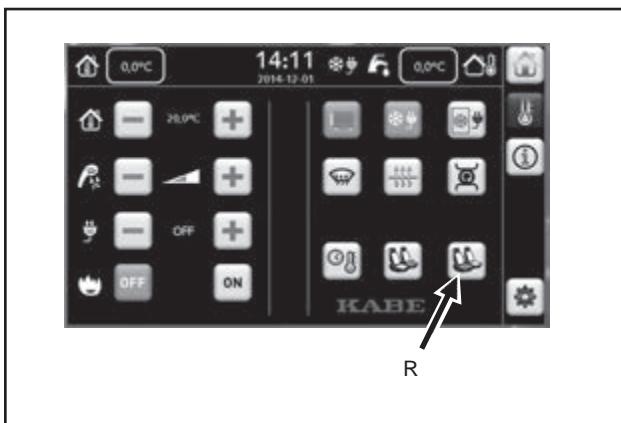
Verwarming met de motor.

- 1 Gebruik de verwarming van het woongedeelte zoals aangegeven in het hoofdstuk "Verwarming tijdens het rijden".
- 2 Start de ventilator van het verwarmingselement met stroomschakelaar R. De ventilator wordt gestuurd door de thermostaat op het bedieningspaneel van de verwarmingsketel.

### Bij parkeren:

Verwarming met de ketel.

- 1 Gebruik de verwarming van het woongedeelte, op gas of elektriciteit.
- 2 (Alleen bij bepaalde modellen. Zie hoofdstuk 4 "Beschrijving".)  
Kies de ventilator van het verwarmingselement met stroomschakelaar R. De ventilator wordt gestuurd door de thermostaat op het bedieningspaneel van de verwarmingsketel.





# WATER-/AFVOERSYSTEMEN

## HET BIJVULLEN VAN VERS WATER

Lees het niveau af in de verswatertank (A).

Spoel het watersysteem en de warmwaterboiler door:

- als het waterverbruik laag is geweest (geen vers water).
- als het systeem enige tijd leeg heeft gestaan (stalling).

Zie ook het hoofdstuk "Legen van het watersysteem".

Zorg ervoor dat de volgende afvoeropeningen gesloten zijn:

- aftapkraan voor de verswatertank. Zie het bedieningspaneel (B)..
- de aftapkraan (C) voor de warmwaterboiler bij de verwarmingsketel.
- de aftapkranen van de slangen voor koud en warm water (D).

1 Activeer het alarm op het bedieningspaneel (E).

Het alarm waarschuwt als de tank vol is. Schakel het alarm uit door nogmaals op het symbool (E) te drukken.

2 Open de afsluiter van de vulpijp.

Vul de tank met vers water.

3 Start de waterpomp:

- Zorg ervoor dat de waterpomp op het bedieningspaneel is geactiveerd. Het symbool voor de waterpomp moet zichtbaar zijn Activeer zo nodig de waterpomp met knop (V).
- Open een waterkraan.

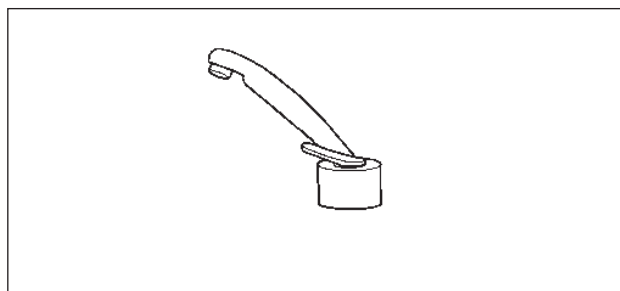
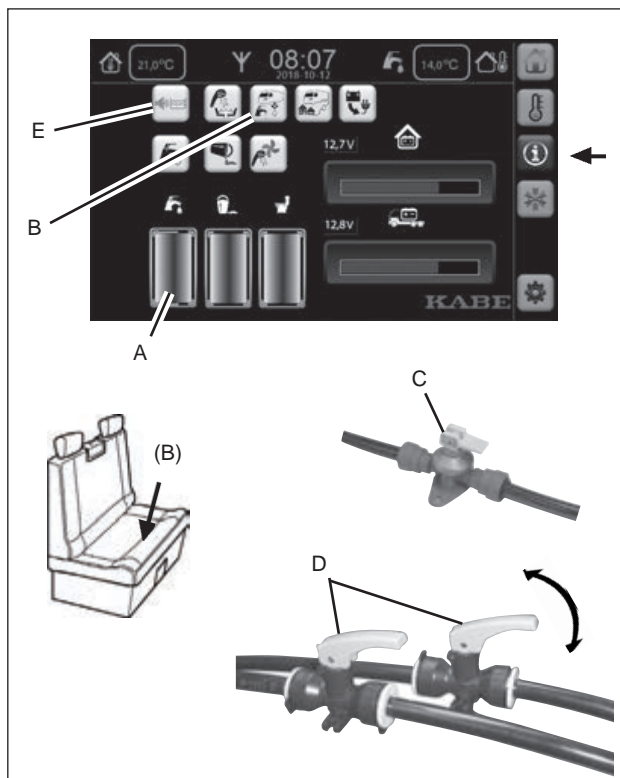
4 Als het watersysteem enige tijd leeg is geweest:

Vul de warmwaterboiler door een warmwaterkraan te openen tot het water met een gelijkmatige straal uit de kraan stroomt.

Ontlucht het watersysteem door de waterpomp water te laten aanvoeren naar de keuken, de wastafel en de douche.

### Opmerking!

Als vers water wordt bijgevuld is het ook tijd om de grijswatertank te legen. Dit om te voorkomen dat de grijswatertank te vol wordt.





## LEGEN VAN HET VERSWATERSYSTEEM

Het verswatersysteem moet worden geleegd:

- als de camper langere tijd niet wordt gebruikt.
- als de camper onverwarmd staat (risico van ijsvorming).
- als het water in het systeem niet meer vers is.
- om het luchtkussen in de warmwaterboiler te vernieuwen.

- 1 Leeg de verswatertank (B).  
Het water loopt weg onder de camper.
- 2 Open de aftapkraan (C) van de warmwaterboiler.  
De aftapkraan (C) bevindt zich bij de ketel.  
Het water uit de warmwaterboiler loopt weg onder de camper.
3. Open de aftapkranen van de slangen voor koud en warm water (D). Het water loopt weg onder de camper.
- 4 Open alle waterkranen zodat de waterpomp start en al het water in de slangen en in de waterpomp wordt weggespoeld.

Zorg ervoor dat zowel de koud- als de warmwaterkranen open staan (met de kraan geopend in de middenstand tussen koud en warm).

Laat de waterpomp pompen tot er geen water meer door de kranen stroomt.

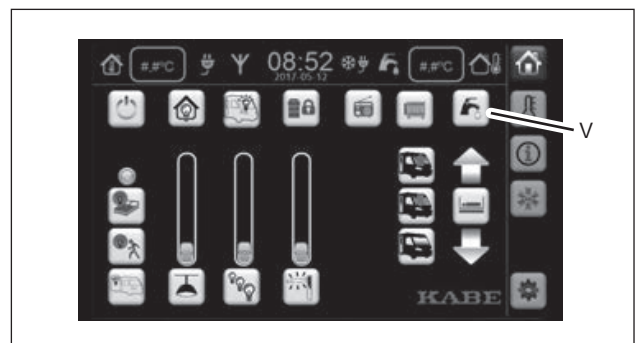
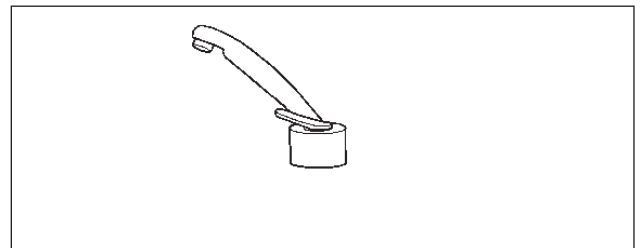
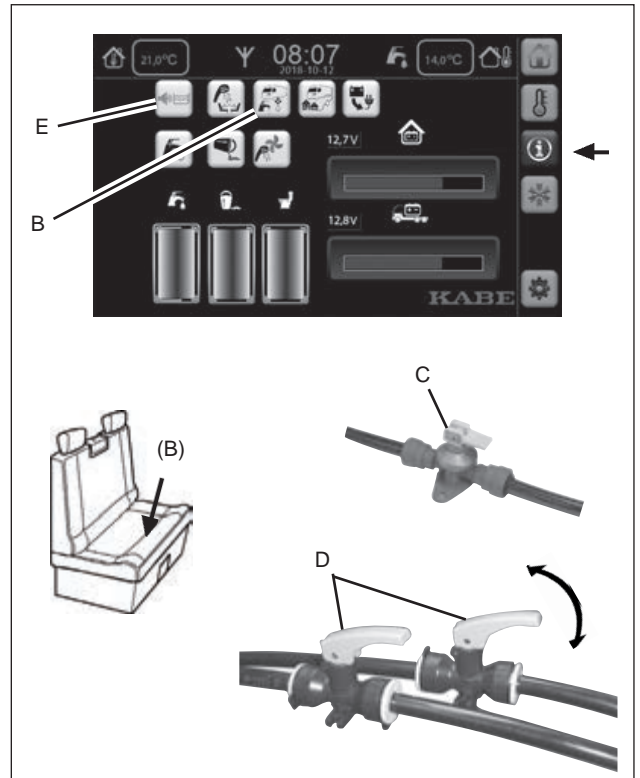
Leg de doucheslang op de vloer zodat het resterende water uit de doucheslang loopt.  
Geldt ook voor de doucheslang in de bagageruimte. (Alleen bij bepaalde modellen.)

Druk op de spoelknop van het toilet zodat het water uit de slangen en kranen van het toilet kan lopen.

- 5 Schakel de waterpomp uit met knop (V) op het bedieningspaneel. Het symbool van de pomp zal nu doven.

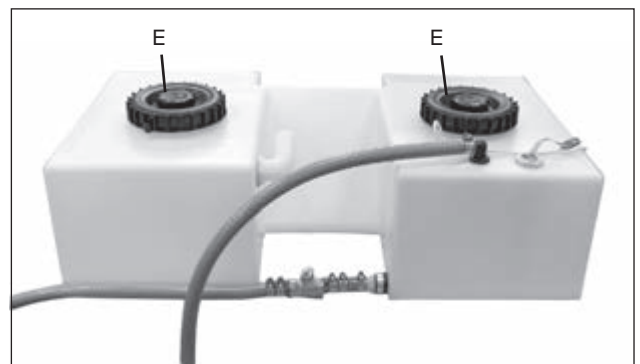
Laat alle waterkranen open staan zodat bij temperatuurschommelingen de lucht vrij door de slangen kan stromen.

Zorg ervoor dat zowel de koud- als de warmwaterkranen open staan (met de kraan geopend in de middenstand tussen koud en warm).



## REINIGING VAN DE VERSWATERTANK

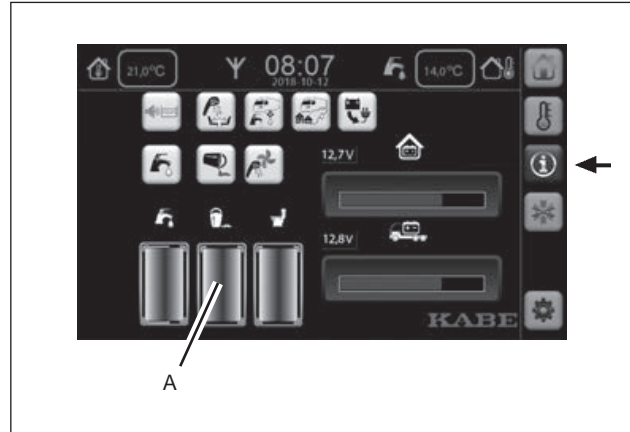
- 1 Schroef de dop bovenop de tank (E) af om de binnenzijde van de tank te kunnen reinigen.
- 2 Reinig de tanks met een afwasborstel.  
Gebruik zo nodig reinigingsmiddel voor de verswatertank.
- 3 Spoel de watertank schoon en spoel de waterleidingen door.
- 4 Plaats de dop weer terug. Let erop dat de pakking van de dop goed afsluit.



## LEGEN VAN DE GRIJSWATERTANK

Lees het niveau af in de grijswatertank (A).

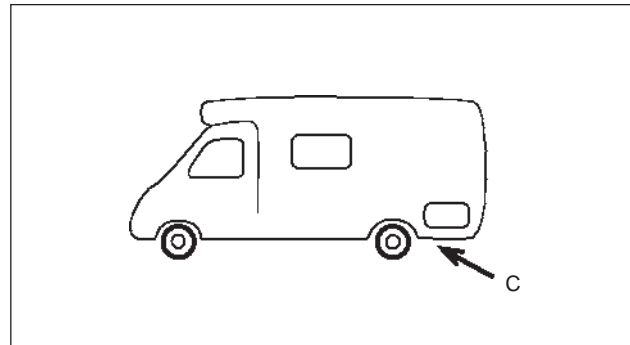
Leeg de grijswatertank in een gewoon toilet of op een andere goedgekeurde leegplaats.



- 1 Plaats een geschikte opvangbak onder de leegslang van de grijswatertank (C).

**Opmerking!**

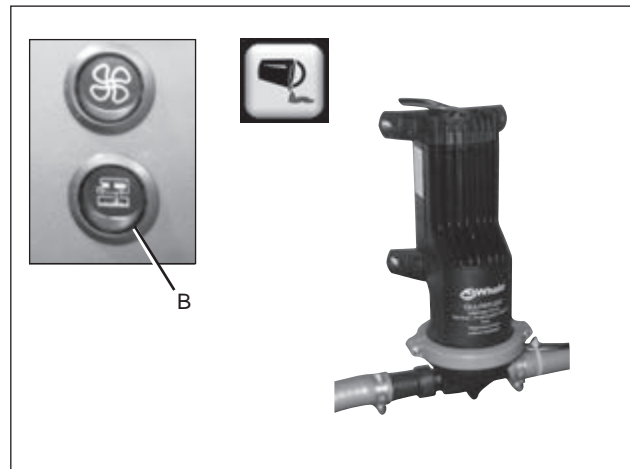
U kunt het legen vergemakkelijken door een slang te monteren op de conische uitloop van de grijswatertank.



- 2 Leeg de grijswatertank door de grijswaterpomp te starten met stroomschakelaar (B) die zich op het onderstel van de bestuurdersstoel bevindt.

(Sommige campers zijn voorzien van een warmtewisselaar waarvan de schakelaar is geplaatst zoals aangegeven in de figuur. Uw camper kan daarom afwijken van de afbeelding.)

U kunt de grijswaterpomp ook starten op het bedieningspaneel.



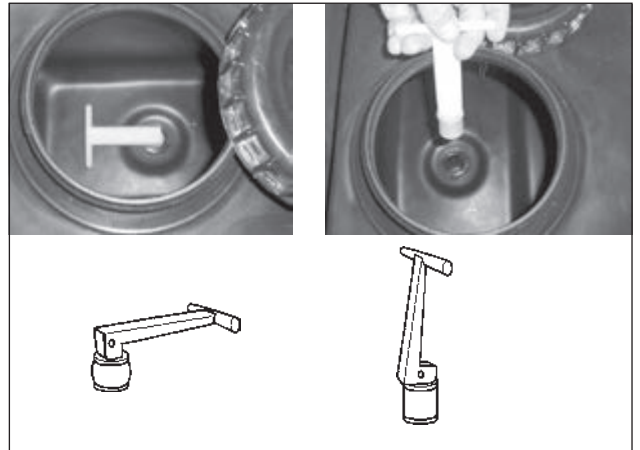
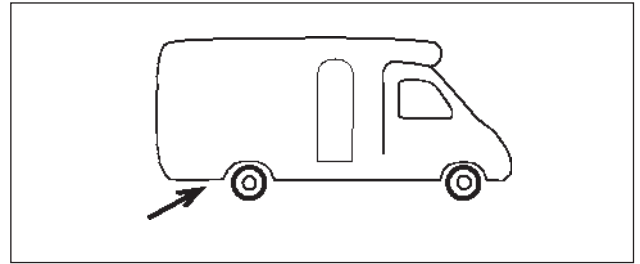
**Opmerking!**

De grijswaterpomp kan alleen worden gestart als de motor van de auto is uitgeschakeld.

## REINIGING VAN DE GRIJSWATERTANK

Reinig de grijswatertank als volgt:

- 1 Leeg de grijswatertank.
- 2 Plaats een geschikte opvangbak onder de schoonspoelopening.
- 3 Open de schoonspoelopening van de grijswatertank. Verwijder de stop in de grijswatertank door de handgreep op te tillen en de stop omhoog te trekken. Op sommige modellen is de stop vervangen door een kogelklep.
- 4 Spoel de tank van binnen schoon. Spoel zo nodig de grijswatertank met reinigingsmiddel voor grijswatertanks.
- 5 Verzamel het slib in een emmer en giet het weg op een goedgekeurde leegplaats.
- 6 Sluit de schoonspoelopening van de grijswatertank. Plaats de stop weer terug in de schoonspoelopening. Druk de handgreep omlaag zodat de stop de opening afsluit.



Gebruik

### Schoonspoelen van de tank

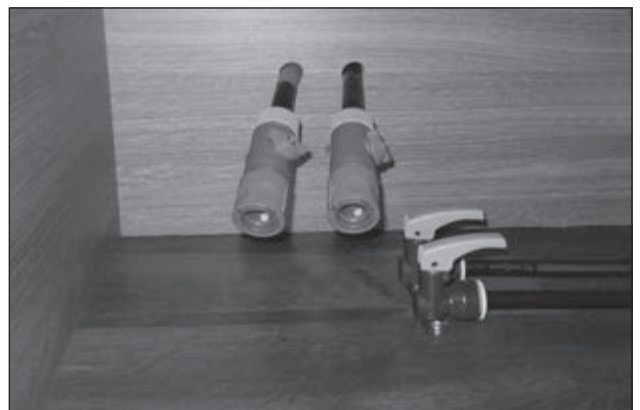
Sommige modellen zijn uitgerust met een aparte slang om bij het reinigen water in de tank te kunnen spuiten

De slang met blauwe markering is aangesloten op de verswatertank.

De slang met zwarte markering is aangesloten op de grijswatertank.

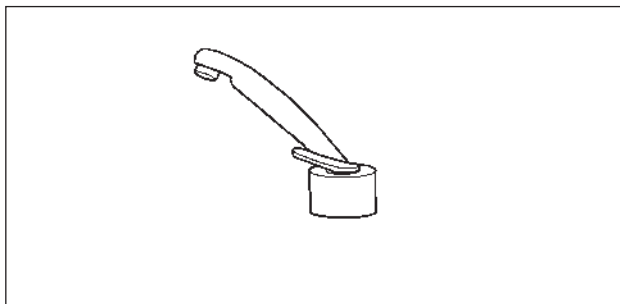
De kraan van de slang is open als hij in de richting van de slang is gedraaid.

Zorg ervoor dat de kraan gesloten is voordat u de tank weer vult voor normaal gebruik.



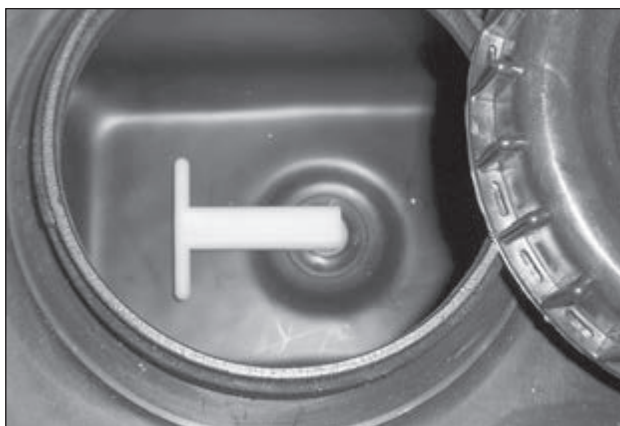
## GEBRUIK VAN WATERKRANEN

- 1 Zorg ervoor dat de waterpomp op het bedieningspaneel is geactiveerd (V). Het symbool voor de waterpomp moet zichtbaar zijn.
- 2 Regel de stroom en de temperatuur van het water met de mengkraan..  
De blauwe markering is voor koud water.  
De rode markering is voor warm water.  
De tussenstand geeft gemengd koud en warm water.



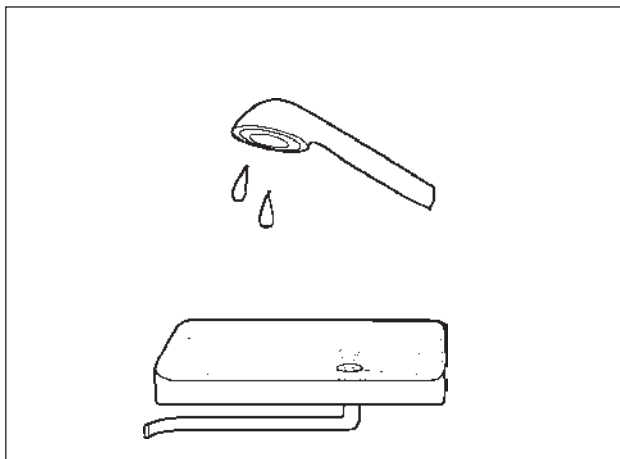
## GEBRUIK VAN DE AFVOER

- 1 Zorg ervoor dat de schoonspoelopening van de grijs-watertank gesloten is voordat u de afvoer gebruikt.. Druk de handgreep omlaag zodat de stop de opening afsluit. Op sommige modellen is de stop vervangen door een kogelklep.
- 2 Giet geen kokendhete vloeistof in de afvoer.



## GEBRUIK VAN DE DOUCHE

- 1 Zorg ervoor dat de waterpomp op het bedieningspaneel is geactiveerd. Het symbool voor de waterpomp moet zichtbaar zijn.



# TOILET CINDERELLA MOTION

Verbrandingstoilet Cinderella Motion (alleen bepaalde modellen of als door de fabriek gemonteerde optie).  
Het toilet is uitsluitend bedoeld voor menselijk afval en toiletpapier.

## VOORBEREIDING VAN HET TOILET VOOR GEBRUIK

Zorg ervoor dat er flessengas beschikbaar is en dat de gaskranen naar het toilet zijn geopend.

Voor de verbranding is ook vereist dat de elektronica werkt. Tijdens het verbrandingsproces moet 12V van de camper beschikbaar zijn.

Voor verbranding in het toilet is goede ventilatie vereist. Zorg ervoor dat zowel luchtaanzuiging als afvoerventilatie vrij zijn. Zo mag bijvoorbeeld sneeuw de ventilatie van het toilet niet blokkeren. Zo nodig kan een schoorsteenverlenger worden aangebracht. De schoorsteenverlenger mag niet gemonteerd zijn tijdens het rijden.

## GEBRUIK VAN HET TOILET

Gebruik in het toilet de speciale papieren zak. Gebruik bij elk toiletbezoek een nieuwe papieren zak.

Na het toiletbezoek "spoelt" u het toilet door op de startknop te drukken.

Voor de verbranding kan beginnen moet de papieren zak in de asschaal vallen. Als de zak weinig weegt, bestaat de mogelijkheid dat hij niet juist valt. Zo nodig kan het gewicht van de zak vergroot worden door er wat water in te gieten.

Verbranding van het toiletafval duurt ca 1-2 uur. Het deksel van het toilet moet tijdens het verbrandingsproces gesloten zijn.

Het toilet kan gebruikt worden, ook als de verbranding nog niet voltooid is. De verbranding wordt onderbroken zodra het deksel wordt geopend. Terwijl het toilet wordt gebruikt, vindt geen verbranding plaats.

De verbranding wordt hervat als op de startknop wordt gedrukt.

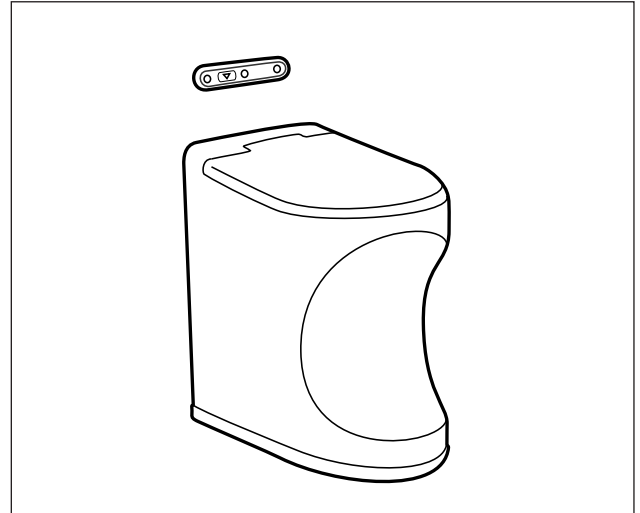
Op het paneel van het toilet kunt u de status aflezen.

- Groen betekent normale gebruiksstand.
- Geel betekent dat de verbranding bezig is.
- Rood betekent storing in de werking.

## LEGEN VAN HET TOILET

Het toilet moet worden onderhouden volgens de aanwijzingen van de fabrikant. Geadviseerde intervallen:

- Leeg de asschaal ten minste eens per week.
- Reinig de asschaal na elke derde leging.
- Reinig de katalysator volgens de instructie.



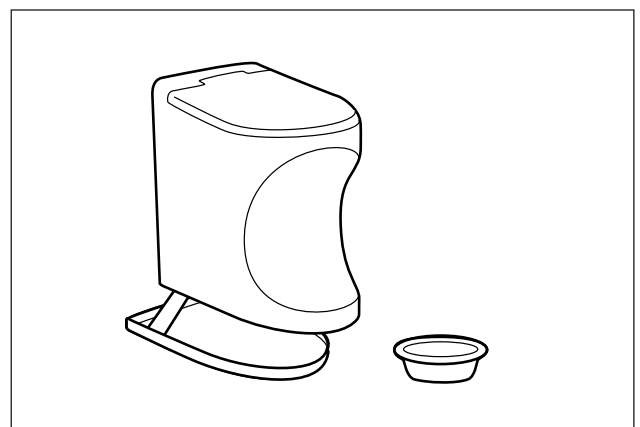
Gebruik



### WAARSCHUWING!

Het toilet is uitsluitend bedoeld voor menselijk afval en toiletpapier.

Verbranding van ander materiaal kan gevaar opleveren.



Zie de gebruiksaanwijzing van de fabrikant voor volledige instructies over gebruik en onderhoud.

# TOILET THETFORD C263

## VOORBEREIDING VAN HET TOILET VOOR GEBRUIK

Voordat u het toilet in gebruik neemt:

Vul de afvaltank met water en sanitaire vloeistof zodat de bodem van de tank met water bedekt is, ca 2 liter.

Giet de sanitaire vloeistof door de leegpijp (niet via de toiletstoel).

Sanitaire vloeistof is verkrijgbaar bij uw KABE dealer.



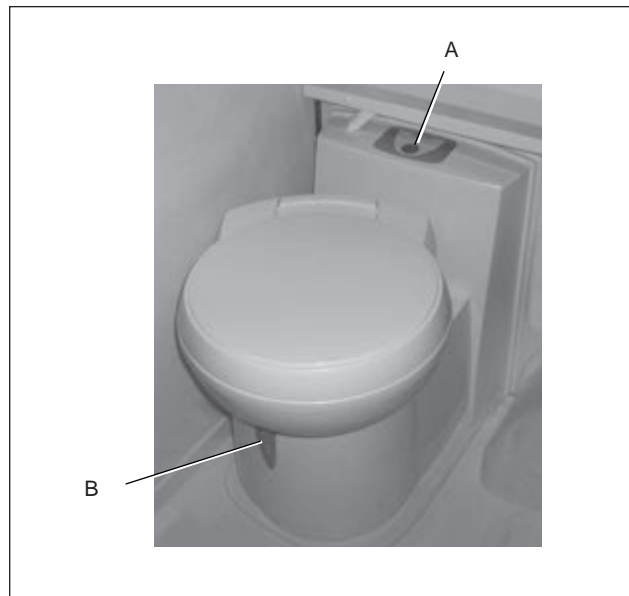
## GEBRUIK VAN HET TOILET

Gewoon toiletpapier kan verstopping veroorzaken. Gebruik in plaats daarvan Aqua Soft toiletpapier. Dit toiletpapier is extra zacht, lost snel op, voorkomt verstopping en vergemakkelijkt het legen van de afvaltank.

Druk eenmaal op de spoelknop om het bedieningspaneel te activeren. Spoel daarna het toilet door, door gedurende enkele seconden op de spoelknop te drukken.

Het toilet kan worden gebruikt met de afsluitklep open of dicht. (B)

- 1 Spoel wat water in de toiletschaal door op de spoelknop te drukken (A).
- 2 Na gebruik:  
Open de afsluitklep met de hendel (B).  
Spoel de toiletschaal schoon door op de spoelknop te drukken (A).
- 3 Sluit de afsluitklep van het toilet.



### Opmerking!

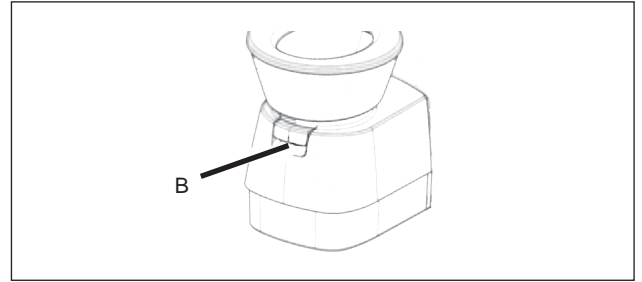
De waterpomp moet op het bedieningspaneel zijn geactiveerd om de waterpomp te kunnen starten. Het symbool voor de waterpomp moet zichtbaar zijn.

### Opmerking!

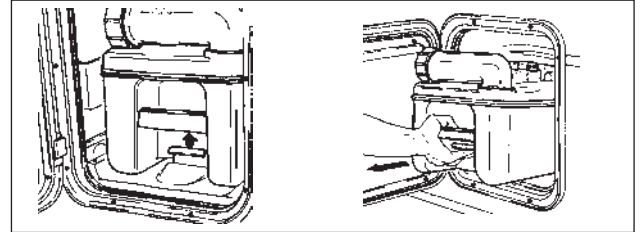
Zie ook de gebruiks- en onderhoudsaanwijzingen van de fabrikant.

## LEGEN VAN HET TOILET

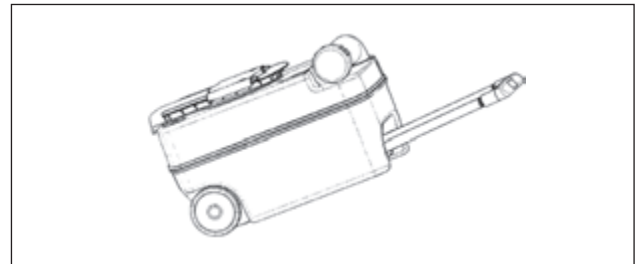
- 1 Sluit de afsluitklep van het toilet (B).



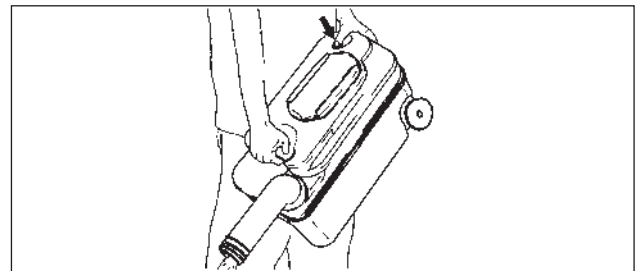
- 2 Trek de afvaltank naar buiten.



- 3 Draag de afvaltank of trek hem zo dat hij op de wielen rolt.



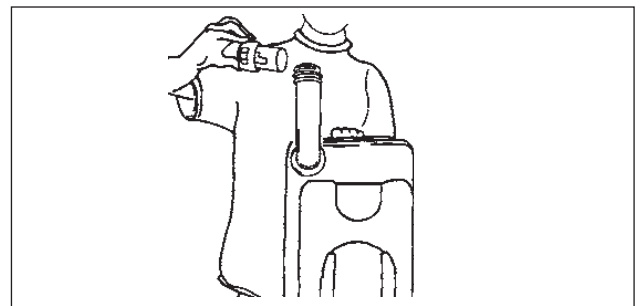
- 4 Leeg de afvaltank in een gewoon toilet of op een andere goedgekeurde leegplaats.  
Druk op de luchtklep terwijl de inhoud uit de afvaltank stroomt.



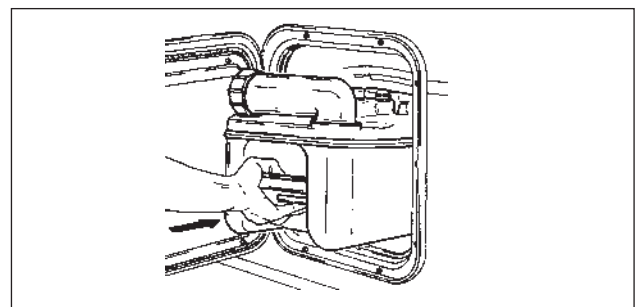
**Opmerking!**

Druk niet op de luchtklep voordat de leegpijp naar beneden is gericht.

- 5 Vul de afvaltank met water en sanitaire vloeistof zodat de bodem van de tank met water bedekt is, ca 2 liter.  
Giet de sanitaire vloeistof door de leegpijp (niet via de toiletstoel).  
Sanitaire vloeistof is verkrijgbaar bij uw KABE dealer.



- 6 Plaats de dop weer op de leegpijp.  
7 Schuif de afvaltank weer terug onder het toilet van de camper.





# HET OPLADEN VAN DE ACCU

## CONTROLE VAN DE ACCULADING

Lees het spanningsniveau van de accu's af op het bedieningspaneel.

Alvorens het niveau af te lezen:

- Zorg ervoor dat de accu's niet worden geladen (d.w.z. dat de motor is uitgeschakeld en dat de 230V-kabel niet is aangesloten).
- Doof zoveel mogelijk lampen.

De volgende waarden zijn richtwaarden bij 20C°:

> 12,5V	De accu is volledig geladen.
12,2V -12,5V	De accu is half geladen.
< 12,2V	De accu moet worden geladen.



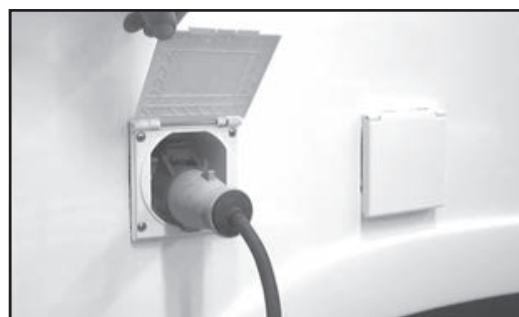
Gebruik

## HET OPLADEN VAN ACCU'S

De accu van het woongedeelte wordt automatisch door de acculader opgeladen als de camper op 230V is aangesloten. Er verschijnt dan een symbool op het bedieningspaneel.

De acculader zorgt ook voor onderhoudslading van de startaccu van de auto.

Het is voor de accu het beste om ononderbroken te worden geladen gedurende ten minste een etmaal. De accu kan kortere periodes worden geladen om de lading "aan te vullen", maar voor het behouden van de volledige capaciteit van de accu moet hij af en toe volledig worden geladen.



Zie ook "Beschrijving van het elektrische systeem".



## GELUIDLOZE STAND

De acculader kan worden ingesteld voor geluidloos bedrijf (Silent mode).

De accu wordt dan met beperkt vermogen geladen.

Geef het tijdstip aan waarop geluidloos bedrijf met beperkt vermogen moet beginnen en eindigen.



Silent mode  
ON-OFF

Starttijd / Eindtijd  
voor Silent mode.

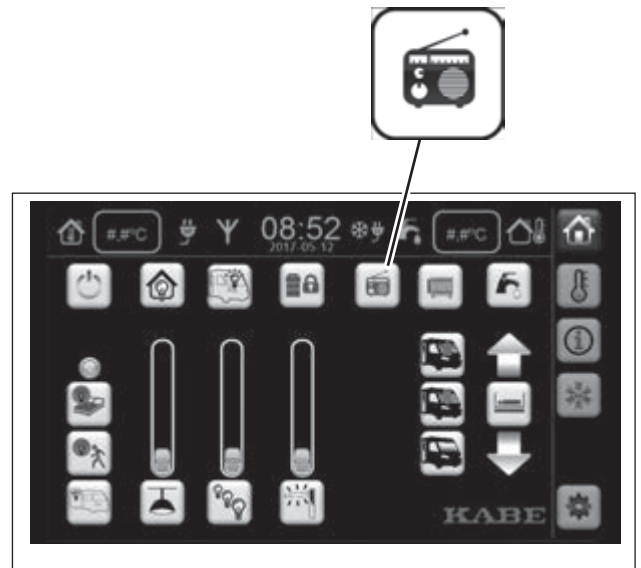




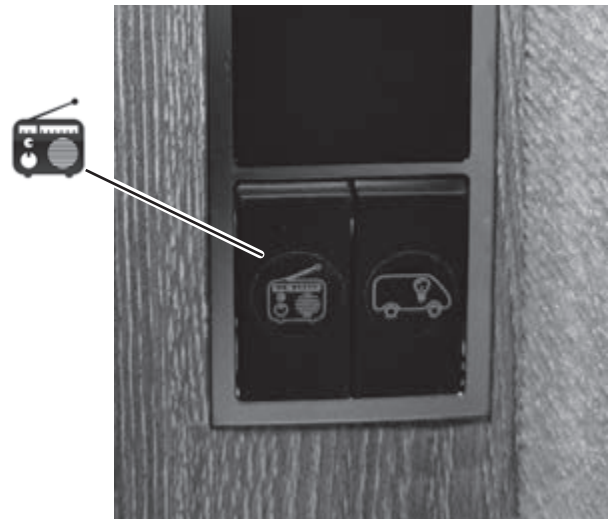
# RADIO

Tijdens het rijden werkt de geluidsinstallatie van de camper als die van een gewone personenauto. Hij wordt uitgeschakeld als de motor wordt stilgezet en de sleutel wordt uitgenomen.

Om de geluidsinstallatie te gebruiken terwijl de camper geparkeerd staat, drukt u op de stroomschakelaar op het bedieningspaneel. De geluidsinstallatie wordt gevoed door de accu van het woongedeelte.



De geluidsinstallatie kan met een schakelaar bij het bed worden uitgeschakeld.



(Alleen bij bepaalde modellen.)

De camper kan zijn uitgerust met een mediaspeler (geluids- en beeldinstallatie). Sommige mediaspelers hebben een afstandsbediening.

De afstandsbediening maakt gebruik van onzichtbaar licht om het signaal naar de mediaspeler te sturen. De mediaspeler kan het signaal alleen opvangen als de afstandsbediening op het paneel van de mediaspeler wordt gericht.

Sommige plaatsen in de camper zijn zo afgeschermd dat het moeilijk is om de afstandsbediening op het paneel van de mediaspeler te richten. Probeer in dat geval om de afstandsbediening op een reflecterend oppervlak te richten (bijv. een raam), zodat de mediaspeler het signaal toch kan opvangen.

# FIETSENDRAGER

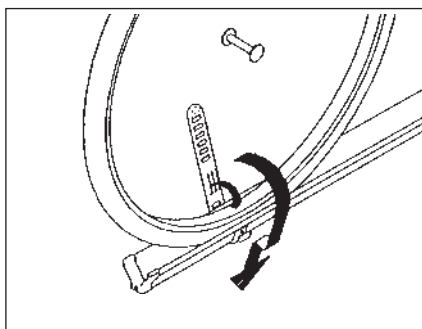
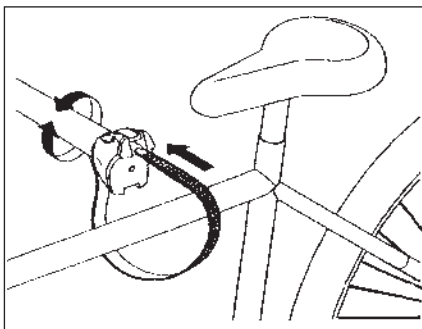
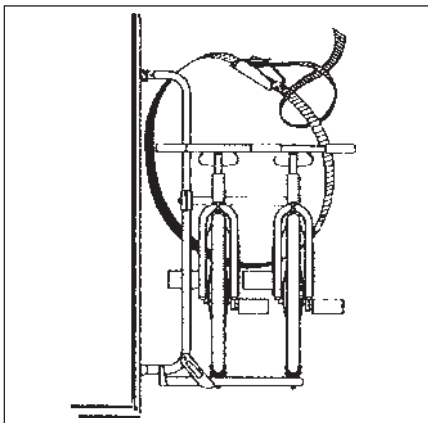
- De fietsendrager is bedoeld voor het vervoeren van 1, 2 of 3 fietsen. Het maximale laadgewicht is 45kg. Maximaal gewicht per rail 30kg. Gebruik de fietsendrager uitsluitend voor het vervoeren van fietsen.
- Tijdens het rijden moet de fietsendrager altijd met twee riemen in de transportpositie (bovenste eindstand) zijn vastgezet. Dit geldt zowel voor een lege drager als bij vervoer van fietsen.



- 1 Maak de riemen los die de opgehesen fietsendrager in transportpositie vasthouden.  
Wees voorzichtig! Houd het uitklapbare frame vast als u de laatste riem losmaakt. Klap het frame uit.
- 2 Gebruik de draaiarm om de fietsendrager neer te laten in zijn laadpositie. Een fietsendrager zonder lading moet soms tijdens het draaien geholpen worden om uit te klappen.
- 3 Plaats de fiets(en) op de drager
  - Span de fiets(en) vast met de bevestigingsarm.
  - Span de wielen van de fiets(en) vast.
- 4 Hijs de fietsendrager met de fietsen omhoog in transportpositie (bovenste eindstand).
- 5 Zet de fietsendrager met behulp van de riemen vast in transportpositie. Zet de fietsen vast met extra riemen.
- 6 Controleer na enkele kilometers rijden of de lading goed is verankerd.



Gebruik



---

# BESCHRIJVING

## BESCHRIJVING VAN DE AUTO

De KABE TravelMaster is gebouwd op de FIAT Ducato.

De autofabrikant heeft een afzonderlijk instructieboek bijgevoegd dat betrekking heeft op de auto. Het bevat instructies en beschrijvingen in verband met de functies, het gebruik en het onderhoud van de auto.

Wij adviseren u om het instructieboek zorgvuldig door te lezen. Onderhoud aan de auto moet worden uitgevoerd volgens het instructieboek of de onderhoudsvorschriften.



*Het autogedeelte.*

### DE WEBSITE VAN FIAT

KABE adviseert u om de volgende website te bezoeken.

Dit is een website over campers die zijn gebouwd op een FIAT. Door uw camper op deze website te registreren, krijgt u toegang tot actuele informatie over uw camper.

Verder bevat de website waardevolle informatie met adressen die van nut zijn als u onderweg een probleem ondervindt.

Bij registratie dient het model van de auto te worden opgegeven. De KABE campers van modeljaar 2019 zijn gebouwd op het model 290 of 295.

U wordt ook gevraagd om het laatste deel van het chassisnummer van de auto op te geven. U vindt dit o.a. in de documenten van de auto.

[www.fiatcamper.com](http://www.fiatcamper.com)

### VERKEERSVERLICHTING

Veel lampen van de verkeersverlichting van de camper zijn van het type LED. Deze lampen hebben een laag energieverbruik en een lange levensduur. Het elektrische systeem van de auto kan niet aflezen of deze LED-lampen doven.

### CHASSIS

De KABE TravelMaster is gebouwd op een laag lichtgewichtchassis.

De achteras en het chassis van de modellen TMCI 740, TMI 760,810,860,910, TM/TMX 780,880 zijn van het merk AL-KO.

De achteras en het chassis van de modellen TMC 740 zijn van het merk FIAT.

### TREKHAAK

Bij de volledig geïntegreerde campers van KABE met door de fabriek gemonteerde trekhaak (optie) kan deze zonder gereedschap worden aangebracht of weggenomen. Bij rijden zonder aanhanger mag de trekhaak niet zijn aangebracht omdat dan de kentekenplaat niet goed zichtbaar is.

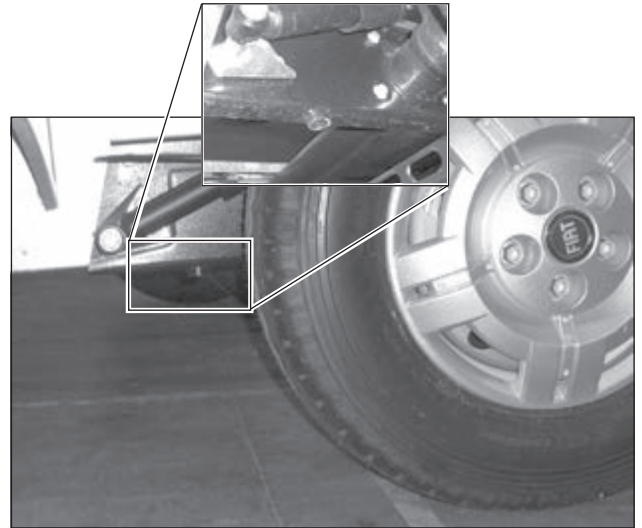
## KRIKSTEUNPUNT ACHTER

Op de KABE TravelMaster met chassis van FIAT moet de krik worden gebruikt volgens de instructies van FIAT (zie het instructieboek van de auto).

Op de KABE TravelMaster met chassis van AL-KO ska moet de krik als volgt worden gebruikt:

Het kriksteunpunt op de achteras van het AL-KO chassis bevindt zich bij de onderste bevestiging van de schokbreker.

Voor aanwijzingen betreffende het voorste kriksteunpunt en voor het verwisselen van wielen wordt verwezen naar het instructieboek van de auto.



Kriksteunpunt

## WIELEN

Controleer regelmatig de banden op slijtage en luchtdruk.

Na het verwisselen van een wiel:

Trek de wielbouten na ca 50 km rijden nogmaals aan (dit geldt ook voor een nieuwe auto).

Aluminiumvelgen:

Het aantrekmoment voor wielbouten van aluminiumvelgen is 180 Nm.

Stalen velgen:

Het aantrekmoment voor wielbouten van stalen velgen is 180 Nm.

Het is belangrijk om voor de velg die u monteert de juiste wielbouten te gebruiken. Verschillende velgen kunnen een verschillend aanlegoppervlak voor de wielbouten hebben. Gebruik van de verkeerde wielbouten op de velg kan schade veroorzaken.

Als bij aflevering van een fabrieksnieuwe camper door KABE extra velgen worden meegeleverd, zijn deze bedoeld voor dezelfde wielbouten als op de gemonteerde velgen. Als de meegeleverde velgen zijn bedoeld voor andere wielbouten, worden ook de correcte wielbouten meegeleverd.

## SNEEUWKETTINGEN

Voor montage en gebruik van sneeuwkettingen wordt verwezen naar de instructies van de fabrikant en van FIAT. Volg de plaatselijke voorschriften voor het gebruik van sneeuwkettingen.



Krik



### WAARSCHUWING!

Controleer tijdens de eerste rit en na montage van wielen of de wielbouten goed zijn aangetrokken .

Gebruik wielbouten van het juiste type.

# STEUNPOTEN

## HANDBEDIENDE STEUNPOTEN

Sommige campers zijn uitgerust met steunpoten.. De steunpoten zijn gemonteerd op de chassisbalk onder de camper.

Gebruik de sleutel om de steunpoot omhoog of omlaag te draaien.

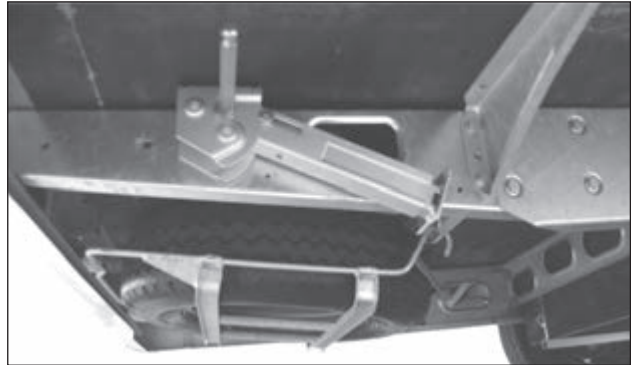
Draai voor vertrek de steunpoot zo ver mogelijk omhoog, tot de bovenste stand. De steunpoten worden in de bovenste stand automatisch geblokkeerd.

De steunpoten zijn uitsluitend bedoeld om de camper te stabiliseren. Zorg ervoor dat de camper horizontaal staat voordat u de poten omlaag draait. De steunpoten zijn niet bedoeld om de auto op te heffen.

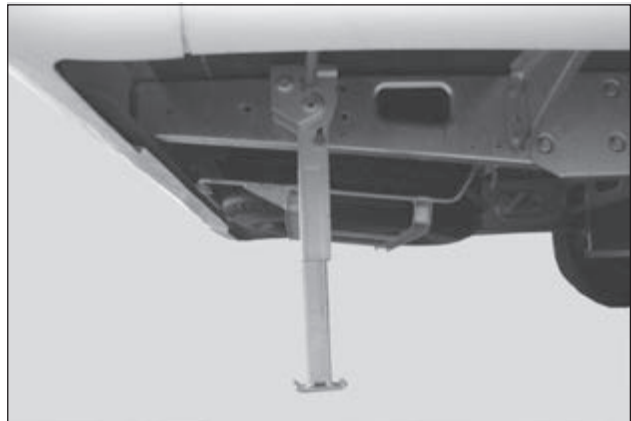
De steunpoten mogen niet worden gebruikt in plaats van de krik of in combinatie met de krik.

### Let op!

Zorg ervoor dat de steunpoten voor vertrek correct omhoog zijn gedraaid tot de bovenste stand.



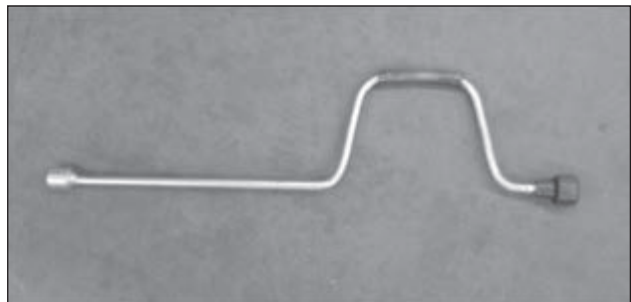
*Steunpoot in de bovenste stand.*



*Omlaag gedraaide steunpoot om de camper te stabiliseren.*



*De steunpoot moet omhoog worden gedraaid tot zijn bovenste stand.*



*Sleutel.*



## HYDRAULISCHE STEUNPOTEN

Sommige modellen zijn voorzien van hydraulische steunpoten, model AL-KO HY4.

De hydraulische steunpoten worden bediend met een afzonderlijke handbediening.

De hydraulische steunpoten zijn geprogrammeerd voor vaste posities:

- Autoniveau (kamperen).
- Automatisch intrekken (voor vertrek).

Elke steunpoot heeft een hydraulische pomp die wordt gevoed door de startaccu van de camper. De steunpoten zijn alleen actief als de ontsteking is uitgeschakeld.

### Automatisch intrekken

Druk op de knop "Steunpoten intrekken". Gebruik deze stand voor vertrek. De camper moet stil blijven staan tot het controlelampje bij de bestuurdersplaats groen licht geeft. Alle steunpoten moeten tijdens het rijden volledig omhoog staan.

### Autoniveau

Deze stand gebruikt u tijdens het kamperen. De steunpoten zorgen ervoor dat de camper automatisch horizontaal komt te staan.

De steunpoten kunnen tot een bepaalde grens compenseren voor een oneffen bodem. Kies daarom altijd een relatief vlakke plaats uit.

Ga als volgt te werk om de steunpoten te activren:

- Trek de handrem aan.
- Zet de vernelling van de auto in de stand "Parkeren".
- De luchtvering X4 wordt met een aparte handbediening uitgeschakeld, door te drukken op de "uit"-knop (dit geldt voor bepaalde modellen).
- Hierna kunt u de ontsteking uitschakelen.

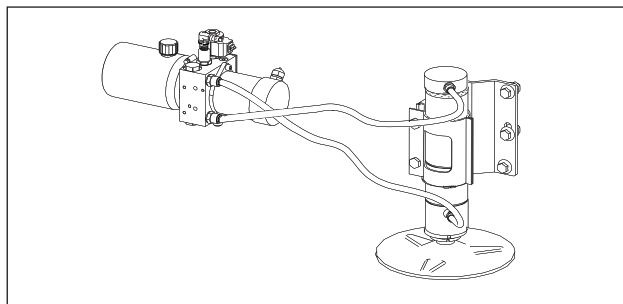
Sommige campers zijn voorzien van luchtvering X4 (dit geldt niet voor luchtvering X2). Schakel de luchtvering uit alvorens de hydraulische steunpoten te activeren. Zowel de luchtvering als de hydraulische steunpoten voelen of de camper overhelt. Deze twee systemen kunnen elkaar beïnvloeden en tegenwerken. Gebruik de luchtvering uitsluitend tijdens het rijden. Gebruik de steunpoten uitsluitend tijdens het kamperen.

### Onderhoud

Onderhoud moet worden uitgevoerd volgens de documentatie van de fabrikant.

### Noodbesturing

Noodbesturing moet worden uitgevoerd volgens de documentatie van de fabrikant.



#### Opmerking!

Zie ook de gebruiks- en onderhoudsaanwijzingen van de fabrikant.

# FLESSENGASSYSTEEM

## FLESSENGAS

Flessengas is een aardolieproduct. Bij de verbranding van flessengas komen kooldioxide en waterdamp vrij en voor volledige verbranding is een goede luchttoevoer noodzakelijk. Een 2-pits gastoestel verbruikt tot 7 maal zoveel lucht als een hardwerkende persoon.

Flessengas is zwaarder dan lucht en mengt zich snel met de omgevingslucht. Onder bepaalde omstandigheden kan het zich ophopen in laag gelegen ruimten.

Flessengas heeft een karakteristieke geur.

Flessengas is niet giftig (geen bekende vergiftigingssymptomen).

Er zijn twee soorten flessengas:

- Propaan (C<sub>3</sub>H<sub>8</sub>)
- Butaan (C<sub>4</sub>H<sub>10</sub>)

Gebruik propaan omdat dit wordt vergast bij temperaturen tot ca -40°C, terwijl butaan al stopt met vergassen bij ±0°C.

In Zweden wordt alleen propaan verkocht, in sommige andere landen wordt ook butaan verkocht. Als u in de winter gas wilt gebruiken, moet u propaan gebruiken.

## HET FLESSENGASSYSTEEM

De gasfles moet worden bewaard in de flessengaskoffer.

De flessengaskoffer is een aparte geventileerde ruimte die is gescheiden van het woongedeelte. De vloer van de flessengaskoffer heeft ventilatiegaten zodat eventueel lekkend gas kan "weglopen".

Het flessengassysteem is uitgevoerd met koperen buizen met schroefkoppelingen. De gasfles is op het flessengassysteem aangesloten via een goedgekeurde rubberslang.

Het flessengassysteem heeft een aantal kranen om het hele systeem of delen ervan te kunnen afsluiten.

De hoofdkraan van het flessengassysteem bevindt zich op de gasfles.

De camper is in standaarduitvoering voorzien van drie gastoestellen:

- Kooktoestel
- Verwarmingsketel
- Koelkast



De gastoestellen worden beschreven in aparte hoofdstukken voor de respectievelijke toestellen.



### WAARSCHUWING!

#### Brandrisico.

Flessengas is geclassificeerd als een extreem brandgevaarlijk gas. Flessengas moet zeer zorgvuldig gebruikt worden.

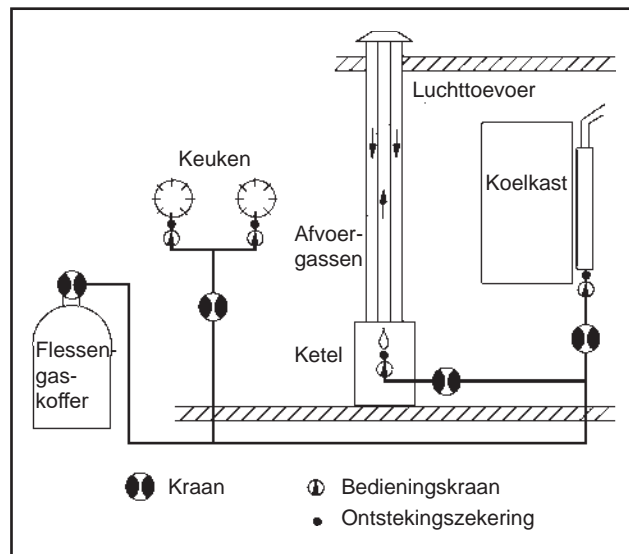
Bij vermoeden van lekkage moet u de hoofdkraan van de gasfles sluiten en het flessengassysteem laten testen door een vakman.



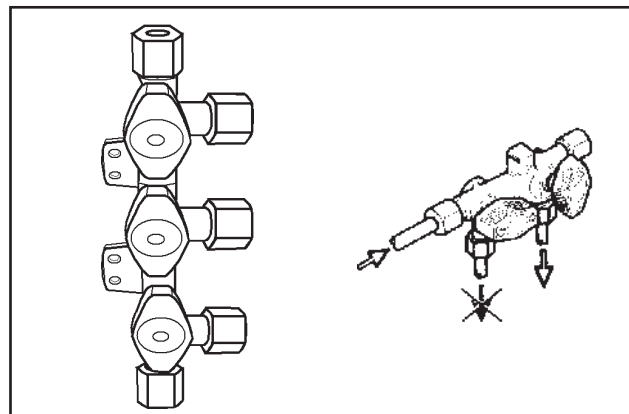
### WAARSCHUWING!

#### Brandrisico.

Het is verboden om een tankstation op te rijden met brandende gastoestellen.



Schematische afbeelding van het flessengassysteem



De kranen worden gebruikt voor het sluiten van delen van het flessengassysteem.



## GASFLES

De gasfles bevat 11 kg propaangas.

In de gasfles kan het gas veilig en zonder tijdsbeperving worden bewaard. Het flessengas is samengeperst in vloeibare vorm. In een pasgevulde gasfles wordt 80 % van de inhoud ingenomen door vloeibaar gas.

De gasfles moet verticaal worden bewaard. Zie de figuur. Als de gasfles liggend wordt bewaard, kan vloeistof doordringen in het gassysteem en leiden tot ongelijkmatige vlammen in de branders.

De gasfles is een drukvat en mag niet worden blootgesteld aan abnormale verwarming. Voorkom direct zonlicht op de gasfles. Omdat de gasfles een drukvat is, moet hij om de tien jaar gekeurd worden. Op de gasfles staat een markering met het jaar waarin hij voor het laatst is gekeurd. Vervang de gasfles als er meer dan tien jaar is verstreken sinds de laatste keuring.

Als de kraan van de gasfles wordt geopend, ontsnapt er gas waardoor de druk in de fles afneemt. Vloeibaar flessengas vergast in de fles in een hoeveelheid die overeenkomt met het uitstromende gas, waardoor de druk wordt hersteld. Dit proces gaat door zolang de gasfles vloeibaar gas bevat.

De aansluiting van de gasfles op het gassysteem heeft een naar links draaiende schroefdraad.

Voor verwisseling van de gasfles wordt verwezen naar de instructies in het hoofdstuk "Gebruik".

Sommige modellen zijn uitgerust met een slangbreukklep en een botssensor.

De slangbreukklep (B) bevindt zich op de gas slang. De slangbreukklep is een veiligheidsvoorziening die de gasstroom afsluit als de slang lek raakt. Na verwisseling van de gasfles moet de slangbreukklep worden geopend door op de knop te drukken. Hij blijft dan open zolang het gassysteem onder druk staat.

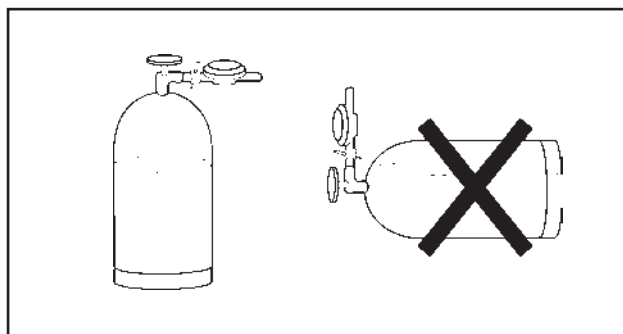
De reductieklep (C) bevindt zich op de wand bij de gasfles. Hij verlaagt de gasdruk tot 3 kPa (30 mbar). Alle gastoestellen in de camper werken bij deze druk.

Als de reductieklep om enige reden moet worden vervangen, moet de nieuwe klep geschikt zijn voor deze druk.

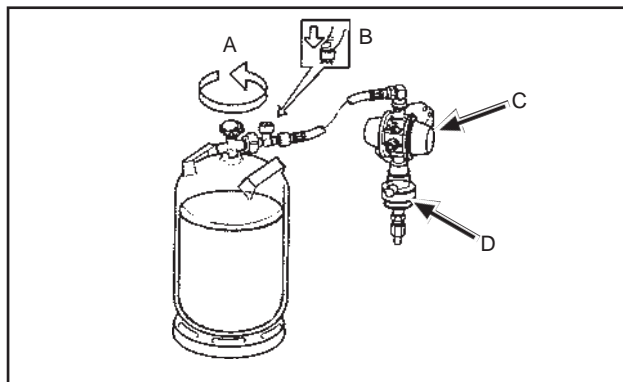
Het gassysteem is verder voorzien van een botssensor (D) die de gasstroom afsluit als hij wordt blootgesteld aan een sterke stoot. Dit is een veiligheidsvoorziening die voorkomt dat bij een verkeersongeval gas weglekt. Bij normaal gebruik zal hij niet worden geactiveerd. Als de botssensor toch wordt geactiveerd, kan hij gereset worden door de knop gedurende 20-30 seconden ingedrukt te houden met behulp van gereedschap (bijv. een stift).



Gasfles in flessengaskoffer.



Gasflessen moeten staande bewaard worden.



### Opmerking!

Bij uw KABE-dealer kunt u de volgende extra accessoires kopen:

- tussenkoppelingen voor de gasfles voor het bijvullen van gas in vulstations in het buitenland.
- tussenkoppelingen voor buitenlandse gasflessen voor het aansluiten van een Zweedse reductieklep.

## LEKKAGE-INDICATOR

Sommige modellen zijn uitgerust met een lekkage-indicator voor flessengas.

Als de knop van de lekkage-indicator wordt ingedrukt, borrelt er gas door de vloeistof in het reservoir.

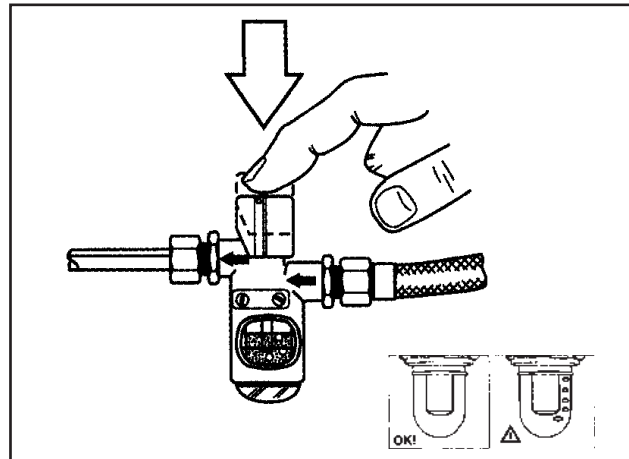
Als alle gasverbruikers in de camper zijn uitgeschakeld, mag er geen gas door het systeem stromen en mogen er gedurende ten minste 10 seconden geen belletjes in de vloeistof zichtbaar zijn.

Als er toch belletjes verschijnen terwijl alle toestellen zijn uitgeschakeld, betekent dit dat het flessengassysteem ergens gas lekt.

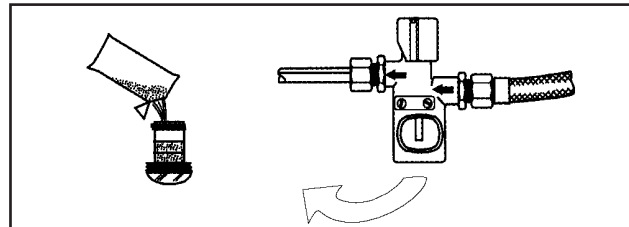
Sluit bij vermoeden van lekkage direct de hoofdkraan van de gasfles en raadpleeg de dichtstbijzijnde KABE-onderhoudswerkplaats.

Het vloeistofniveau in het reservoir moet zich tussen de twee streepjes bevinden. Vul zo nodig het reservoir bij met vloeistof voor lekkage-indicatoren (propyleenglycol). Schroef het reservoir met de hand vast (gebruik geen gereedschap). De vloeistof is verkrijgbaar bij uw KABE dealer.

Afzonderlijke aansluitingen, koppelingen en kranen kunt u controleren door wat zeepoplossing of lakspray op de aansluiting aan te brengen. Belletjes geven aan dat er lekkage is.



Test het flessengassysteem gedurende 10 seconden met de lekkage-indicator. Belletjes in de vloeistof geven aan dat er lekkage is.



Bijvullen van vloeistof in de lekkage-indicator.

## CONTROLE VAN HET FLESSENGASSYSTEEM

Bij aflevering is de KABE TravelMaster getest volgens de geldende voorschriften.

Verder moeten regelmatig de volgende controles worden uitgevoerd:

- Inspecteer gasleidingen en gastoestellen dagelijks bij continu bedrijf.  
Controleer goed op eventuele beschadiging en lekkage.
- Controleer het gassysteem eens per week met de lekkage-indicator, en bovendien na verwisseling van de gasfles.
- Laat het gassysteem ten minste eens per jaar op lekkage controleren door een vakman.

Slangen die tekenen vertonen van scheurtjes, veroudering, slijtage of andere gebreken, moeten vervangen worden.

Onderdelen of toestellen die met gas werken en die tekenen vertonen van beschadiging of gebreken moeten worden onderzocht door een vakman.

## GASDRUK EN TEMPERATUUR

Bij -15°C stroomt slechts half zoveel gas per minuut uit de fles als bij +13°C. Dit omdat de gasdruk met de temperatuur daalt.

Als in een fles van 11 kg nog 2,5 kg gas resteert en de temperatuur is -15°C, kan slechts 350 gram gas per uur worden afgegeven. Bij +13°C kan 700 gram per uur worden afgegeven.

Bij lage temperaturen is het beter om een pasge vulde fles te gebruiken. Een pasge vulde fles van 11 kg kan bij -15°C ca 900 gram gas per uur afgeven, en bij +13°C zelfs 1800 gram per uur.

Een gasfles van composietmateriaal kan niet worden gebruikt bij temperaturen onder -10°C.

### Gashoeveelheid in de gasfles (kg)

	2,5	4,5	7,0	9,0	11,0
<b>Temp.</b>	<b>Mogelijke afgifte (gr/uur)</b>				
-18	315	427	603	767	807
-12	387	522	735	943	989
-7	458	617	871	1120	1170
-1	531	712	1010	1290	1360
+4	603	812	1140	1470	1550
+10	671	907	1280	1650	1730

## GASVERBRUIK

Het verbruik varieert naar gelang het jaargetijde (verwarming in de winter kan veel gas kosten) en natuurlijk afhankelijk van het gebruik dat u maakt van het kooktoestel.

De koelkast verbruikt niet veel gas per uur, maar werkt een aantal uren per etmaal.

Hier volgen een paar vuistregels:

Houd er rekening mee dat een gasfles ca 10 kg (10.000 gram) gas bevat.

Kooktoestel: Waakvlam- volledige vlam 35-110 g/uur.

Verwarmingsketel: 10-400 g/uur  
(afhankelijk van het opgenomen vermogen)

Koelkast: 16 g/uur (380 g/etmaal).

# KOELKAST

De koelkast werkt op flessengas of op elektrische stroom (230V). Tijdens het rijden kan de koelkast ook werken op 12V van de auto.

De koelkast kan worden geregeld op de koelkast zelf en op het bedieningspaneel van de camper.

Het model van de koelkast kan van camper tot camper verschillen.

In sommige campers is de koelkast voorzien van AES (automatische energiselectie) Dit betekent dat de koelkast in eerste instantie werkt op 230V. Als de camper niet op 230V is aangesloten, schakelt de koelkast over op flessengas. Tijdens het rijden werkt de koelkast op 12V van de auto.

De elektronica en regelapparatuur van de koelkast zijn aangesloten op de accu. Dit betekent dat een ontladen of afgekoppelde accu tot gevolg heeft dat de koelkast niet werkt.

Het duurt een paar uur voordat de koelkast zijn normale bedrijfstemperatuur heeft bereikt. Start de koelkast op tijd voor vertrek en laad hem bij voorkeur met voorgekoelde levensmiddelen.

Als de koelkast voor het eerst wordt gebruikt, kan er enige geur vrijkomen. Deze verdwijnt na enkele uren. Zorg voor goede ventilatie van de ruimte.

Bij gebruik van de koelkast tijdens de eerste dag of na verwisseling van de gasfles, kunnen de gasleidingen lucht bevatten. Laat gedurende korte tijd een ander gastoestel werken (bijv. het kooktoestel) om de lucht uit de gasleidingen te verwijderen.

Bij lage spanning op het 230V-net (wat regelmatig voorkomt bij hoge belasting van het elektriciteitsnet op een camping) wordt de capaciteit van de koelkast verlaagd.

## DE KOELKAST UITSCHAKELEN

Schakel de koelkast uit volgens de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Zorg ervoor dat de gaskraan van de koelkast gesloten is.

Als de koelkast is uitgeschakeld, moet zijn deur open blijven om te voorkomen dat zich in de koelkast schimmel vormt.

Als de koelkast langere tijd niet wordt gebruikt:

- Leeg de koelkast. Ontdooi en reinig de koelkast.
- Monteer de winterluisjes op de ventilatieroosters.

## SPER VOOR GEBRUIK TIJDENS HET RIJDEN

De deuren van de koelkast zijn voorzien van sperren voor gebruik tijdens het rijden. Zorg ervoor dat de deuren voor vertrek zijn vastgezet.



### Opmerking!

Zie ook de gebruiks- en onderhoudsaanwijzingen van de fabrikant van de koelkast (bijgevoegd bij de koelkast).

De koelkast moet voor gebruik worden gereinigd.

### Let op!

**Als de koelkast tijdens het rijden op gas werkt, moeten alle maatregelen worden genomen die worden voorgeschreven in de wetgeving van het betreffende land (volgens de Europese norm EN732).**

**In sommige landen is werking op flessengas tijdens het rijden verboden**

**Op en nabij tankstations is werking op flessengas altijd verboden!**

## AANPASSING VAN DE VENTILATIE VAN DE KOELKAST VOOR DE WINTER

Om goed te kunnen werken moet de koelkast op de juiste wijze geventileerd worden.

De koelkast wordt geventileerd via een rooster op de wand van de camper.

Pas de ventilatie van de koelkast als volgt aan op de buitentemperatuur

### Buitentemperatuur hoger dan ca +8°C.

In de zomer is het belangrijk om de achterkant van de koelkast goed te ventileren. Zorg ervoor dat de ventilatie van de koelkast niet is geblokkeerd.



### Buitentemperatuur lager dan ca +8°C.

Bij kouder weer moet op het onderste ventilatierooster het plastic luikje worden aangebracht. Zo wordt de ventilatie beperkt waardoor de koelkast goed kan werken.

Plaats het plastic luikje ook als de camper niet wordt gebruikt, om te voorkomen dat vuil tot achter de koelkast kan doordringen.



#### Let op!

Het ventilatierooster van de koelkast moet vrij worden gehouden zodat de luchtcirculatie niet wordt belemmerd. Afdekken kan oververhitting veroorzaken.

Bij gebruik in de winter moet het rooster gedeeltelijk worden afgedekt met het winterluikje, maar er moet altijd enige ventilatie blijven.

#### Opmerking!

Wij adviseren om het winterluikje ook aan te brengen als het voertuig wordt gestald voor de winter.

## ALGEMENE AANWIJZINGEN VOOR DE KOELKAST

### Advies en onderhoud

De koelkast is geschikt voor het bewaren van levensmiddelen die bij kamertemperatuur bederven en voor levensmiddelen die koel moeten worden geserveerd. Plaats de levensmiddelen gekoeld in de koelkast of als ze niet warmer zijn dan kamertemperatuur.

Levensmiddelen met een sterke smaak of geur kunnen deze overdragen aan andere levensmiddelen. Bewaar daarom alle levensmiddelen in de koelkast in gesloten houders of omwikkeld met plastic folie. Zo wordt tevens voorkomen dat levensmiddelen tijdens het bewaren uitdrogen en er ontstaat ook minder ijsaanslag in de koelkast.

Schakel voor de tweejaarlijkse veiligheidskeuring, voor de aanbevolen controle van de correcte werking en voor eventuele reparaties altijd een vakman in!

Controleer ten minste eens per jaar en voor gebruik na uitschakeling gedurende een langere tijd:

- of de gasinstallatie niet lekt.
- of de brander schoon is en of zich geen vuil of brandbare voorwerpen in de buurt hebben verzameld.
- of de ventilatieopeningen niet verstopt zijn.
- of de gebruiksaanwijzing aanwezig is.

### Enkele tips

Zorg voor het volgende:

- Regelmatig ontthooien.
- De koelkast reinigen en droogmaken en de deuren open laten staan als hij enige tijd niet gebruikt zal worden.
- Vloeibare levensmiddelen of artikelen met een sterke geur moeten goed verpakt worden.
- De ventilatieopeningen moeten vrij zijn.
- Houd tijdens het rijden de deuren gesloten met behulp van de sperren.

### Het bewaren van levensmiddelen

- Bewaar levensmiddelen in gesloten houders, aluminiumfolie e.d.
- Plaats nooit warm voedsel in de koelkast maar laat het eerst afkoelen.
- Producten die vluchtige, ontvlambare gassen kunnen afgeven, mogen niet in de koelkast worden bewaard.

Het tweesterrenvriesvak (max. -12°C) is geschikt voor het maken van ijsblokjes en het kort bewaren van diepvriesproducten.

U kunt er geen levensmiddelen mee invriezen.

#### Opmerking!

Plaats nooit warm voedsel in de koelkast.

### Ijsblokjes

Ijsblokjes kunt u het best 's nachts maken, dan wordt de koelkast minder belast en heeft hij meer reserves.

Vul de ijsbakjes bijna tot de rand met drinkwater en plaats ze op de bodem van het vriesvak.

Het invriezen verloopt sneller als u de thermostaat tijdelijk op de maximumstand zet, maar vergeet niet om hem weer in de normale stand terug te zetten als het ijs gereed is, omdat de koelkast anders te koud wordt.

## Ontdooien

Geleidelijk zal zich op de koelvlakken ijs vastzetten. Dit mag niet te dik worden omdat het koelvermogen hierdoor afneemt.

Controleer regelmatig het koelement, elke week. Als de ijslaag 3 mm dik of dikker is, moet de koelkast ontdooid worden.

Bij ontdooien:

- Schakel de koelkast uit.
- Neem levensmiddelen en ijsbakjes uit de koelkast.
- Zet de deuren op een kier.

Probeer niet om het ontdooien te versnellen door verwarming, dit kan de plastic oppervlakken van de kast beschadigen. Gebruik geen scherpe voorwerpen om het ijs weg te schrapen.

Het smeltwater van het koelement loopt via een opvanggoot door een buis naar een reservoir op de achterkant van de koelkast, waar het gewoonlijk verdampst.

Bij sterke ontdooiing en veel smeltwater dient u de drainageslang uit de schaal op te tillen (deze is bereikbaar vanaf de buitenzijde van de auto, via het ventilatierooster) en het water uit de slang te laten wegllopen in een opvangbak. Leg de drainageslang na het ontdooien weer terug in de schaal. U kunt het smeltwater uit het vriesvak verwijderen met een doek.

Als alles is gesmolten kunt u de koelkast afdrogen. Plaats de levensmiddelen weer terug maar wacht met het maken van ijs tot de koelkast weer koud is.

### Let op!

**De laag aangevoren ijs mag niet met geweld verwijderd worden.  
Het ontdooien mag niet worden versneld met behulp van een warmtebron.**

### Opmerking!

Als de koelkast voor een langere periode niet wordt gebruikt, moeten de afsluitkraan in de camper en de kraan op de gasfles worden gesloten.

## Reinigen van de koelkast

De koelkast moet regelmatig gereinigd worden.

- 1 Schakel de koelkast uit.
- 2 Reinig de binnenkant van de koelkast met water en een mild ongeparfumeerd vaatwasmiddel. Gebruik geen sterke chemische of schurende middelen.  
Gebruik nooit reinigingsmiddel, schuurpoeder, sterk geparfumeerde producten of polish voor het reinigen van de binnenkant van de koelkast omdat deze middelen de oppervlakken kunnen beschadigen of een sterke geur kunnen achterlaten.
- 3 Reinig de buitenkant van de koelkast met een vochtige doek en een mild reinigingsmiddel.
- 4 Reinig de deurlijst met water en zeep. Droog de koelkast.
- 5 Reinig het koelement op de achterzijde van de koelkast met een borstel. Zorg ervoor dat de koelkast is uitgeschakeld als u hem reinigt.

## Als de koelkast niet werkt

Controleer voordat u een onderhoudsmonteur belt het volgende:

- 1 Of de koelkast horizontaal staat.
- 2 Of het mogelijk is om de koelkast te starten met een van de aangesloten soorten energie.
- 3 Als de koelkast niet werkt op gas, controleer dan
  - of er voldoende gas in de gasfles zit.
  - of de gaskranen geopend zijn.
- 4 Als de koelkast niet werkt op 12V, controleer dan:
  - of de koplampen van de auto branden.
  - of de zekering voor 12V onbeschadigd is.
- 5 Als de koelkast niet werkt bij 230V, controleer dan
  - of de 230V-voeding op de koelkast is aangesloten
  - of de zekering voor 230V onbeschadigd is.

Als de koelkast niet voldoende koud is, kan dit zijn omdat:

- 1 de thermostaat onjuist is ingesteld.
- 2 er teveel (warme) levensmiddelen tegelijk in de koelkast zijn geplaatst.
- 3 de deur niet goed gesloten is of de deuropakking is beschadigd.
- 4 de koelementen zijn dichtgevroren.
- 5 er onvoldoende ventilatie is doordat een rooster is geblokkeerd of doordat winterluikjes de ventilatieopening blokkeren.
- 6 de omgevingstemperatuur te hoog is (bijv. doordat de ventilatieopeningen zich in een gesloten voortent bevinden).

Als de koelkast abnormaal blijft werken kunt u contact opnemen met onderhoudspersoneel.



# VERWARMINGSSYSTEEM

## ALGEMEEN OVER HET VERWARMINGSSYSTEEM

De Travel Master is uitgerust met een verwarmingssysteem met watercirculatie. De verwarming wordt over het woongedeelte verspreid door:

- de convectors van de systeem die de lucht langs de wanden verwarmen. Dit geeft een aangename binnentemperatuur en voorkomt koude bij de ramen.
- vloerverwarming voor een aangenaam verwarmde vloer.
- een verwarmingselement met ventilator onder de auto-stoel.  
(Alleen bij bepaalde modellen.)

De figuur hieronder bevat een schema van de onderdelen van het verwarmingssysteem in het woongedeelte en de koppeling van de verschillende circulatiecircuits.

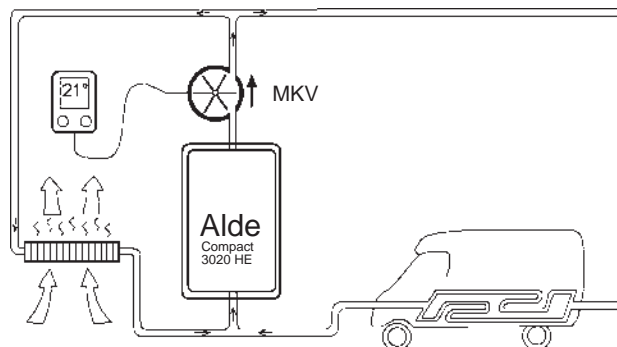
Om de warmte in het verwarmingscircuit van het woongedeelte te laten circuleren moet de circulatiepomp van het woongedeelte starten (MKV).

De circulatiepomp (MKV) start als de temperatuur in de camper lager is dan de ingestelde waarde op het bedieningspaneel. De warmte circuleert dan in de convectors.

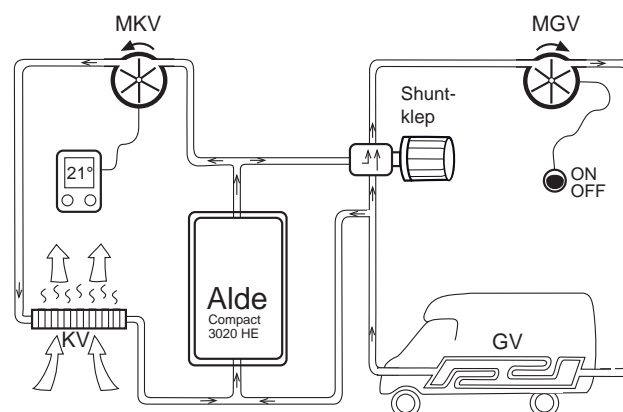
Convectors en vloerverwarming werken op verschillende manieren samen, afhankelijk van model en extra uitrusting. De verschillende uitvoeringen zijn in de twee illustraties aangegeven.

In de meeste KABE TravelMasters is de vloerverwarming aangesloten op de convectors, zie figuur 1. De temperatuur in de vloer volgt de temperatuur van de convectors.

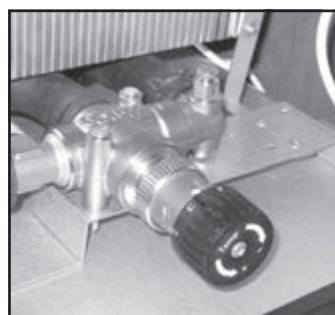
Sommige KABE TravelMasters zijn uitgerust met vloerverwarming volgens figuur 2. De vloerverwarming heeft een eigen circulatiepomp (MGV) die wordt gestart via een schakelaar. De temperatuur in de vloer wordt geregeld door een shuntklep met afzonderlijke thermostaat. Dit zorgt voor een gelijkmatige temperatuur op de vloer.



Figuur 1: Schematische illustratie van het verwarmingssysteem in het woongedeelte.

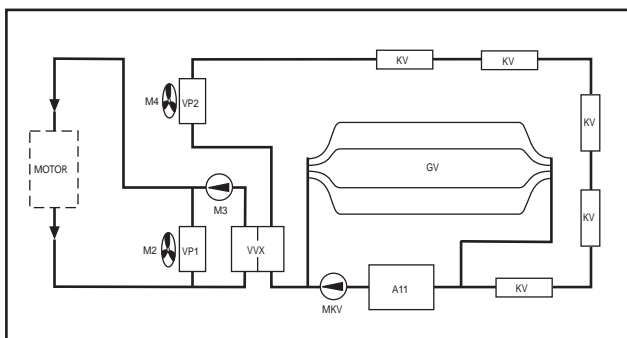


Figuur 2: Schematische illustratie van het verwarmingssysteem AGS II Pro van het woongedeelte (vloerverwarming met shuntklep).

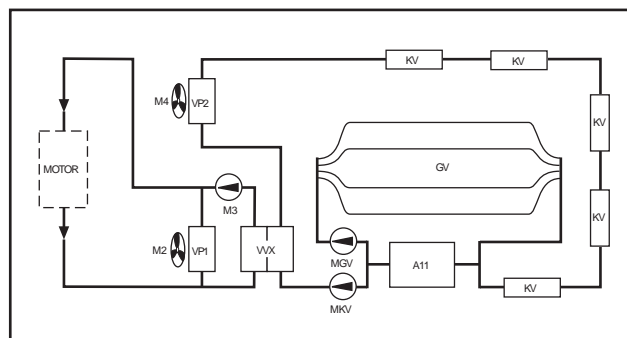


Shuntklep voor vloerverwarming (alleen bepaalde campers).

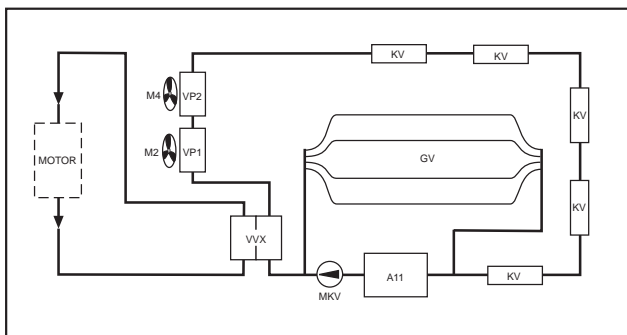




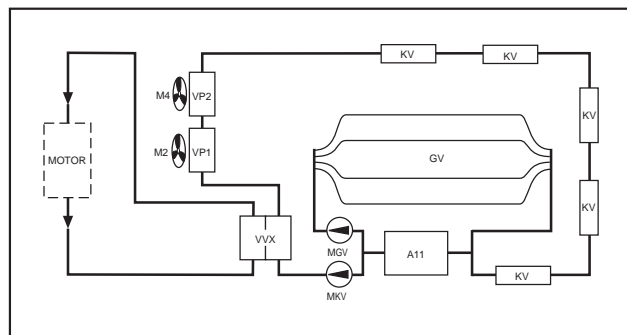
Halfgeïntegreerde camper



Halfgeïntegreerde camper met AGS II Pro (met shuntklep).



Volledig geïntegreerde camper



Volledig geïntegreerde camper met AGS II Pro (met shuntklep).

Het verwarmingssysteem bestaat uit twee afzonderlijke circulatiecircuits met gescheiden vloeistofsystemen.

- Motorcircuit
- Verwarmingscircuit van het woongedeelte

Sommige KABE TravelMasters zijn uitgerust met een warmtewisselaar (VVX). In de warmtewisselaar wordt warmte overgedragen van het ene circuit naar het andere.

- Tijdens het rijden kan het woongedeelte worden verwarmd met warmte van de automotor.
- Het verwarmingselement (VP1) van het motorcircuit kan worden verwarmd door de ketel.

De warmte circuleert in het motorcircuit, deels door het lopen van de motor, deels door middel van de circulatiepomp M3.

Om circulatie te krijgen via de warmtewisselaar VVX moet de circulatiepomp M3 worden gestart. Deze wordt gestart vanaf het bedieningspaneel van het woongedeelte, met stroomschakelaar P.

- A11 Verwarmingketel
- GV Verwarmingscircuit in de vloer
- KV Convector
- M2 Ventilator van het verwarmingselement onder de bestuurdersstoel
- M3 Circulatiepomp, motorcircuit
- M4 Ventilator van het verwarmingselement onder de passagiersstoel
- MKV Circulatiepomp, Convector
- MGV Circulatiepomp, Verwarmingscircuit in de vloer
- VP1 Verwarmingselement onder de bestuurdersstoel. (Alleen bij bepaalde modellen.)
- VP2 Verwarmingselement onder de passagiersstoel. (Alleen bij bepaalde modellen.)
- VVX Warmtewisselaar. (Alleen bij bepaalde modellen.)

## VERWARMINGSKETEL

Verwarmingketel van het type ALDE Compact 3020 HE.

De verwarmingketel heeft een geïntegreerde warmwaterboiler met een inhoud van 8 liter water. Bij een warmwatertemperatuur van 70°C komt dit overeen met 12 liter kraanwater van 40°C. De opwarmtijd bedraagt ca 30 minuten.

De verwarmingketel wordt bediend vanaf zijn bedieningspaneel.

De ketel heeft twee bedrijfsinstellingen

- Werking op flessengas
- Werking op elektriciteit 230V

Als op het bedieningspaneel van de ketel beide typen bedrijf zijn geactiveerd, krijgt elektrisch bedrijf voorrang. Werking op flessengas start dan als daar behoefte aan is.

### Werking op flessengas

Bij verwarming met flessengas moet de gaskraan zijn geopend.



De ketel krijgt zijn verbrandingslucht via een aanzuigpijp; de afvalgassen worden afgevoerd via de schoorsteen op het dak. De verbranding is dus volledig gescheiden van het interieur van de camper.

De verwarmingketel is voorzien van een ontstekingszekerheid die de gastoevoer automatisch afsluit als de vlam om een of andere reden zou doven.

### Werking op elektriciteit

Het elektrische element van de ketel is aangesloten op 230V en is afzonderlijk gezekeerd met een 16A automatische zekering.

Het elektrische element van de ketel heeft drie vermogensinstellingen.

Een hoger vermogen geeft een snellere verwarming maar verbruikt meer stroom, wat betekent dat men ervoor moet zorgen dat de aangesloten leiding voldoende stroomafname toestaat (anders wordt de zekering geactiveerd):

Vermogensinstelling:	1 kW	vereiste zekering:	6 A
	2 kW		10 A
	3 kW		16 A

### Aftappen van water

De ketel heeft twee aftapmogelijkheden

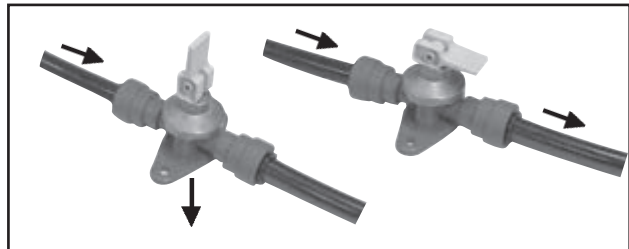
- Aftapkraan voor het legen van de warmwaterboiler (vers water). Het water loopt weg onder de camper. Deze kraan fungeert ook als veiligheidsklep bij overdruk.
- Aftappluggen voor het legen van het verwarmingssysteem. Bereikbaar onder de caravan, deels bij de ketel, deels bij het laagste punt van het verwarmingssysteem, bij de ingang van de deur.



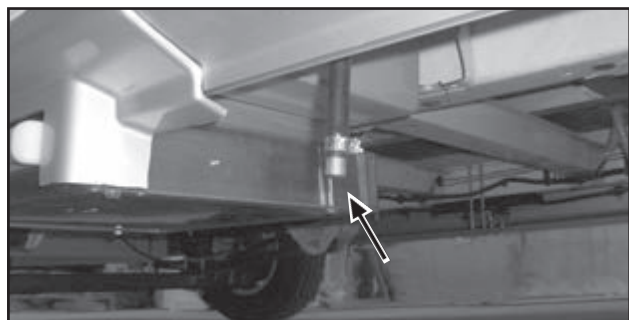
Verwarmingketel.



Voor verwarming met het elektrische element is 230V voeding vereist.



De aftapkraan van de warmwaterboiler. Open resp. gesloten stand.



Aftapplug bij de ingang van de deur.

## Het bedieningspaneel van de verwarmingsketel

Het bedieningspaneel van de verwarmingsketel is aangesloten op het elektrische systeem van de camper. Dit betekent dat de meest gebruikte functies van de verwarmingsketel toegankelijk zijn op het bedieningspaneel van de camper, samen met andere functies voor het verwarmingssysteem.

Bij normaal gebruik wordt voor het regelen van de verwarmingsketel het bedieningspaneel van de camper gebruikt.

Het eigenlijke bedieningspaneel van de verwarmingsketel bevindt zich op een minder opvallende plaats, bijvoorbeeld in een garderobekast.

Bij het bedieningspaneel van de verwarmingsketel is een schakelaar geplaatst. Via deze schakelaar kunt u kiezen of het bedieningspaneel van de ketel:

- moet zijn aangesloten op het elektrische systeem van de camper, en dus op het bedieningspaneel van de camper, of
- direct moet zijn aangesloten op de accu..

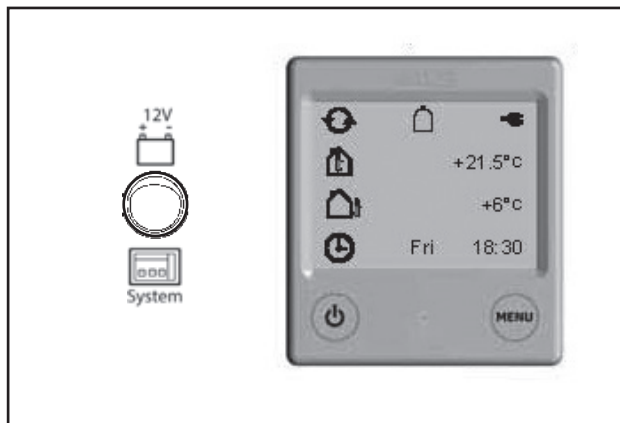
Bij normaal bedrijf moet de schakelaar in de stand "Systeem" staan.

Als het elektrische systeem wordt getroffen door een storing, kan de verwarmingsketel in bedrijf blijven door de stroomschakelaar in de stand "12V Accu" te zetten.

Voor volledige informatie over de diverse functies van de verwarmingsketel wordt verwezen naar de gebruiksaanwijzing van ALDE.

### Opmerking!

Na een stroomonderbreking duurt het ca 30 seconden voordat de automatische ontsteking van de ketel kan worden gebruikt.



Bedieningspaneel van de verwarmingsketel.



Bedieningspaneel van de camper, menu Verwarming.

## EXPANSIEVAT

Het expansievat van het verwarmingssysteem bevindt zich boven de ketel.

Het expansievat bevindt zich achter een afdekplaat. Het vloeistofniveau kan worden afgelezen door de inspectieopening in de afdekplaat.

Het expansievat bevat de hoeveelheid vloeistof die varieert als gevolg van temperatuurschommelingen in het verwarmingssysteem. De vloeistof zet uit als het systeem warmer wordt waardoor het vloeistofniveau in het vat dan hoger is dan wanneer het systeem koud is.

Het vloeistofniveau in het expansievat moet binnen het gemarkeerde gebied liggen.

Te weinig vloeistof in het verwarmingssysteem kan leiden tot storingen en de circulatiepomp beschadigen.

Te veel vloeistof in het systeem kan tot gevolg hebben dat er vloeistof wegstroomt als deze wordt verwarmd.



Expansievat en afdekplaat met inspectieopening.

## VLOEISTOF IN HET VERWARMINGSSYSTEEM

In het verwarmingssysteem en de ketel wordt een mengsel gebruikt van water en glycol.

Het is belangrijk om het juiste type glycol te gebruiken om het verwarmingssysteem te beschermen tegen corrosie en om lekkage in de toekomst te voorkomen.

De juiste mengverhouding is bepalend voor bescherming tegen ijsvorming bij lage temperatuur.

Glycol verouderd en moet van tijd tot tijd worden vervangen om goede bescherming te garanderen. Het tijdsinterval voor vervanging hangt af van het type glycol dat wordt gebruikt. Sommige typen glycol moeten om de twee jaar vervangen worden, terwijl zogenaamd Long Life glycol maximaal vijf jaar volledige bescherming biedt. Zorg ervoor om vervanging van glycol in het serviceboekje te noteren.

Gebruik uitsluitend door KABE aanbevolen glycol.

### Bijvullen

Verwijder de afdekplaat voor het expansievat.

Vul vloeistof in het systeem bij tot het niveau net boven de MIN-markering staat (bij koude ketel).

Plaats de dop en de afdekplaat terug.

### Aftappen

Aftappen vindt plaats door de aftapkraan, die zich onder de vloer bevindt, met een tang los te draaien. Draai ook de dop van het expansievat los.

#### Let op!

**Meng nooit verschillende typen glycol omdat dan chemische reacties kunnen ontstaan die het verwarmingssysteem beschadigen.**

### Aanbevolen glycolproducten

Gebruik glycol van het type (mono)ethyleenglycol met corrosieremmer. Dit type is getest en goedgekeurd volgens de kwaliteitsnorm SAE J 1034. Voor Long Life producten geldt dat ze moeten voldoen aan de eisen volgens G12++.

Een product dat aan de eisen voldoet:

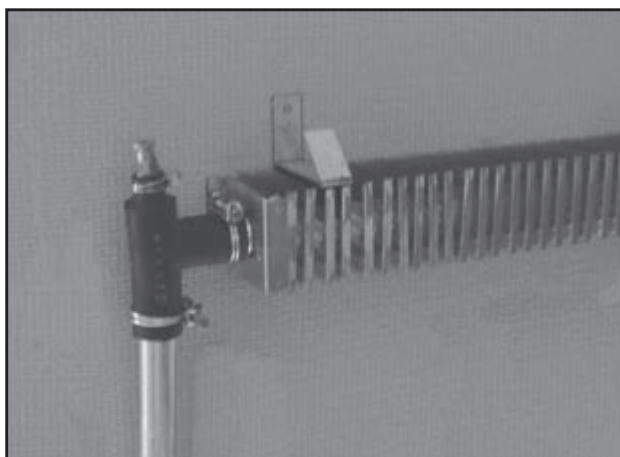
Alde glycol Premium G12++ Long life 5 years.

Controleer regelmatig het verwarmingssysteem om er zeker van te zijn dat er geen lekkage is ontstaan bij een van de lassen in het verwarmingssysteem. Als er glycol is gelekt, ter plaatse zorgvuldig afspoelen met water en drogen.

## CONVECTORSYSTEEM

Op de wanden zijn convectors gemonteerd. Wanneer lucht tussen de lamellen van de convectors passeert, wordt deze verwarmd.

De vloeistof in het verwarmingssysteem wordt tussen de convectors geleid door slangen en buizen. Op sommige plaatsen zijn ontluchtingsnippels aangebracht. Lucht in het verwarmingssysteem maakt dat de vloeistof niet goed kan circuleren. In het instructieboek staat hoe het systeem ontluicht moet worden.



Convector en slangaansluiting met ontluchtingsnippel.

## VERWARMINGSCIRCUIT MET LUSSEN IN DE VLOER


In de vloer van het woongedeelte is een verwarmingscircuit met lussen ingebouwd waarin de vloeistof van het verwarmingssysteem circuleert.

De vloerverwarming wordt op verschillende manieren geregeld, afhankelijk van het model camper.

- Vloerverwarming AGS II is geïntegreerd met het convectorstelsel.
- Vloerverwarming AGS II Pro bestaat uit een zelfstandig verwarmingscircuit.

Hieronder volgt een beschrijving van de twee systemen.

**WAARSCHUWING!**

 Als de lussen van het verwarmingscircuit worden beschadigd, bestaat kans op lekkage.

**Breng nooit schroeven of spijkers aan in de vloer omdat dit lekken kan veroorzaken in de lussen van het verwarmingscircuit dat in de vloer is ingebouwd.**

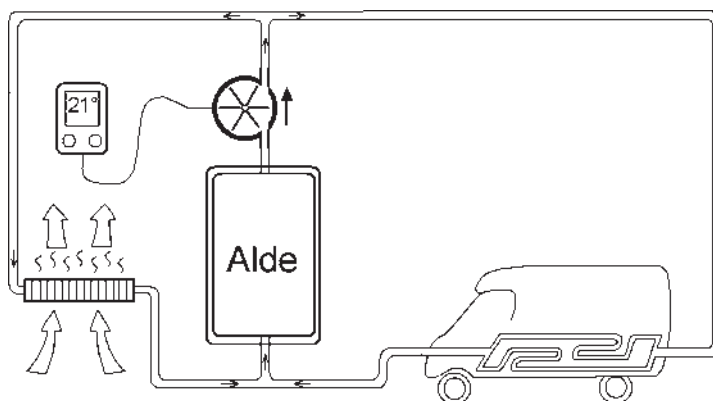
### Verwarmingssysteem met geïntegreerde vloerverwarming AGS II

Geïntegreerde vloerverwarming betekent dat de temperatuur van de vloerverwarming gelijk is aan die van het overige verwarmingssysteem.

De verwarming door de ketel wordt verdeeld over de convectors en de vloerverwarming.

De temperatuur in de camper wordt geregeld door het bedieningspaneel van het verwarmingssysteem.

Zo nodig wordt de temperatuur in convectors en vloerverwarming verhoogd of verlaagd.



De lucht bij de convectors wordt verwarmd en stijgt langs de wanden omhoog.

De temperatuur van de vloerverwarming is gelijk aan die van het overige verwarmingssysteem.

### Verwarmingssysteem met vloerverwarming AGS II Pro

De vloerverwarming AGS II Pro is te herkennen aan de shuntklep die zich bij de ketel bevindt.



De convectors en de vloerverwarming hebben elk hun eigen verwarmingscircuit.

De convectors:

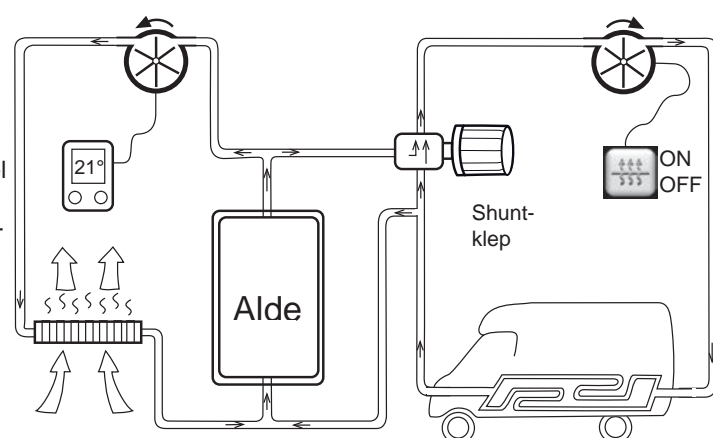
De temperatuur in de camper wordt geregeld door het bedieningspaneel van het verwarmingssysteem. Zo nodig wordt de temperatuur in de convectors verhoogd of verlaagd.

Vloerverwarming AGS II Pro:

Start de vloerverwarming op het bedieningspaneel van het verwarmingssysteem (het symbool met circulatiepomp). De shuntklep zorgt voor gelijkmatige temperatuur in de vloer.

Stel de gewenste binnentemperatuur in op het bedieningspaneel.

Stel de shuntklep van de vloerverwarming in om een aangename vloertemperatuur te verkrijgen.

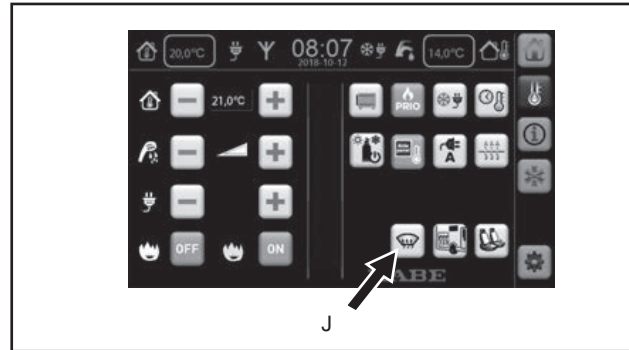


De lucht bij de convectors wordt verwarmd en stijgt langs de wanden omhoog.

## VOORRUITVERWARMING

Tijdens het rijden beschikken alle modellen over voorruitverwarming. Het verwarmingssysteem van de auto heeft normale functies om de voorruit vrij te houden van condens. Zie voor meer informatie het instructieboek van de auto.

Sommige modellen met een grote voorruit hebben bovendien verwarming bij de voorruit vanuit het verwarmingssysteem van het woongedeelte. Met een aparte ventilator kan de luchtstroom bij de voorruit worden versterkt. (J)



## WARMTEWISSELAAR

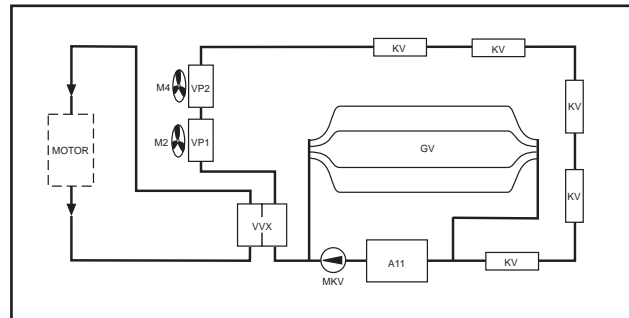
Sommige campers zijn uitgerust met een warmtewisselaar (VVX) die warmte overdraagt tussen het motorcircuit en het circuit van het woongedeelte.

### Warmtewisselaar in volledig geïntegreerde camper

(Alleen bij bepaalde modellen.)

De stroomschakelaar F (met ventilator-symbool) op het instrumentenpaneel van de auto opent een magneetklep zodat de warme koelvloeistof van de auto door het verwarmingselement kan circuleren..

Om tijdens het rijden warmte van de motor over te dragen naar het woongedeelte, moet de warmtewisselaar worden geactiveerd met stroomschakelaar F. Bovendien moet de circulatiepomp van het woongedeelte in bedrijf zijn zodat de warmte in het woongedeelte wordt verspreid.



Volledig geïntegreerde camper



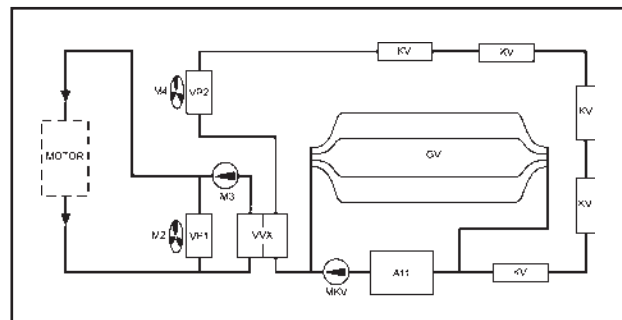


## Warmtewisselaar en verwarmingselement in halfgeïntegreerde camper

Sommige campers zijn uitgerust met een warmtewisselaar (VWX) en verwarmingselement (VP1) onder de bestuurdersstoel.

Het verwarmingselement onder de bestuurdersstoel kan op twee manieren verwarmd worden:

- Door de motor van de auto tijdens het rijden.
- Door de ketel van het woongedeelte via de warmtewisselaar.



Halfgeïntegreerde camper

### Tijdens het rijden

De stroomschakelaar F (met ventilator-symbool) op het instrumentenpaneel van de auto opent een magneetklep zodat de warme koelvloeistof van de auto naar het verwarmingselement wordt geleid.

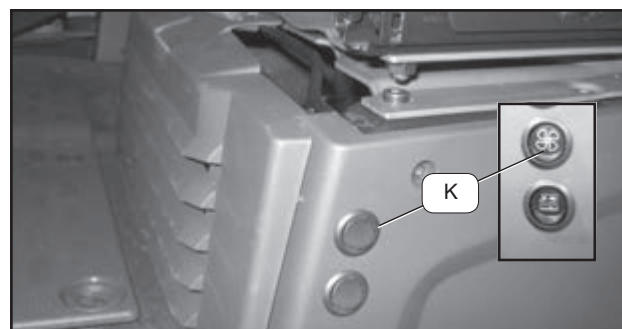
De circulatiepomp van de warmtewisselaar (M3) pompt de koelvloeistof tussen het verwarmingselement en de warmtewisselaar.

Om tijdens het rijden warmte van de motor over te dragen naar het woongedeelte, moet de warmtewisselaar geactiveerd worden met stroomschakelaar F. Bovendien moet de circulatiepomp van het woongedeelte in bedrijf zijn zodat de warmte in het woongedeelte wordt verspreid.



De ventilator (M2) versterkt de luchtstroom door het verwarmingselement (VP1). De ventilator wordt bediend vanaf het bedieningspaneel van het woongedeelte, met stroomschakelaar L.

De ventilator van het verwarmingselement kan via de stroomschakelaar (K) op het onderstel van de stoel worden uitgeschakeld, maar de stroomschakelaar onderbreekt dan de voeding van de ventilator. Het elektrische systeem kan de ventilator niet starten zolang de stroomschakelaar (K) is uitgeschakeld. Maak er een gewoonte van om de stroomschakelaar (K) altijd terug te zetten in de "aan"-positie.



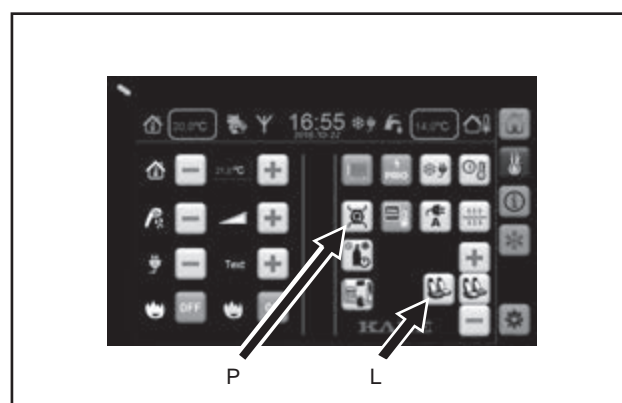
### Als de camper geparkeerd staat

De warmte kan op de volgende manier worden overgedragen van het verwarmingssysteem van het woongedeelte naar het verwarmingselement (via de warmtewisselaar):

Start de circulatiepomp (M3) op het bedieningspaneel (P).

Start de ventilator van het verwarmingselement (M2) op het bedieningspaneel (L).

(Als stroomschakelaar K op het onderstel van de bestuurdersstoel op "uit" staat, kan de ventilator niet starten.)



## VERWARMINGSELEMENT ONDER DE STOELN

### Verwarmingselement in volledig geïntegreerde camper:

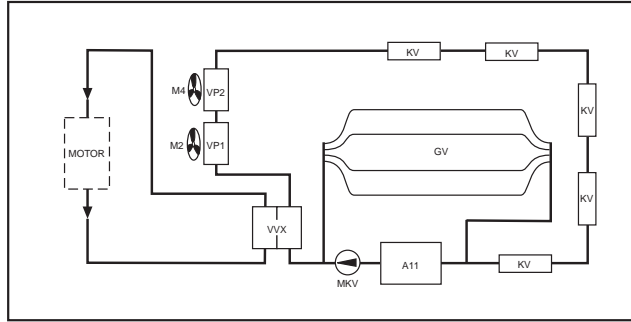
(Alleen bij bepaalde modellen.)

Zowel het verwarmingselement van de bestuurdersstoel (VP1) als dat van de passagiersstoel (VP2) is aangesloten op het circulatiecircuit van het woongedeelte.

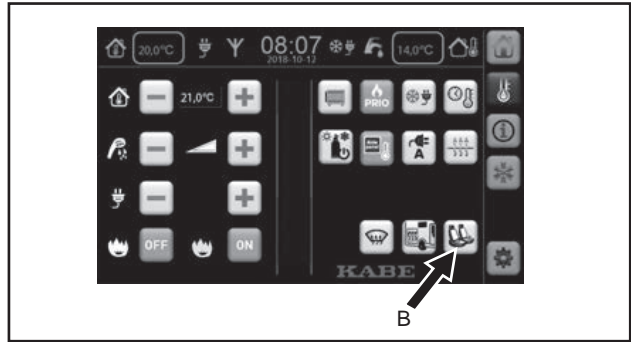
De ventilator versterkt de luchtstroom door het verwarmingselement.

De ventilator wordt bediend vanaf het bedieningspaneel van het woongedeelte, met stroomschakelaar B.

De ventilator kan alleen worden gestart als de circulatiepomp van het verwarmingssysteem in bedrijf is, d.w.z. de instellingen op het bedieningspaneel van de verwarmingsketel en de thermostaat bepalen of de ventilator kan worden bediend met stroomschakelaar B.



Volledig geïntegreerde camper



### Verwarmingselement in halfgeïntegreerde camper:

(Alleen bij bepaalde modellen.)

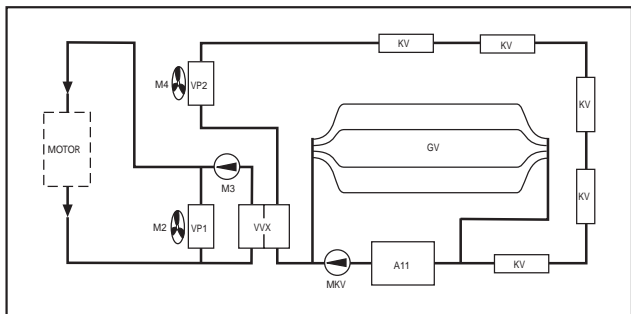
Het verwarmingselement (VP1) onder de bestuurdersstoel is aangesloten op het circulatiecircuit van de motor, en werkt samen met de warmtewisselaar. Zie de beschrijving van de warmtewisselaar.

Het verwarmingselement (VP2) onder de passagiersstoel is aangesloten op het circulatiecircuit van het woongedeelte.

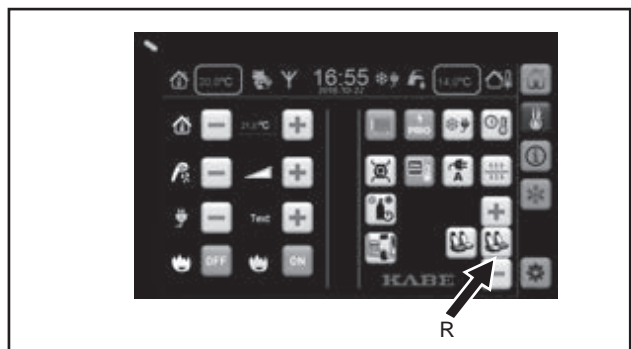
De ventilator (M4) versterkt de luchtstroom door het verwarmingselement (VP2). De ventilator wordt bediend vanaf het bedieningspaneel van het woongedeelte, met stroomschakelaar R.

De ventilator kan alleen worden gestart als de circulatiepomp van het verwarmingssysteem in bedrijf is, d.w.z. de instellingen op het bedieningspaneel van de verwarmingsketel en de thermostaat bepalen of de ventilator kan worden bediend met stroomschakelaar R.

De snelheid van de ventilator wordt ingesteld met de knoppen + en -.



Halfgeïntegreerde camper





# VENTILATIE

## VASTE VENTILATIE

De ventilatie van de camper voldoet aan de norm EN 721 inzake veiligheidseisen voor de ventilatie in recreatievoertuigen. De ventilatie is getest voor het aantal personen en het gebruik waarvoor de camper is bedoeld.

Dit betekent dat de vaste ventilatie van de camper niet mag worden veranderd!

De lucht in de camper wordt geventileerd door

- vaste ventilatieroosters in het plafond (Electrolux-ventilator)
- ventilerende dakluiken
- keukenventilatie

Zorg ervoor dat de vaste ventilatie van de camper niet wordt geblokkeerd. In de winter moeten dakluiken en ventilatieroosters vrij worden gehouden van sneeuw.

Bij erg ongunstig weer kan vocht binnendringen door de vaste ventilatie van het dakluik. Bescherm dan de inrichting van de camper.

### Let op!

Bij stuifneeuw of ander erg ongunstig weer moet de inrichting worden beschermd tegen vocht of sneeuw die via de vaste ventilatie van de camper kan binnendringen.

## DAKLUIK

Dakluiken en dakramen moeten tijdens het rijden gesloten zijn. Verduisteringsgordijnen en horren moeten tijdens het rijden zijn geopend omdat ze kunnen worden beschadigd door trillingen en extra luchtstroom.

## KEUKENVENTILATIE

De Travel Master is voorzien van een afzuigkap met motor, gemonteerd op het dak. De schakelaar bevindt zich op het paneel van de afzuigkap, onder de servieskast. Daar bevindt zich ook de schakelaar voor de keukenverlichting.

### Afzuigkapfilter

Het afzuigkapfilter dat het vet uit de kookwasem absorbeert, moet regelmatig gereinigd worden. Hoe vaak is afhankelijk van de kookgewoonten en hoe vaak de ventilator werkt. Wacht niet tot het afzuigvermogen van de ventilator afneemt.

Reinig het filter met warm water met wat synthetisch wasmiddel.

### Ventilatorwiel

Het ventilatorwiel en de motor zijn voor reiniging bereikbaar door de plafondaansluiting los te schroeven.

## CONDENS

Condens (beslaan) ontstaat op natuurlijke wijze als warme lucht een koud oppervlak bereikt, bijvoorbeeld op de binnenzijde van het raam en tussen de ruiten van het raam.

Condensvorming wordt beïnvloed door verschillende factoren, bijv.

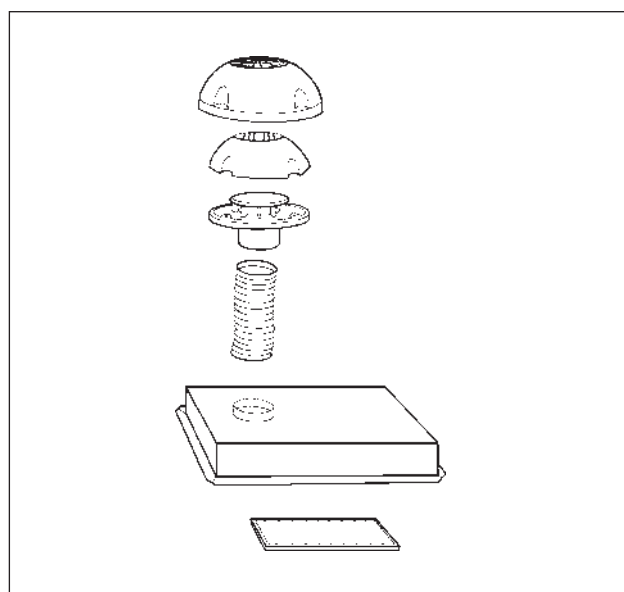
- Het temperatuurverschil van de lucht in de camper en buiten het raam.
- Het weer. Hoge luchtvochtigheid of mist maakt dat de lucht in de camper meer water bevat.
- Het aantal personen (of huisdieren) dat zich in de camper bevindt.
- De activiteiten in de camper (bijvoorbeeld koken).

Als de weersomstandigheden en de activiteiten zodanig zijn dat veel condens wordt gevormd, kunt u condensvorming tegengaan door:

- te luchten zodat de lucht in de camper zo weinig mogelijk water bevat.  
Open het dakluik om effectief te luchten.  
Zorg ervoor dat de vaste ventilatie van de camper niet wordt belemmerd, bijv. door kussens of lading die de ventilatiekanalen blokkeren.
- Verhoog de temperatuur in de camper.  
Door de temperatuur in de camper te verhogen, neemt de luchtstroom van de bestaande ventilatie toe. Bovendien wordt de binnenkant van de ramen warmer, wat verdere condensvorming tegengaat.

Als condens wordt gevormd op koude oppervlakken, kunt u het beste het water met een doek afnemen.

De ramen van de camper zijn vervaardigd van acryl. Waterdamp kan langzaam door het acryl heendringen, wat kan leiden tot beslaan of condens tussen de ruiten. Dit is een natuurlijk proces en na enige tijd zal het condens verdwijnen als de waterdamp zich weer naar buiten heeft verplaatst.



Keukenventilator

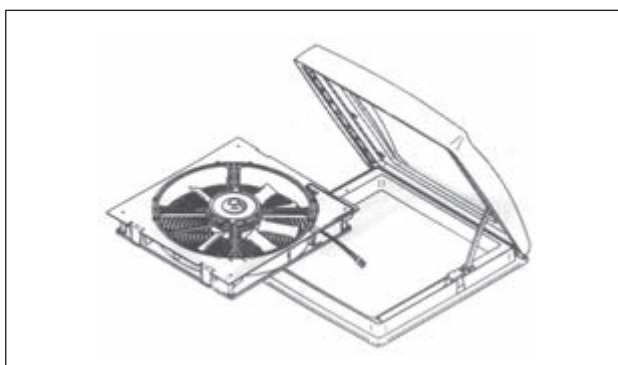
## AIRVENT

AirVent verbetert de ventilatie in de camper. Het doel is om de camper tijdens warme zomerdagen koeler te maken.

AirVent bestaat uit:

- een ventilator die is aangebracht in een dakluik
- een thermostaat die de stroom naar de ventilator onderbreekt als de temperatuur lager is dan de ingestelde waarde.

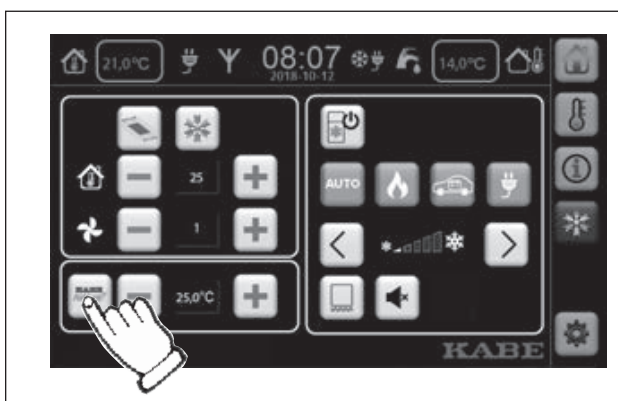
Dit betekent dat de ventilator, als hij is aangezet, zal starten/stoppen, afhankelijk van de verandering van de temperatuur.



De thermostaat is ingeschakeld bij de stand ON. De thermostaat kan worden ingesteld binnen het temperatuurinterval 5-30°C.

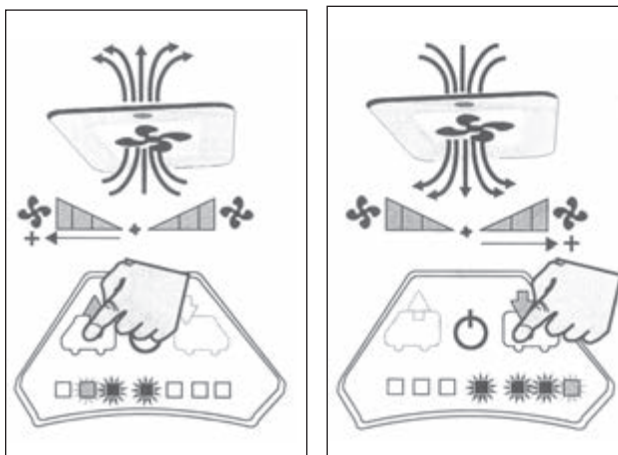
Zorg ervoor dat de ventilator is aangezet en juist is ingesteld.

De ventilator kan ook handmatig worden gebruikt. Voor continu bedrijf kunt u de thermostaat in de stand OFF stellen. Zijn functie voor registratie van de temperatuur wordt dan uitgeschakeld.



U kunt op de ventilator meerdere snelheden instellen in elke "richting".

AirVent heeft het meeste effect als deur en ramen gesloten zijn zodat koele lucht uit de schaduw onder de camper wordt ingezogen via de gewone ventilatieopeningen in de vloer.



## AIRCONDITIONING (AC)

Sommige campers zijn voorzien van af fabriek gemonteerde AC.

(In andere gevallen als door de fabriek gemonteerde optie.)

Zie voor gebruik en onderhoud de aanwijzingen van de fabrikant.

Door de fabriek gemonteerde AC kan worden geregeld vanaf het bedieningspaneel van de camper. Dit betekent dat het elektrische systeem van de camper met de AC communiceert.

Als de AC helemaal is uitgeschakeld (zonder stroom), kan hij niet communiceren. Het elektrische systeem geeft dan een storingsmelding op het bedieningspaneel.

Laat de AC in de Stand-By stand staan om te voorkomen dat op het bedieningspaneel een storingsmelding verschijnt.

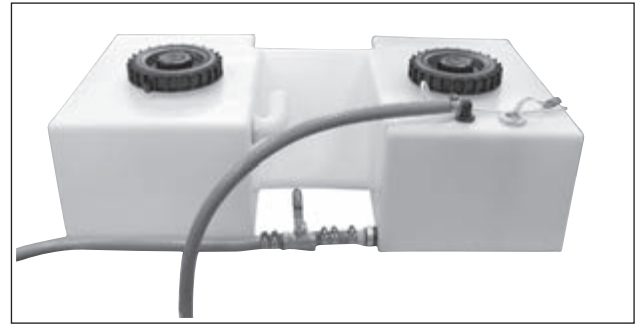
# WATER-/AFVOERSYSTEMEN

## VERSWATERSYSTEEM

De verswatertank bevindt zich onder de bank. Zo is hij verzekerd van een vorstvrije plaats als de camper wordt verwarmd.

Het waterniveau in de verswatertank kan worden afgelezen op het bedieningspaneel van de camper.

Bijvullen van vers water vindt plaats via de vulpijp die van buitenaf bereikbaar is. De dop van de vulpijp is afsluitbaar.



Verswatertank.

### Let op!

**Denk eraan dat vers water een voedingsmiddel is. Zorg ervoor dat de tank vers water bevat.**



Bijvullen van vers water.

Het water wordt uit de verswatertank naar keuken, wastafel, douche, toilet en warmwaterboiler gepompt. De slangen van het watersysteem zijn van voedingskwaliteit.

De waterpomp bevindt zich in de verswatertank. De tapwaterkranen zijn voorzien van stroomschakelaars die de waterpomp activeren als de kraan wordt geopend.



Waterpomp

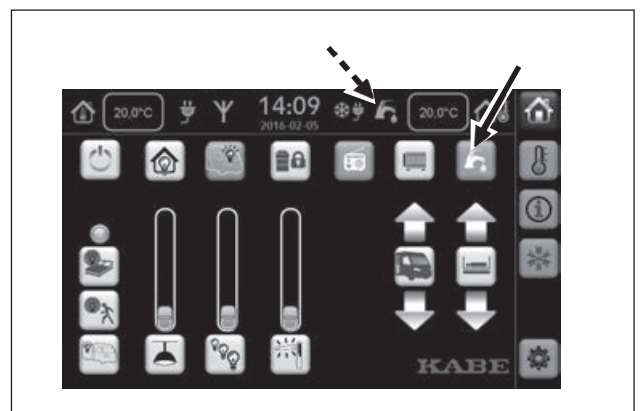
Om de waterpomp te laten starten moet hij op het bedieningspaneel van de camper zijn geactiveerd.

De waterpomp moet tijdens het rijden en als de camper onbewaakt wordt achtergelaten, gedeactiveerd zijn

Warm water is vers water dat wordt opgewarmd in de warmwaterboiler van de ketel. Het warme water wordt dus gepompt door dezelfde waterpomp als het koude water. Om het water te kunnen verwarmen moet de verwarmingsketel in bedrijf zijn.

Zie ook de beschrijving van de verwarmingsketel.

Spoel de warmwaterboiler altijd door voordat hij in gebruik wordt genomen, met name als hij langere tijd niet is gebruikt. Bij continu gebruik moet de warmwaterboiler ongeveer eens per maand gelegegd worden om een nieuw luchtkussen in de boiler te creëren.



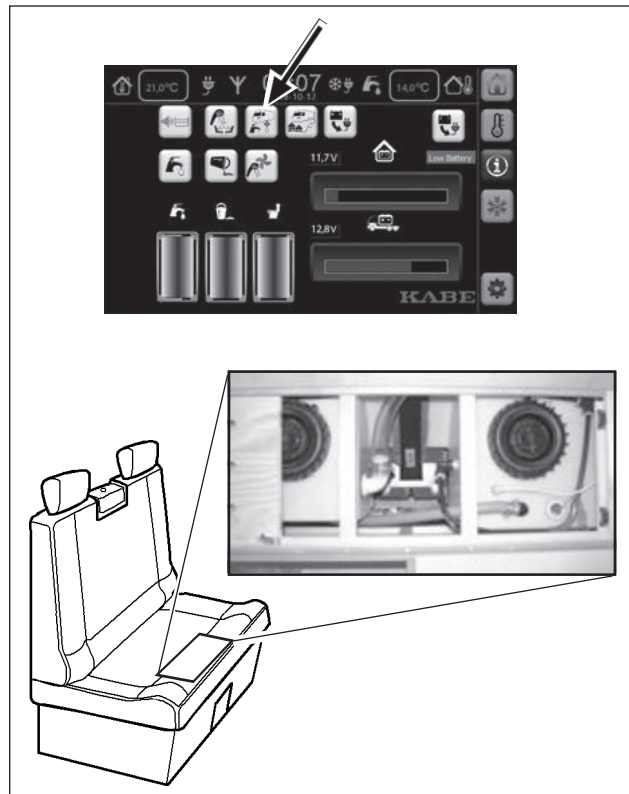
Het symbol geeft aan dat de waterpomp is geactiveerd

Het watersysteem is uitgerust met meerdere aftapkranen. Om het watersysteem te kunnen legen moeten de tapwaterkranen in de camper worden geopend zodat lucht in de waterleidingen kan worden gezogen terwijl het water wegloopt (zowel koud als warm water).

Leeg de verswatertank door drukken op het symbool op het bedieningspaneel. Een elektrisch gestuurde kraan in de bank opent de afvoer en het water in de tank stroomt weg onder de camper.

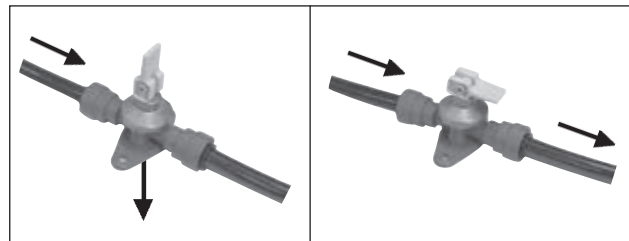
Sluit de kraan door nogmaals op het symbool op het bedieningspaneel te drukken.

De verswatertank moet regelmatig gereinigd worden. Schroef de twee doppen bovenop de tank af om de binnenzijde van de tank te kunnen reinigen. Reinig de tank met handvaatwasmiddel en schrob hem met een afwaskwast. Spoel de watertank leeg en spoel de waterleidingen door voordat de tank weer met vers water wordt gevuld.



Legen van de tank voor vers water.

De warmwaterboiler wordt geleegd via een aparte aftapkraan die zich bij de ketel bevindt. Het water loopt weg onder de camper. Zie ook de beschrijving van de verwarmingsketel.



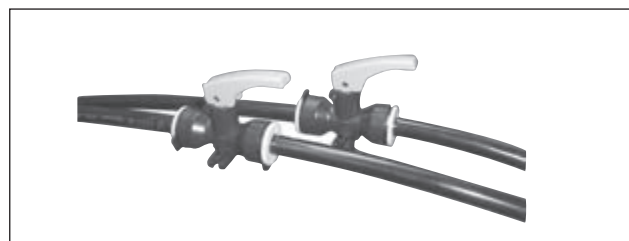
Aftapkraan voor de warmwaterboiler.  
Open resp. gesloten stand.

De koud- en warmwaterslangen van het watersysteem worden geleegd via aftapkranen.

De plaats van de aftapkranen is afhankelijk van het model KABE TravelMaster. Ze bevinden zich op een van de volgende plaatsen:

- In de laadruimte
- bij de tank van het toilet
- in het keukenblok
- bij de verswatertank

Het water loopt weg onder de camper.



Aftapkranen voor koud- en warmwaterslangen

Op sommige modellen is de kraan van de warmwaterboiler geplaatst bij de aftapkraan van de koudwaterslang. Hij vervangt dan de aftapkraan van de warmwaterslang.



De inhoud van de verswatertank in de verschillende modellen:

Travel Master: 45 + 45 liter\*

Half geïntegreerd: 90 liter

Volledig geïntegreerd: 90 (optie 150) liter

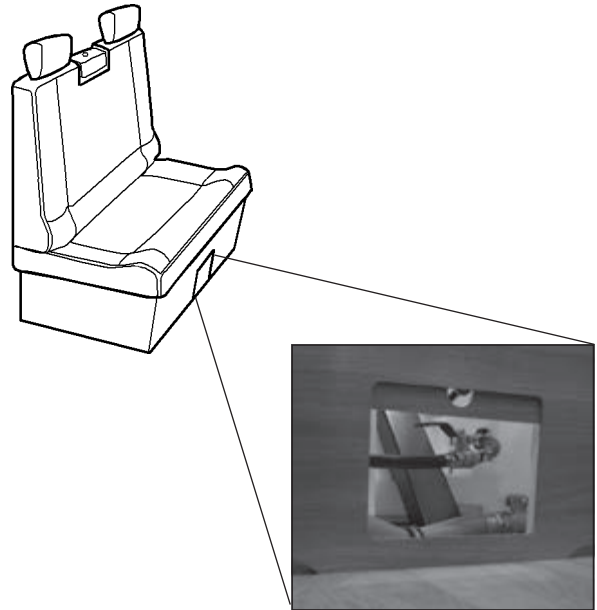
Imperial: 150 liter

De overvulbeveiliging bestaat uit een slang die is gemonteerd op de verswatertank en die het water dat het aangegeven volume overschrijdt, laat weglopen onder de camper.

\* In campers van het model Travel Master kan de overvulbeveiliging worden gesloten met een klep zodat de verswatertank kan worden gevuld tot de volgende overvulbeveiliging. De inhoud van de watertank is dan ca 90 liter. Deze extra hoeveelheid water wordt dan als lading gerekend.

**Let op!**

De extra hoeveelheid water wordt gerekend als lading. Zorg dat het totaalgewicht van de camper niet wordt overschreden.



Bij kans op ijsvorming moet het watersysteem worden geleegd volgens de aanwijzingen in het instructieboek. Het is belangrijk dat ook de kraan van de overvulbeveiliging wordt geopend zodat eventueel water in de slang kan weglopen.

Bij reiniging van de verswatertank moet ook de slang van de overvulbeveiliging worden doorgespoeld.



## GRIJSWATERSYSTEEM

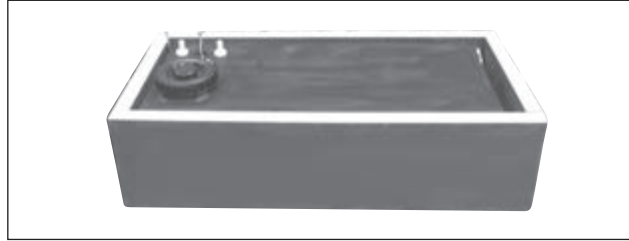
Grijs water is afvoerwater van gootsteen, wastafel en douche.

De grijswatertank is een paar liter groter dan de verswatertank. Hij is gemaakt van plastic en aangebracht in een beschermende geïsoleerde lade.

De grijswatertank bevindt zich in de vloer van het woongedeelte, tussen de achterwielen.

### Opmerking!

Leeg de grijswatertank als u vers water bijvult om te voorkomen dat de grijswatertank vol raakt.



Grijswatertank in de KABE Travel Master.



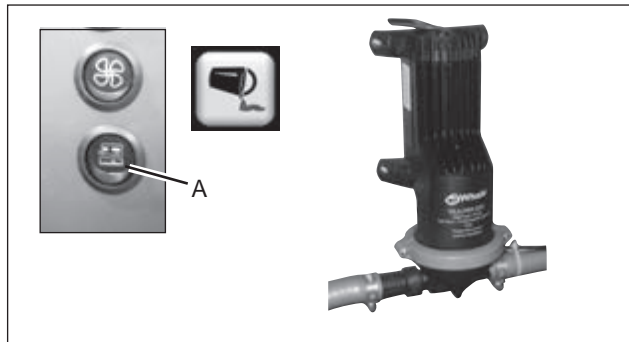
De grijswatertank bevindt zich tussen de achterwielen van de camper.

Leeg de grijswatertank door het water eruit te pompen met de leegpomp. De plaats van de pomp is afhankelijk van het model camper.

De pomp wordt gestart met de stroomschakelaar (A) op het onderstel van de bestuurdersstoel of op het bedieningspaneel van de camper (menu "informatie"). Het grijze water wordt dan weggepompt via de conische uitloop onder de camper.

De leegpomp kan alleen worden gebruikt als de motor van de auto is uitgeschakeld.

Vang het grijze water op in een geschikte houder en leeg die in een gewoon toilet of op een andere goedgekeurde leegplaats.



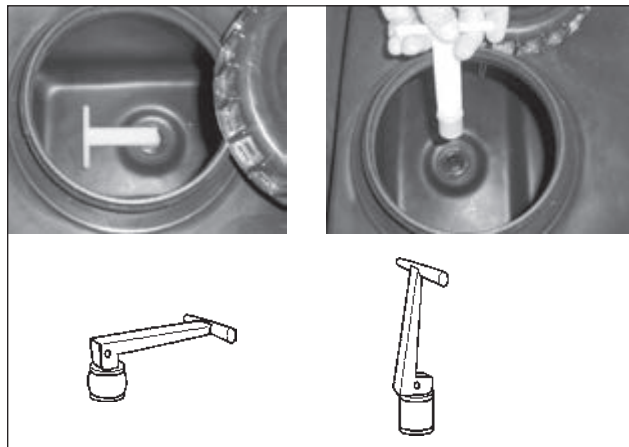
De leegpomp van de grijswatertank en zijn stroomschakelaar.

De grijswatertank moet eens per maand worden gereinigd om geur te voorkomen. Bij warm weer zal eerder geur ontstaan dan bij koud weer.

Reinig de grijswatertank door slib en neerslag die zich op zijn bodem hebben verzameld, weg te spoelen.

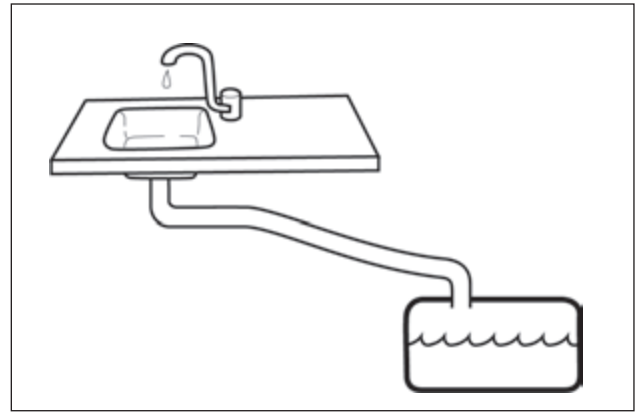
De bodemstop van de grijswatertank is gemaakt van rubber en expandeert als de handgreep omlaag wordt gedrukt. Maak de bodemstop los door de handgreep omhoog te klappen en recht ophoog te trekken.

Aanwijzingen voor het legen en reinigen vindt u in het hoofdstuk "Gebruik".



Bodemstop van de grijswatertank.

Grijs water van keuken en wastafel loopt vanzelf weg naar de grijswatertank.



Grijs water van keuken en wastafel.

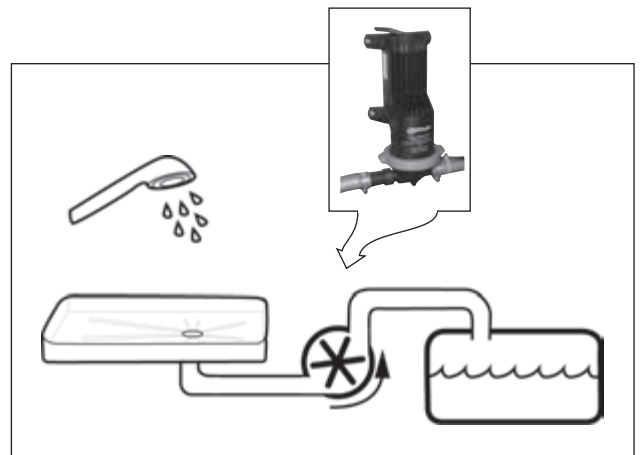
In sommige modellen wordt het water van de vloer van de douche door een aparte pomp naar de grijswatertank gepompt. Deze pomp werkt als de douche wordt gebruikt. Als de douche wordt uitgeschakeld wordt ook de pomp uitgezet, met enige vertraging zodat eerst alle water kan worden weggepompt..

De afvoer in de vloer van de douche kan niet volledig door de pomp van de douche geleegd worden. Er blijft altijd wat water achter in de afvoer. Bij kans op vorst moet de afvoer van de douche tegen vorst worden beschermd door antivries in de afvoer te gieten.

**Let op!**

De vloer van de douche kan worden beschadigd door alcohol.

Antivries met alcohol moet direct met water van de douchevloer worden weggespoeld.



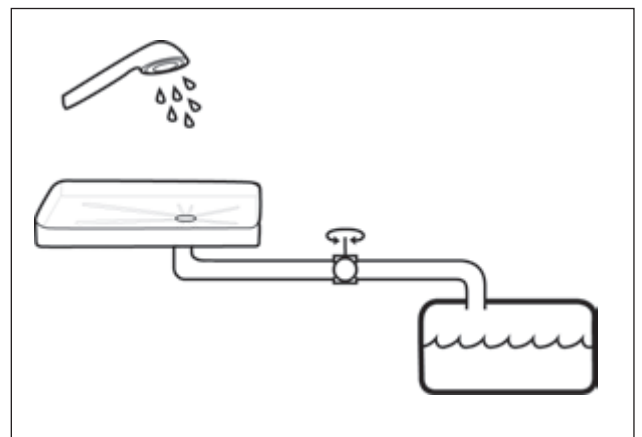
De grijswaterpomp van de douche.

In sommige modellen is de grijswatertank zo geplaatst dat het water naar de grijswatertank stroomt, maar met een relatief klein niveauverschil.

Als de grijswatertank veel water bevat, bestaat de mogelijkheid dat water door bewegingen tijdens het rijden wordt teruggespoeld naar de doucheruimte. KABE heeft een elektrische klep gemonteerd die voorkomt dat water passeert als de klep is gesloten.

De klep in de afvoer van de douche wordt automatisch geopend/gesloten bij gebruik van de douche.

Tijdens het rijden moet de klep gesloten zijn.



Klep voor afsluiting van de doucheafvoer.



De pomp en de klep in de afvoer van de douche kunnen handmatig worden bediend via een knop op het bedieningspaneel van de camper.



## RISICO VAN BEVRIEZING

Als de camper onverwarmd bij temperaturen onder nul is opgesteld, moeten de water- en afvoersystemen geheel geleegd worden om beschadiging als gevolg van ijsvorming te voorkomen.

Zorg ervoor dat de volgende onderdelen geleegd worden:

- Verswatertank
- Waterpomp
- Warmwaterboiler
- Mengkranen (tapwaterkranen)
- Grijswatertank
- Doucheslang (indien van toepassing ook de douche in de bagageruimte)
- Afvoer van de douche
- Toilet

Laat alle waterkranen in geopende stand staan (ook de aftapkranen). De waterkranen moeten in de lauwe stand staan zodat zowel koud als warm water weg kan stromen.

### Opmerking!

De garantie geldt niet voor onderdelen van het watersysteem die defect raken als gevolg van bevriezing of ijsvorming.

# TOILET

Verschillende modellen van de KABE TravelMaster hebben verschillende typen toiletten.

- Verbrandingstoilet Cinderella Motion (alleen bepaalde modellen of als door de fabriek gemonteerde optie)
- Cassettetoilet Thetford C263

## VERBRANDINGSTOILET CINDERELLA MOTION

Het toilet is uitsluitend bedoeld voor menselijk afval en toilet papier.

Gebruik in het toilet de speciale papieren zak. Gebruik bij elk toiletbezoek een nieuwe papieren zak.

Na het toiletbezoek "spoelt" u het toilet door op de startknop te drukken.

Voor de verbranding kan beginnen moet de papieren zak in de asschaal vallen. Als de zak weinig weegt, bestaat de mogelijkheid dat hij niet juist valt. Zo nodig kan het gewicht van de zak vergroot worden door er wat water in te gieten.

Het verbrandingstoilet gebruikt flessengas om het afval met intervallen te verbranden. Zorg ervoor dat er flessengas beschikbaar is en dat de gaskranen naar het toilet zijn geopend.

Voor de verbranding is ook vereist dat de elektronica werkt. Tijdens het verbrandingsproces moet 12V van de camper beschikbaar zijn.

Verbranding van het toiletafval duurt ca 1-2 uur. Het deksel van het toilet moet tijdens het verbrandingsproces gesloten zijn.

Het toilet kan gebruikt worden, ook als de verbranding nog niet voltooid is. De verbranding wordt onderbroken zodra het deksel wordt geopend. Terwijl het toilet wordt gebruikt, vindt geen verbranding plaats.

De verbranding wordt hervat als op de startknop wordt gedrukt.

Op het paneel van het toilet kunt u de status aflezen.

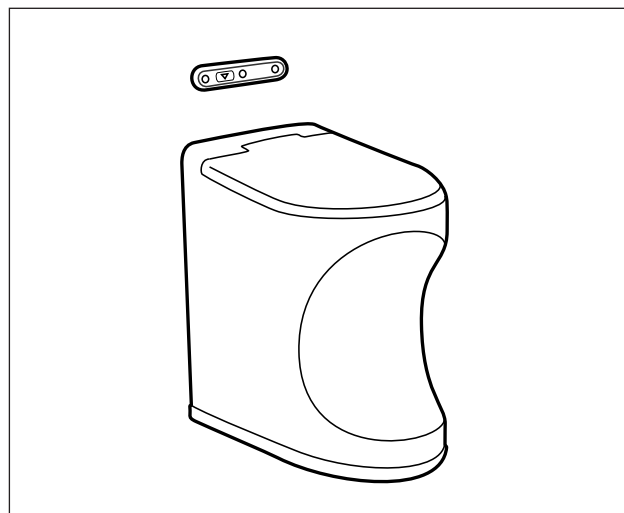
- Groen betekent normale gebruiksstand.
- Geel betekent dat de verbranding bezig is.
- Rood betekent storing in de werking.

Voor verbranding in het toilet is goede ventilatie vereist. Zorg ervoor dat zowel luchtaanzuiging als afvoerventilatie vrij zijn. Zo mag bijvoorbeeld sneeuw de ventilatie van het toilet niet blokkeren. Zo nodig kan een schoorsteenverlenger worden aangebracht. De schoorsteenverlenger mag niet gemonteerd zijn tijdens het rijden.

Het toilet moet worden onderhouden volgens de aanwijzingen van de fabrikant. Geadviseerde intervallen:

- Leeg de asschaal ten minste eens per week.
- Reinig de asschaal na elke derde leging.
- Reinig de katalysator volgens de instructie.

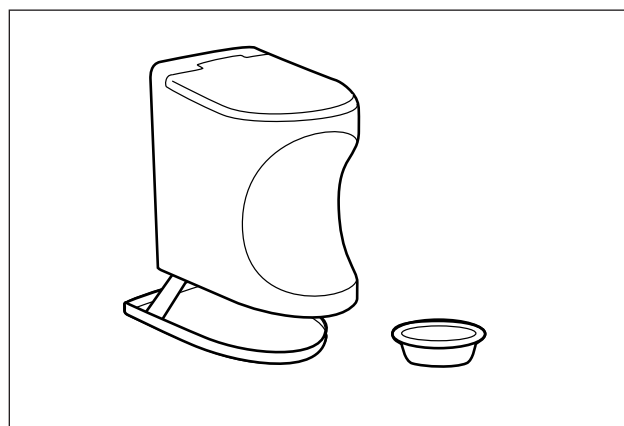
Zie de gebruiksaanwijzing van de fabrikant voor volledige instructies over gebruik en onderhoud.



### WAARSCHUWING!

Het toilet is uitsluitend bedoeld voor menselijk afval en toilet papier.

Verbranding van ander materiaal kan gevaar opleveren.



## TOILET THETFORD C263

### Vorbereiding voor gebruik

Voor ingebruikneming van het toilet moet er ca 2 liter water in worden gegoten zodat de bodem van de tank bedekt is. Giet daarna sanitaire vloeistof door de leegpijp (niet via de toiletbak).

Sanitaire vloeistof is verkrijgbaar bij uw KABE dealer.

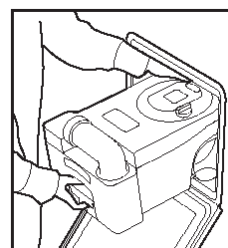
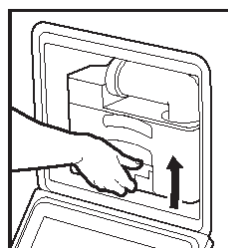
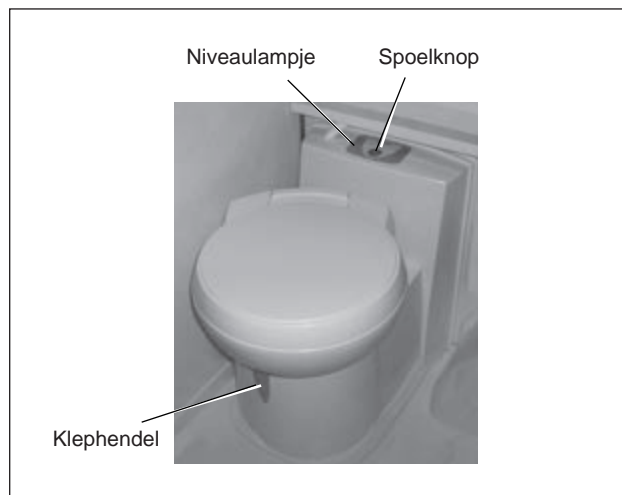
Als de tank van het toilet bijna vol is, gaat bij de spoelknop een niveaulampje branden.

Leeg de tank voordat het niveaulampje gaat branden.

### Gebruik van het toilet

Bij gebruik van het toilet:

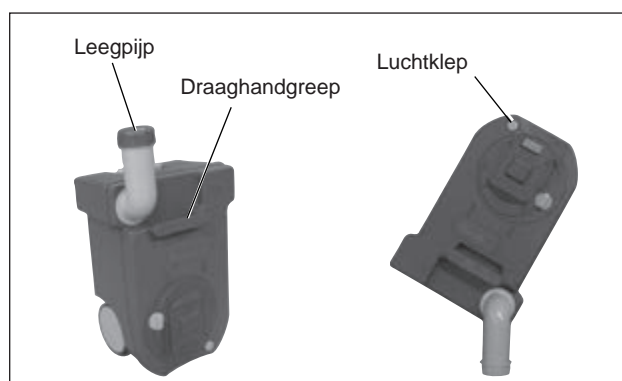
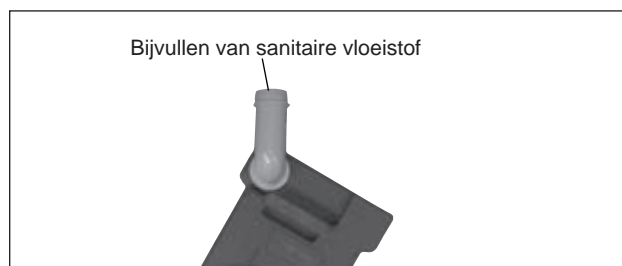
- 1 Draai de toiletstoel in de juiste stand.
2. Open de afsluitklep van het toilet met de hendel.
3. Spoel het toilet na gebruik schoon door op de spoelknop te drukken. Het water wordt aangepompt uit de verswatertank, mits de stroomschakelaar "WATER-POMP" op het bedieningspaneel van de camper in de stand "ON" staat
4. Sluit de afsluitklep van het toilet.



### De tank legen

Bij leging van het toilet:

- 1 Sluit de afsluitklep van het toilet.
2. Trek de afvaltank naar buiten, zie de afbeelding rechts.
3. Draag de afvaltank aan het draaghandvat. Draai de leegpijp zo dat hij omhoog wijst terwijl u de afvaltank draagt (zie de afbeelding).
4. Leeg de afvaltank in een gewoon toilet of op een andere goedgekeurde leegplaats. Druk op de luchtklep (zie de afbeelding). Druk niet op de luchtklep voordat de leegpijp naar beneden is gericht.



#### Opmerking!

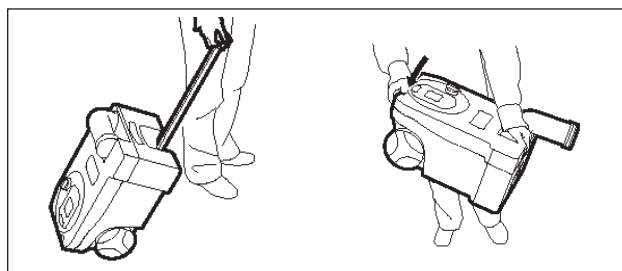
Druk niet op de luchtklep voordat de leegpijp naar beneden is gericht.

### Reiniging

Reiniging van toilet en afvaltank is belangrijk om een goede werking van het toilet te behouden.

Gebruik alleen aanbevolen reinigingsmiddelen. Gebruik geen huishoudelijke producten omdat deze oplosmiddelen kunnen bevatten die de afdichting van het toilet en andere onderdelen kunnen beschadigen.

Zie voor reiniging en onderhoud de gebruiks- en onderhoudsinstructies van de fabrikant.



## ELEKTRISCH SYSTEEM

Het elektrische systeem van de KABE TravelMaster bestaat uit drie verschillende elektrische systemen:

- Elektrisch systeem 230VAC.  
Dit wordt gebruikt voor het elektrische element van de verwarmingsketel, voor de koelkast en de acculader.
- 12V-systeem van het woongedeelte.  
Dit wordt gebruikt voor de meeste elektrische functies in het woongedeelte zoals verlichting, waterpompen en koelkast
- 12V-systeem van de auto. Dit wordt gebruikt voor verkeersverlichting, startmotor en andere elektrische functies in verband met de auto en het rijden. Zie het instructieboek van de auto.

### ELEKTRISCH SYSTEEM 230VAC

Het elektrische systeem voor 230VAC wordt gebruikt voor het elektrische element van de verwarmingsketel, voor de circulatiepomp, de koelkast en de acculader.

Het hoogst toegestane aansluitvermogen is 3600W (16A).

Het elektrische systeem voor 230VAC wordt gevoed door aansluiting van een geaarde elektriciteitskabel op de elektriciteitskast van de camper. De elektriciteitskabel moet zijn goedgekeurd voor gebruik buitenshuis en voor een opgenomen vermogen van 3600W (16A). (Kabeldoorsnede: ten minste 2,5 mm<sup>2</sup>.)

Sluit de elektriciteitskabel aan op een geaard stopcontact.

KABE adviseert een elektriciteitskabel met ingebouwde aardlekschakelaar.



#### WAARSCHUWING!

**Risico van lichamelijk letsel.**  
**Gebruik een elektrische kabel die is goedgekeurd voor gebruik buitenshuis.**  
**Plaats de kabel zo dat hij niet kan worden beschadigd.**  
**Een beschadigde kabel moet worden vervangen.**



Aansluiting voor 230VAC.

10A	10m	20m	30m	40m	50m
1,5 mm <sup>2</sup>	2,2V	4,4V	6,6V	8,8V	11V
2,5 mm <sup>2</sup>	1,4V	2,7V	2,8V	5,4V	7V

Spanningsval in kabel bij 10A belasting.

15A	10m	20m	30m	40m	50m
1,5 mm <sup>2</sup>	3,3V	6,6V	9,9V	13,2V	16,5V
2,5 mm <sup>2</sup>	2V	4V	6V	8V	10V

Spanningsval in kabel bij 15A belasting.

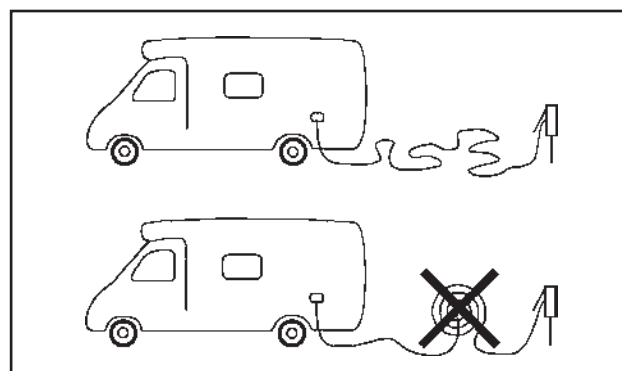
Bij spanningsval kan de elektrische uitrusting in de camper zo worden beïnvloed dat deze niet voldoende werkt.

Hoe langer de kabel, hoe groter de spanningsval. Zie de tabellen die de spanningsval aangeven voor kabels van verschillende lengte.

Op campings kan de stroomvoorziening op aansluitpunten worden getroffen door spanningsval (vooral in de winter als het net zwaar wordt belast) en de spanning kan zakken tot ca 180-190V.

Als de elektriciteitskabel wordt bewaard op een kabelhaspel moet de kabel voor het aansluiten helemaal worden afgerold. Een opgerolde kabel fungeert als een elektrische spoel, waardoor warmte vrijkomt en het vermogen in de rol afneemt (spanningsval). De kabel wordt dan bij hoog stroomverbruik erg heet.

Let er ook op dat het snoer niet wordt beschadigd en dat de stekker van het snoer goed is bevestigd.



De kabelhaspel moet helemaal worden uitgerold.

## INVERTER 12V - 230V

Sommige modellen zijn voorzien van een inverter (bij de overige modellen als door de fabriek gemonteerde optie).

Een inverter zet de 12V gelijkstroom van de accu om in 230V wisselstroom. Op die manier leveren de contactdozen van de camper 230V, ook als de camper niet op het vaste elektriciteitsnet is aangesloten.

Als de camper op het vaste elektriciteitsnet is aangesloten, gebruikt de inverter de beschikbare 230V. De accu wordt dan niet belast. Alle contactdozen in de camper zijn dan aan het vaste elektriciteitsnet gekoppeld.

De inverter wordt gevoed door de accu van het woongedeelte.

Als 230V van de inverter wordt gebruikt, wordt de accu belast. In dat geval zal het laadniveau van de accu snel dalen.

De inverter wordt in- en uitgeschakeld op het bedieningspaneel van de camper.

Schakel de inverter uit als hij niet wordt gebruikt, om zo de lading van de accu te sparen (ook als geen 230V wordt gebruikt).

Het maximale vermogen van de inverter is 1800W. Hoe meer vermogen wordt gebruikt, des te sneller wordt de accu ontladen.

Als het laadniveau van de accu te laag wordt, zal de inverter zichzelf automatisch uitschakelen. De accu moet dan worden opgeladen.

Als de inverter te warm wordt, schakelt hij zichzelf automatisch uit. Zorg ervoor dat de ventilatie van de inverter niet geblokkeerd wordt.

Als de inverter met teveel vermogen wordt belast, wordt hij uitgeschakeld door een automaatzekering op de inverter. Reset de zekering door op de knop van de automaatzekering (Breaker) op de inverter te drukken.

Denk eraan dat sommige apparaten op het moment van aanzetten extra veel vermogen vragen.

Bij de 230V-uitgang van de inverter is een aardlekschakelaar aangebracht. Dit betekent dat de camper twee aardlekschakelaars heeft als hij is aangesloten op het vaste elektriciteitsnet.

De koelkast en de verwarmingsketel van de camper zijn niet aangesloten op de inverter. De koelkast en de verwarmingsketel kunnen alleen met 230V worden gevoed als de camper op het vaste elektriciteitsnet is aangesloten.



*Inverter*



*De inverter wordt in- en uitgeschakeld op het bedieningspaneel.*



*Bij de inverter is een aardlekschakelaar gemonteerd.*

Voor meer informatie wordt verwezen naar de aanwijzingen van de fabrikant.

## HOOFDSTROOMSCHAKELAAR 12V-SYSTEEM

Het 12V-systeem van het woongedeelte heeft een hoofdstroomschakelaar met een sleutel.

De hoofdstroomschakelaar onderbreekt de elektrische voeding van de accu. Daardoor worden alle functies in het woongedeelte stroomloos.

Schakel de hoofdstroomschakelaar uit als de camper niet wordt gebruikt. Dit spaart de accu en vermindert daardoor de kans dat de accu wordt ontladen.

Als de hoofdstroomschakelaar wordt aangezet, begint het elektrische systeem een opstartprocedure die even kan duren. Elektrische functies in het woongedeelte kunnen pas worden gebruikt als de opstartprocedure is voltooid.

Als de camper is aangesloten op 230V wordt de accu van het woongedeelte geladen, ook als de hoofdstroomschakelaar is uitgeschakeld. De startaccu van de camper wordt echter niet geladen als de hoofdstroomschakelaar is uitgeschakeld.



## ALARM BIJ HET STARTEN VAN DE MOTOR

Het elektrische systeem geeft een alarmsignaal als de motor wordt gestart terwijl:

- 230VAC is aangesloten, of
- de antenne in uitgetrokken stand staat.

Er wordt een akoestisch alarmsignaal gegeven en het overeenkomstige alarmsymbool verschijnt op het bedieningspaneel.



## OVERZICHTELIJKE TECHNISCHE BESCHRIJVING VAN HET 12V-SYSTEEM VAN HET WOONGEDEELTE

Het 12V-systeem van het woongedeelte is opgebouwd met een geavanceerd elektronisch systeem met de naam "Smart D".

Het bedieningspaneel toont de actuele informatie van het systeem. Het beeldscherm van het bedieningspaneel reageert op aanraking (touch functie). Door op de pictogrammen (knoppen) op het bedieningspaneel te drukken, kunt u het systeem opdrachten geven.

"Smart D" is een zogenaamd BUS-systeem. Dit betekent dat elektrische functies worden gestuurd door het programma van het systeem. De elektronica met het programma is in het bedieningspaneel geïntegreerd (M).

Het programma van het systeem communiceert met een aantal elektrische uitgangen (output) en ingangen (input) op verschillende plaatsen in de camper. Elektronische eenheden met ingangen en uitgangen worden aangeduid met N1-N6. (Sommige modellen N1-N5.)

Elektrische verbruikers (lampen, pompen e.d.) zijn gekoppeld aan uitgangen (output). Het systeem kan daarvoor de elektrische verbruikers inschakelen (of starten) die aan een bepaalde uitgang zijn gekoppeld.

De meeste stroomschakelaars in het woongedeelte zijn gekoppeld aan ingangen (input). Het programma leest de ingang af en daarmee ook de stand van de schakelaar. Het systeem voert de handeling uit die met de schakelaar wordt beoogd.

Voorbeeld:

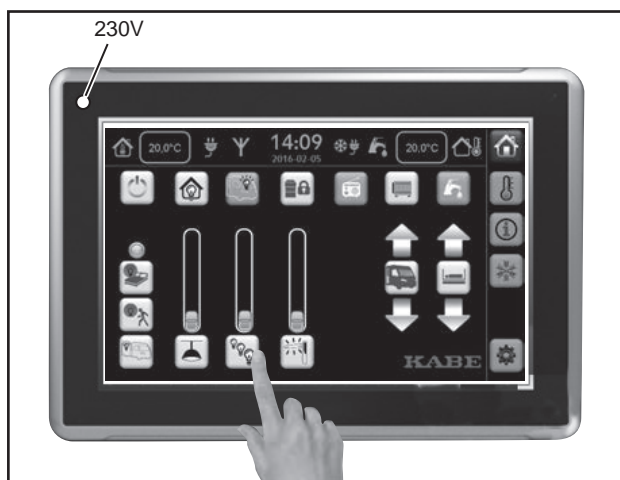
U wilt een lamp aansteken. Druk op de stroomschakelaar. Het programma leest op de ingang dat de schakelaar is geactiveerd. Het programma geeft de uitgang opdracht om stroom naar de lamp te sturen. De lamp gaat branden.

Op een aantal plaatsen in de camper bevinden zich stroomschakelaars die traditioneel zijn aangesloten op een verbruiker. De schakelaar is dan zo geplaatst dat hij de stroom tussen de uitgang en de verbruiker onderbreekt.

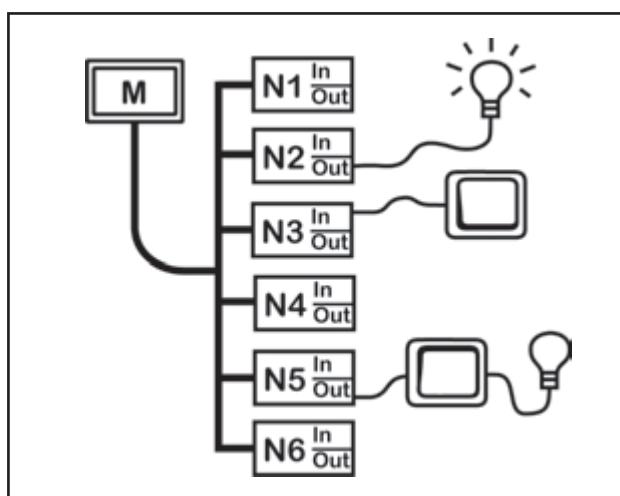
- Als de stroomschakelaar in de "uit"-stand staat, is de verbinding onderbroken. Het programma kan de stroomverbruiker dan niet inschakelen.
- Als de stroomschakelaar in de "aan"-stand staat, kan het programma sturen of de stroomverbruiker in- of uitgeschakeld moet zijn.

Voorbeeld:

U wilt een lamp aansteken vanaf het bedieningspaneel. De knop van de lamp op het bedieningspaneel geeft aan dat de lamp is uitgeschakeld. Met een lichte aanraking van de knop van de lamp op het bedieningspaneel geeft u aan dat u de lamp wilt aansteken. Het systeem registreert de aanraking en geeft de uitgang opdracht om stroom naar de lamp te sturen. De lamp gaat branden. De knop van de lamp op het bedieningspaneel geeft aan dat de lamp is aangestoken.



Bedieningspaneel (M).



Het BUS-systeem heeft elektrische in- en uitgangen die zijn geplaatst op de eenheden N1-N6.



Eenheid N1 van het BUS-systeem heet: Dometic Smart D 12V Distribution Box.



De eenheden N2-N6 van het BUS-systeem heten: Dometic Smart D I/O Card.



## BEDIENINGSPANEEL

Het volgende hoofdstuk beschrijft de menu's van het bedieningspaneel. In het instructieboek worden alle mogelijke functies beschreven. Het bedieningspaneel van de camper toont alleen de functies die beschikbaar zijn.

### Het bedieningspaneel dooft

Na enkele seconden zonder aanraking dooft het bedieningspaneel. Activeer het bedieningspaneel met een korte aanraking.

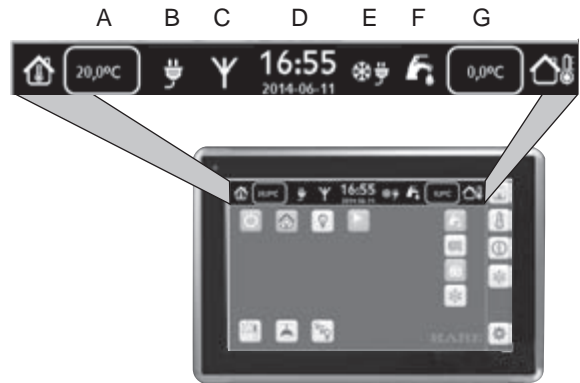
### Statusgebied

Het statusgebied op het bovenste deel van het bedieningspaneel geeft de actuele waarden (actuele status) aan en eventuele alarmberichten.

De informatie in het statusgebied wordt altijd op dezelfde manier getoond, ongeacht welk menu is gekozen.

In het statusgebied wordt de volgende informatie getoond:

- A Temperatuur in de camper.
- B Symbool dat 230V is aangesloten.
- C Symbool dat de TV-antenne is uitgetrokken.
- D Tijd en datum.
- E Symbool dat de winterkoppeling is geselecteerd.
- F Symbool dat de waterpomp is geselecteerd.
- G Buitentemperatuur.

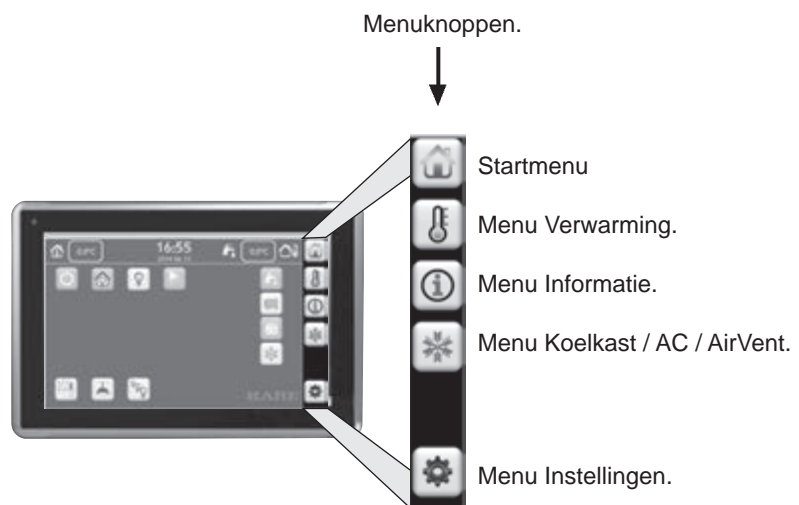


### Menu kiezen

Met de menuknoppen kiest u welk menu op het bedieningspaneel getoond moet worden.

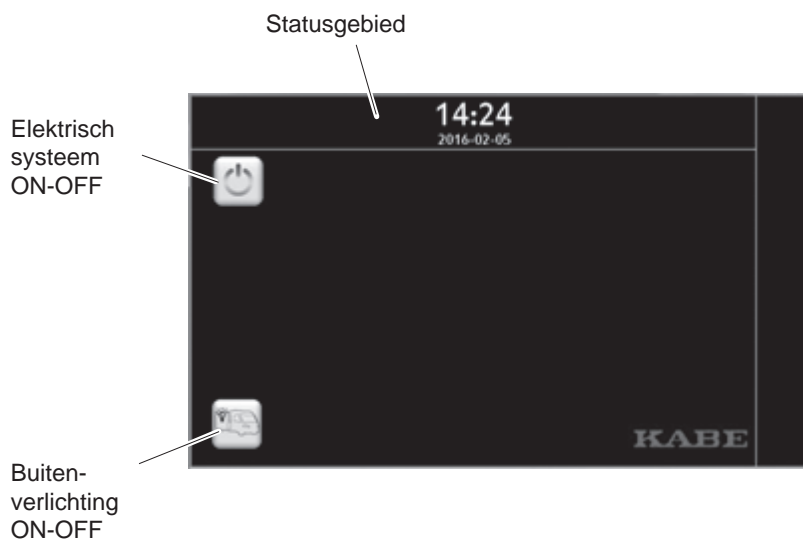
Elk menu maakt een aantal functies beschikbaar in de vorm van knoppen waar u op kunt drukken.

In de volgende delen worden alle menu's beschreven.

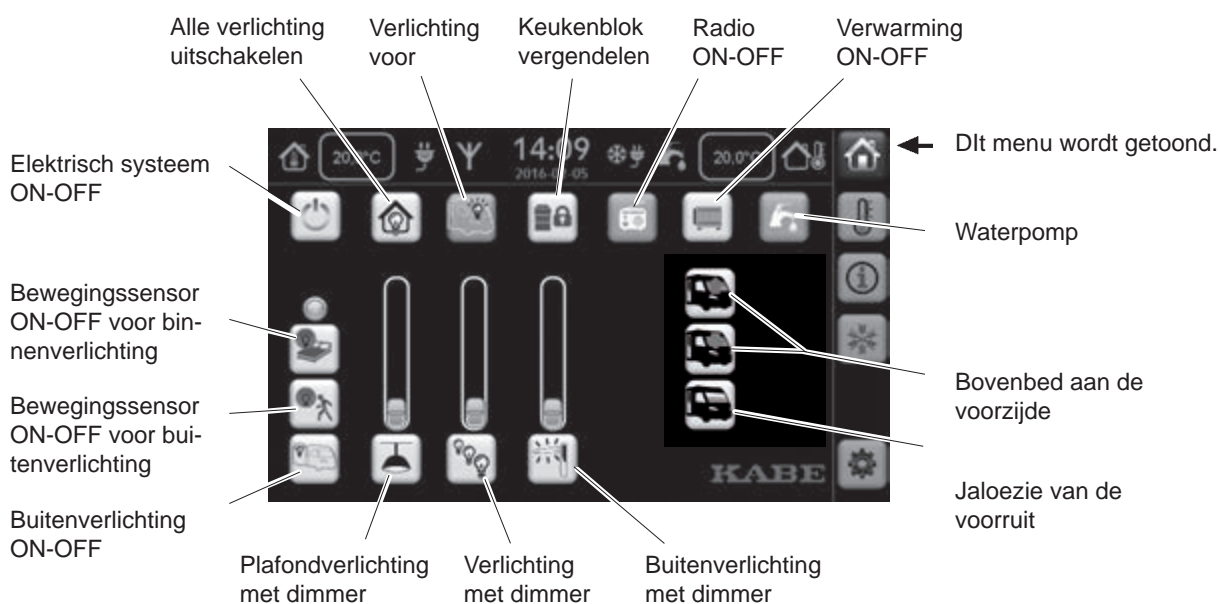


## Elektrisch systeem uitgeschakeld

Ook als het elektrische systeem is uitgeschakeld, zijn er op het bedieningspaneel functies beschikbaar.




## Startmenu



## Menu Verwarming

Het bedieningspaneel van de verwarmingsketel bevindt zich in de garderobekast, maar de meest gebruikte functies zijn ook toegankelijk in dit menu op het bedieningspaneel van de camper.



**Verwarmings-systeem ON-OFF**


**Prioriteitinstelling**

- Elektriciteit
- Gas

**Winterkoppeling**

- Verwarmingsketel
- Koelkast

**Verlaging van de temperatuur 's nachts**



**Gewenste temperatuur**


**Extra warm water**

**Elektrisch element OFF-1-2-3 kW**


**Verwarming met flessengas OFF-ON**

**Info**

**Vloerververwarming**



**Belastingbewaker 230V**



**Info over actieve functies.**

**Ventilatoren voorruit**

**Ventilator in de bagageruimte**



**EisEX, 12 V ontgooier. ON-OFF**

**Keuze temperatuursensor:**

- Zitgroep
- Bed
- Alde bedieningspaneel
- Automatische selectie

**Ventilator bestuurdersstoel en ventilator passagiersstoel.**

Alleen bij bepaalde modellen:

-  Ventilator bestuurdersstoel
-  Ventilator passagiersstoel
- Regelbare snelheid

**Dit menu wordt getoond.**

## Menu Informatie

Pomp voor het legen van de grijswatertank. ON-OFF  
 Ventilator bij de douche ON-OFF  
 Pomp voor het legen van de douchebak ON-OFF  
 Legen van de verswatertank  
 Citywater ON-OFF  
 Meer functies. Zie opmerking A hieronder.  
 Indicatie dat de accu moet worden opgeladen.  
 De actuele stroom vanaf de acculader wordt aangegeven als de camper is aangesloten op 230V.

Alarm bij het vullen van de verswatertank.  
 1 Activeer het alarm door te drukken op het symbool alvorens vers water bij te vullen.  
 2 Als de tank vol is, klinkt het alarm.  
 3 Schakel het alarm uit door nogmaals op het symbool te drukken.

Dit menu wordt getoond.  
 Actuele acculading:  
 - accu van het woongedeelte  
 - startaccu.  
 Alvorens de accuspanning af te lezen:

- Zorg ervoor dat de accu niet wordt geladen: Koppel de 230V-stroomkabel los. Schakel de motor uit.
- Zorg ervoor dat de accu niet wordt belast: Doof zoveel mogelijk lampen.

Waterpomp ON-OFF  
 Niveau in de tank voor vers water.  
 Niveau in de tank voor grijs water.  
 Niveau in de tank voor zwart water (alleen leeg/vol).

### Opmerking A:

De functie van de knop is afhankelijk van de eventuele aansluiting van de camper op het 230V elektriciteitsnet.



Inverter 12VDC - 230VAC  
ON-OFF

Wordt alleen getoond als 230V niet is aangesloten.



Geluidloze stand (Silent mode) met tijdkeuze van de acculader (gereduceerd vermogen).

Wordt alleen getoond als 230V is aangesloten.

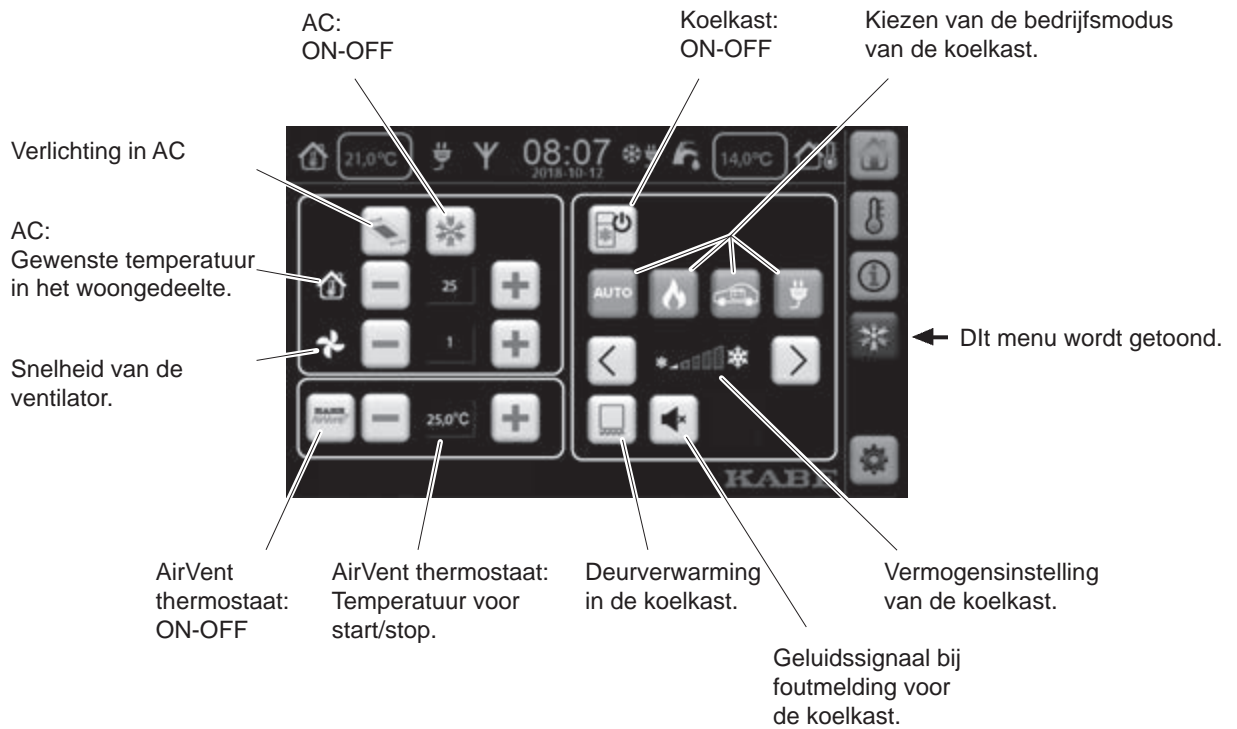
Silent mode ON-OFF  
 De acculader laadt met beperkt vermogen.  
 Starttijd / Eindtijd voor Silent mode.

## Menu Koelkast / AC / AirVent

De instellingen van de koelkast kunnen worden aangepast vanaf het bedieningspaneel. Zie ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Het menu AC is alleen beschikbaar in campers die zijn uitgerust met door de fabriek gemonteerde AC.

Het menu AirVent heeft betrekking op de thermostaat. De AirVent-ventilator wordt gestart en afgesteld op het ventilatorpaneel bij het dakluik.



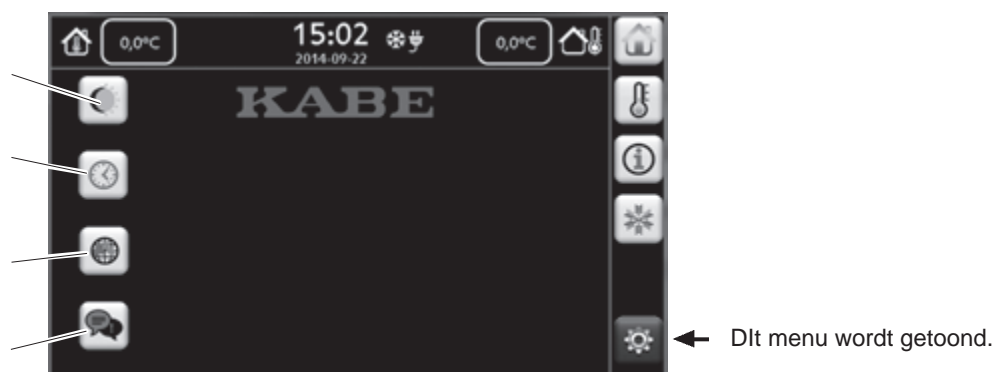
## Menu Instellingen

Achtergrondverlichting van het bedieningspaneel.

Instellen van datum en tijd.

Tijdzone

Storingsmelding.



## ACCU'S EN HET LADEN VAN ACCU'S

Het 12V-systeem van het woongedeelte wordt aangedreven door een accu die zich in een plastic doos bevindt. De accu van het woongedeelte is een zogenaamde recreatieaccu.

De accu van het woongedeelte is van het type loodaccu. De accu gaat langer mee als hij regelmatig gebruikt wordt. Als de accu niet wordt gebruikt, verliest hij zijn lading.

Bij vervanging van de accu moet de nieuwe accu van het type loodaccu zijn. De elektrische uitrusting van de camper is bedoeld voor dit type accu. Een accu van een ander type kan leiden tot beschadiging van de camper.

Het 12V-systeem van de auto wordt gebruikt voor de verkeersfuncties van de auto.

Het 12V-systeem van de auto wordt aangedreven door een startaccu die zich op de vloer bij de bestuurdersplaats bevindt.

Sommige modellen zijn uitgerust met een verwarmde vloermat bij de bestuurdersplaats. De startaccu is dan bereikbaar door de verwarmde vloermat op te tillen. Het kan nodig zijn om de bekerhouder te verwijderen.

Voor een beschrijving en instructies in verband met het 12V-systeem van de auto wordt verwezen naar het instructieboek van de auto.

### Laden tijdens het rijden

De accu's worden tijdens het rijden opgeladen. Eerst wordt de startaccu geladen. Als de startaccu volledig is geladen, wordt ook de accu van het woongedeelte geladen.

### Laden met acculader 230VAC

De camper is voorzien van een vast gemonteerde acculader.

De acculader is vast ingeschakeld zodat de accu wordt geladen zodra 230VAC op de camper wordt aangesloten.

De acculader "voelt" de laadbehoefte van de accu en past de laadstroom aan de behoefte aan.

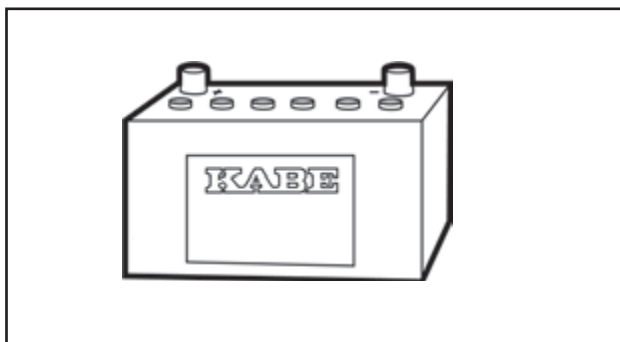
Eerst wordt de accu van het woongedeelte geladen. Als de accu van het woongedeelte volledig is geladen, wordt ook de startaccu geladen.

#### Let op!

**De acculader mag niet worden afgedekt als hij is aangesloten. De acculader kan dan oververhit raken.**

#### Opmerking!

Zie ook de gebruikshandleiding van de fabrikant voor de acculaders (bijgeleverd bij de camper).



Accu van het woongedeelte.



#### WAARSCHUWING!

**Brandrisico.**

**Gebruik in het woongedeelte van de camper alleen een 12V-accu van het type loodaccu.**



Acculader.

## Informatie over de accu van het woongedeelte

De levensduur van de accu is afhankelijk van de manier waarop hij wordt gebruikt.

- Voorkom dat de accu diep wordt ontladen. Laad de accu op tijd op voordat hij is ontladen.
- Laad de accu volledig op (minstens een etmaal). Hoe langer een accu wordt geladen, des te langzamer verloopt het laadproces.
- Laad de accu zo vroeg mogelijk op. De accu moet niet half geladen blijven staan. Laad de accu na gebruik volledig op.

Controleer het laadniveau van de accu door de accuspanning op het bedieningspaneel af te lezen.

Om te zorgen dat het spanningsniveau van de accu overeenkomt met zijn laadniveau, moet u rekening houden met het volgende:

- De belasting van de accu.  
Bij belasting daalt het spanningsniveau van de accu. Doof zo veel mogelijk lampen en zorg ervoor dat de koelkast niet werkt op 12V voordat u de accuspanning afleest.
- Het laden van de accu.  
Zorg ervoor dat de accu's tijdens het aflezen niet worden geladen (d.w.z. dat de motor is uitgeschakeld en dat de 230V-kabel niet is aangesloten). Terwijl de accu wordt geladen geeft het bedieningspaneel het spanningsniveau van de acculader aan, in plaats van het spanningsniveau van de accu.

De volgende waarden zijn richtwaarden bij 20°C:

- > 12,5V De accu is volledig geladen.
- 12,2V -12,5V De accu is half geladen.
- < 12,2V De accu moet worden geladen.

Controleer regelmatig het vloeistofniveau van de accu.

De vloeistof moet 5-10 mm boven de platen staan. Vul zo nodig bij met accuwater (gedistilleerd of onzout water).

Als de camper langere tijd niet wordt gebruikt, bijv. tijdens het winterseizoen, moet de accu worden bewaard op een droge koele (vorstvrije) plaats.

Een afgekoppelde accu moet om de drie maanden worden geladen (onderhoudslading).

Een aangesloten accu moet eens per maand worden geladen, ook als de camper niet wordt gebruikt. Denk eraan dat een ontladen accu gemakkelijker stukvriest dan een volledig geladen accu. Zie de tabel.

Bij koude neemt het vermogen van de accu om stroom te leveren af, maar zijn capaciteit verdwijnt niet maar komt terug als het warmer wordt. Zie de figuur.

Een accu verouderd en kan dan moeilijker lading opnemen. Hij kan nog goed werken maar heeft niet dezelfde capaciteit als een nieuwe accu.



### WAARSCHUWING!

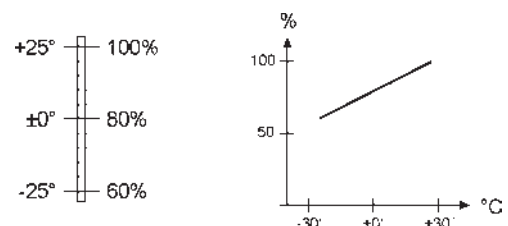
**Accuvloeistof is bijtend.**

**Spoel gemorste vloeistof weg met royaal stromend water. Bij aanraking met de huid of de ogen deze met royaal water afspelen en een arts waarschuwen.**



Dichtheid gr/cm <sup>3</sup>	Bevriestemp. °C
1,28 (volledig geladen)	-67
1,24	-45
1,20	-27
1,16	-16
1,12	-10
1,10 (ontladen)	-7

Bevriestemp. van accu bij verschillende ladingen.



Accucapaciteit bij verschillende temperaturen.



## Automatische uitschakeling bij laag laadniveau van de accu

Het elektrische systeem "Smart D" heeft een ingebouwde controle van het laadniveau van de accu.

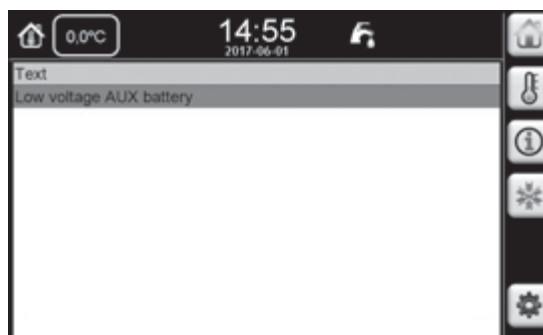
Als het laadniveau van de accu daalt tot onder een bepaald niveau, verschijnt op het bedieningspaneel de mededeling "Low voltage AUX battery"

Het opladen van de accu. (Sluit 230V aan of start de motor.)

Kies een menu om de mededeling te sluiten.

Als het laadniveau van de accu nog verder daalt, wordt een groot aantal stroomverbruikers automatisch door het elektrische systeem uitgeschakeld. Elektrische functies zullen dan niet meer werken, zoals lampen en pompen. Ook de koelkast en de verwarmingsketel worden uitgeschakeld omdat hun elektrische voeding wordt uitgeschakeld.

Door uitschakeling van het elektrische systeem wordt voorkomen dat de accu wordt beschadigd door te grote ontlading.



Als de accu volledig is geladen, wordt het elektrische systeem automatisch gereset. Na lading gedurende enkele uren is de accu volledig opgeladen.

Als u het elektrische systeem eerder (direct) wilt resetten, kunt u het elektrische systeem uitschakelen en de veiligheidsschakelaar op uit zetten. Als is begonnen met het opladen van de accu, moet ook het opladen worden onderbroken zodat het elektrische systeem geheel stroomvrij is.

Start daarna het elektrische systeem terwijl de accu wordt geladen.

De acculader geeft voldoende stroom om het elektrische systeem te resetten. Alle functies komen weer beschikbaar.

Het is aan te bevelen om de acculader bij vol vermogen te gebruiken door op het bedieningspaneel de geluidloze stand (Silent mode) uit te schakelen.

Silent mode



## VERLICHTING

Bij vervanging van een lamp moet de nieuwe lamp van hetzelfde type en dezelfde sterkte zijn als de oorspronkelijke lamp.

KABE past voornamelijk LED-lampen toe. Daardoor vermindert het energieverbruik van de lampen, d.w.z. de accu wordt minder ontladen als de lampen branden. LED-lampen gaan veel langer mee dan traditionele gloeilampen.

Het komt voor dat LED-lampen van hetzelfde type een verschillende tint licht geven.

Sommige LED-lampen zijn uitgevoerd met dezelfde lampvoet als traditionele halogeengloeilampen. Toch moeten LED-lampen worden gebruikt om het stroomverbruik te beperken en om te voorkomen dat de lamp warmer wordt dan gewenst.

Gloeilampen en LED-lampen worden beschouwd als verbruiksartikelen.



### WAARSCHUWING!

**Risico van brandwonden!**

**Een brandende halogeenlamp wordt heet. Montage van een halogeenlamp in plaats van een laagenergielamp kan oververhitting veroorzaken.**

## BUITENLAMP MET BEWEGINGSSENSOR

Steek de buitenlamp aan op het bedieningspaneel (A). De buitenlamp blijft constant branden.

Als de camper is uitgerust met een bewegingssensor verschijnen nu de symbolen (B) en (C) op het bedieningspaneel.

Activeer de bewegingssensor door op het bedieningspaneel op (B) te drukken. De buitenlamp dooft na enkele minuten en wordt daarna weer ontstoken, telkens als de bewegingssensor een beweging detecteert (alleen als het donker is).

Als de knop (C) is geactiveerd, zullen delen van de verlichting in het voertuig de buitenverlichting volgen en ook worden ontstoken door de bewegingssensor.

Het doel is om personen in het voertuig te waarschuwen dat de bewegingssensor een beweging buiten het voertuig heeft gedetecteerd

Schakel de knop (C) uit als u de bewegingssensor van de buitenverlichting wilt gebruiken maar niet binnen gewekt wilt worden.



## ZEKERINGEN

### Zekeringen 230V

De elektrische 230V-centrale van de camper is voorzien van twee automatische zekeringen.

- Automatische zekering 16A voor het elektrische element van de ketel.
- Automatische zekering 10A voor acculader, koelkast en stopcontacten.

Het elektrische systeem is voorzien van een aardlekschakelaar voor inkomende stroom. Deze functie kan worden getest met de verzonken knop op de rand van de automatische zekering.



Op campers die zijn voorzien van een door de fabriek gemonteerde inverter is ook bij de inverter een aardlekschakelaar gemonteerd.

De werking daarvan wordt getest met een knop op de aardleischakelaar.



## Zekeringen Smart D

De elektrische uitgangen van het elektrische systeem worden permanent bewaakt. Als een uitgang wordt overbelast (te sterke stroom), wordt de uitgang automatisch uitgeschakeld.

Deze functie komt overeen met zekeringen.

- 1 Zorg dat de overbelasting wordt opgeheven.
- 2 Schakel daarna het elektrische systeem uit en start het opnieuw.

Het elektrische systeem SmartD bestaat o.a. uit eenheden met elektrische in- en uitgangen. Deze eenheden zijn gemerkt met N1-N6 (sommige modellen N1-N5). Een overzichttekening toont de plaatsing van de eenheden. Deze tekening wordt meegeleverd met de camper.

Eenheid N1 bevat vier zekeringen. (30A)

De eenheden N2-N6 bevatten elk één zekering. (20A)

### Zekering F3-1.

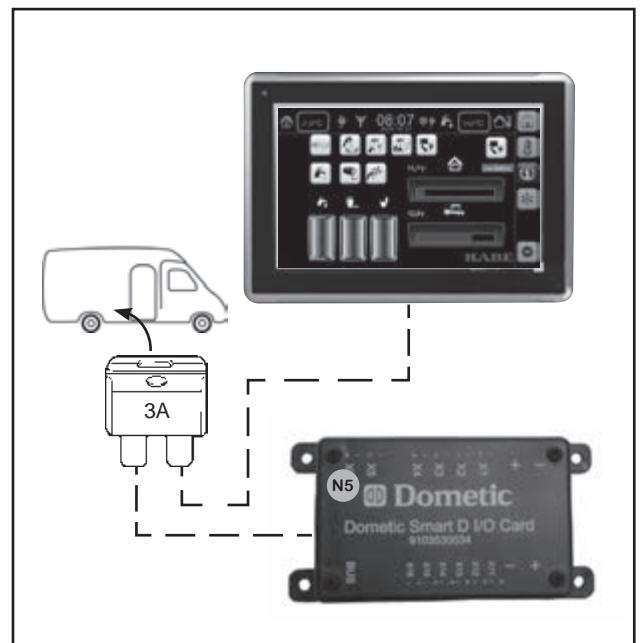
De zekering voor het bedieningspaneel (3A) bevindt zich in een aparte zekeringhouder nabij de eenheid bij de deur van het woongedeelte (zie de illustratie).



Op de afbeelding ziet u eenheid N1 van het elektriciteitssysteem:  
Dometic Smart D 12V Distribution Box.



Op de afbeelding ziet u een van de eenheden N2-N6 van het elektriciteitssysteem:  
Dometic Smart D I/O Card.

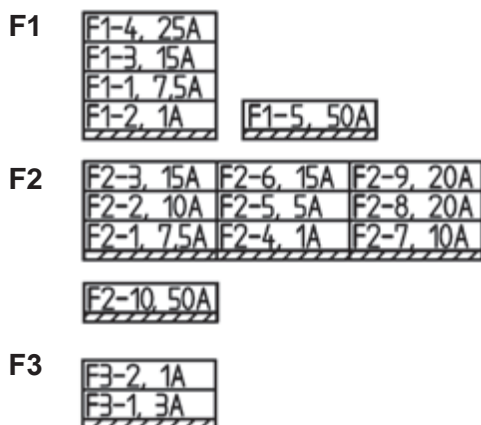


De zekering van het bedieningspaneel bevindt zich bij de eenheid naast de deur.

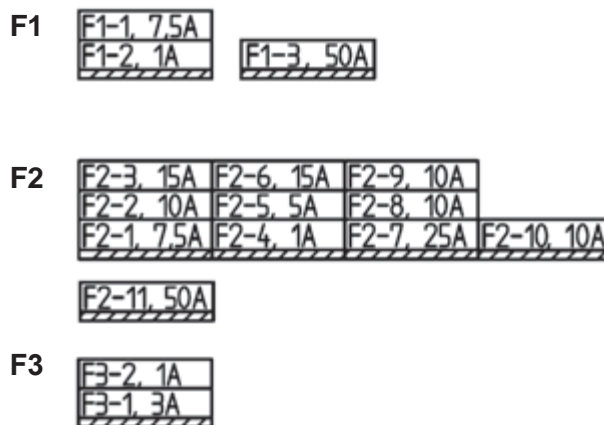
## Zekeringen die zijn aangebracht bij F1, F2 en F3

De zekeringen zijn zoveel mogelijk samengebracht in centrale F1, F2 en F3.  
Een overzichtstekening toont de plaatsing van de zekeringen in de camper.  
Deze tekening wordt meegeleverd met de camper.

Volledig geïntegreerde campers:



Halfgeïntegreerde campers:



Volledig geïntegreerde campers:

- F1-1** Positieverlichting
- F1-2** Spanningsmeting startaccu
- F1-3** Spoelpomp
- F1-4** Elektrische raambediening/Elektrische spiegels
- F1-5** Laadstroom tussen de accu van het woongedeelte en de startaccu.
- F2-1** Onderhoudslading startaccu
- F2-2** Radiogeheugen
- F2-3** Trapje
- F2-4** Spanningsmeting accu woongedeelte
- F2-5** Ketel
- F2-6** Zonnecel
- F2-7** Verbrandingstoilet Cinderella
- F2-8** Subwoofer
- F2-9** Eindtrap
- F2-10** Laadstroom tussen de accu van het woongedeelte en de startaccu.
- F3-1** Bedieningspaneel
- F3-2** Router

Halfgeïntegreerde campers:

- F1-1** Positieverlichting
- F1-2** Spanningsmeting startbatterij
- F1-3** Laadstroom tussen de accu van het woongedeelte en de startaccu.
- F2-1** Onderhoudslading startbatterij
- F2-2** Radiogeheugen
- F2-3** Markies
- F2-4** Spanningsmeting accu woongedeelte
- F2-5** Ketel
- F2-6** Zonnecel
- F2-7** Plafondbed (Alleen model TMX)
- F2-8** 12V contact (Alleen model TM880)
- F2-9** 12V contact (Alleen model TM880)
- F2-10** Verbrandingstoilet Cinderella
- F2-11** Laadstroom tussen de accu van het woongedeelte en de startaccu.
- F3-1** Bedieningspaneel
- F3-2** Router

## Overige zekeringen

Magneetklep van de toiletstoel:

Zekering 3A, aangebracht achter de spoelknop of in de achterzijde van de toiletstoel. Zie de aanwijzingen van de fabrikant van de toiletstoel.

Ketel:

Zekering 2A, aangebracht op de ketel in een groene zekeringhouder.

Elektrische voorruitverwarming:

(Alleen bepaalde modellen of als optie.)

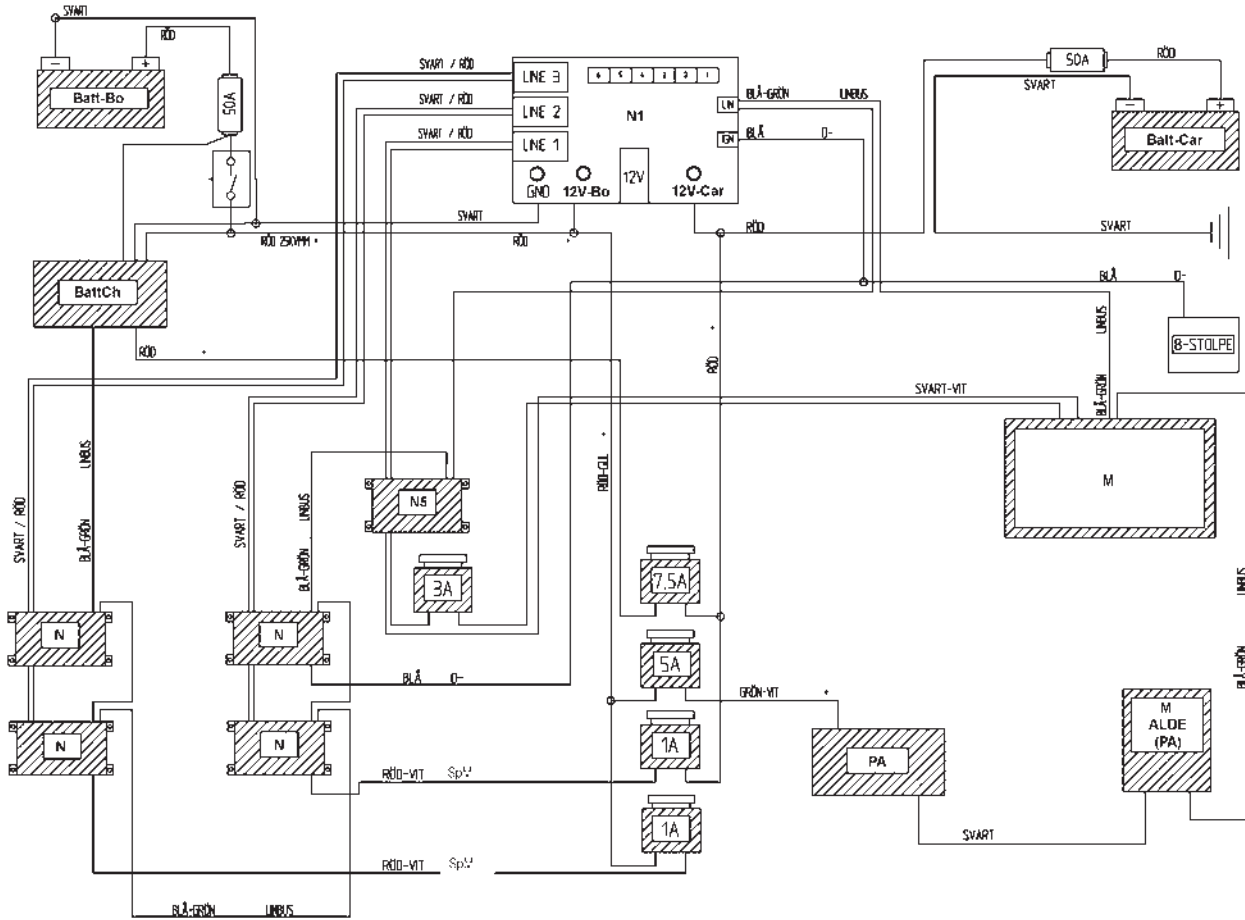
Zekering 50A, aangebracht in de zekeringhouder van de auto.

**Opmerking!**

Zekeringen voor het 12V-systeem van de auto zijn aangegeven in het instructieboek van de auto.

# ELEKTRISCH SCHEMA

## Elektrisch schema SmartD



Beschrijving

12V-Bo	12V woongedeelte	Gul	Geel
12V-Car	12V auto	Blå	Blauw
Batt	Accu	Vit	Wit
Batt-Bo	Accu, 12V-systeem van het woongedeelte	Grön	Groen
Batt-Car	Accu, 12V-systeem van de auto	Brun	Bruin
BattCh	Acculader	Röd	Rood
M	Bedieningspaneel	Svart	Zwart
MS	Hoofdstroomschakelaar	Grå	Grijs
N	N2-N6	Lila	Paars
PA	Verwarmingsketel	Rosa	Roze
SpM	Spanningsmeter		



# BESCHRIJVING ANTENNESYSTEEM

De camper is voorzien van een antennesysteem voor TV.  
Het antennesysteem bestaat uit:

- TV-antenne
- Aansluiting voor kabel-TV (K).
- Signaalkiezer (Switch).
- Antenne-uitgang voor TV.
- Antennesteun.

De antennesteun kan verhoogd worden voor optimale ontvangst. (Alleen bij bepaalde modellen.)

**Let op!**

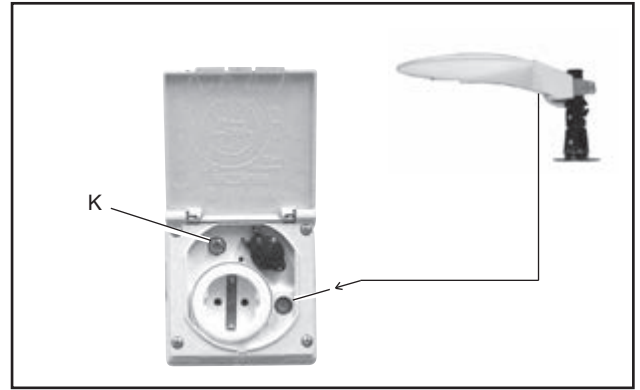
**Tijdens het rijden moet de antenne in zijn laagste stand staan en achterwaarts zijn gericht.**

Op veel campings wordt kabel-TV aangeboden. Kabel-TV wordt aangesloten via de antenne-ingang (K).

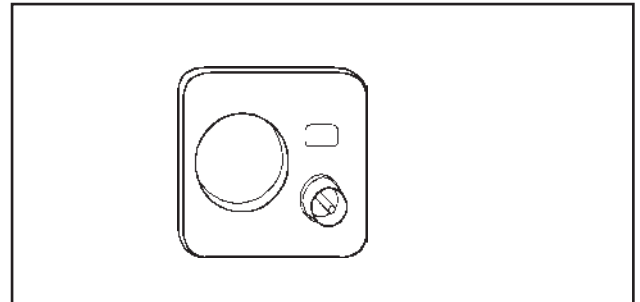
Als kabel-TV op de camper is aangesloten, moet men kiezen welk signaal moet worden aangesloten op de antenne-uitgang bij de TV-console: het signaal van de eigen antenne of dat van de kabel-TV.

U kiest het signaal door de betreffende knop op de signaalkiezer in te drukken.

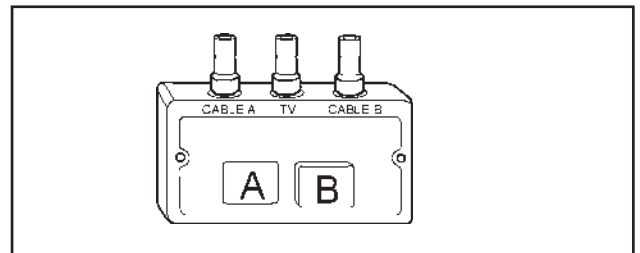
- |   |            |
|---|------------|
| A | TV-antenne |
| B | Kabel-TV   |



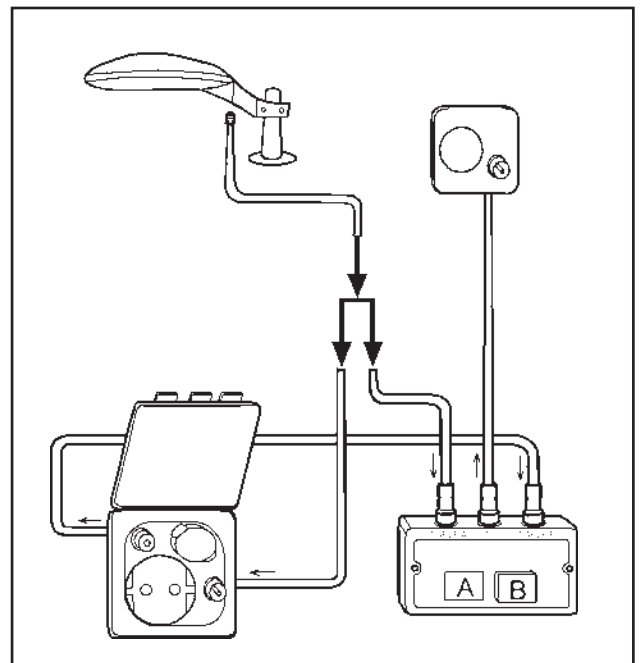
Aansluiting van de camper op kabel-TV.



Antenne-uitgang voor TV.



Signaalkiezer.



Schematische weergave van het antennesysteem van de camper.



---

# ONDERHOUD

# ONDERHOUDSSCHEMA'S

Dit hoofdstuk bevat alleen overzichten van onderhoud dat periodiek moet worden uitgevoerd volgens de aangegeven intervallen.

In voorkomende gevallen ziet u bij het onderhoud een toelichting of een verwijzing naar meer uitgebreide instructies.

## WEKELIJKS ONDERHOUD

<u>Onderhoud</u>	<u>Toelichting / verwijzing</u>
Reiniging van de verswatertank.	Zie "Gebruik".
Reiniging van de grijswatertank.	Zie "Gebruik".
Controle van het flessengassysteem met de lekkage-indicator.	Zie "Gebruik".
Vloeistofniveau in het verwarmingssysteem.	Controle van het niveau in het expansievat.

## MAANDELIJKS ONDERHOUD

<u>Onderhoud</u>	<u>Toelichting / Verwijzing</u>
Smering van de rubberpakkingen van het toilet.	Zie de beschrijving en de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.
Reiniging van de rubberpakkingen bij de spoelklep van het toilet.	Zie de beschrijving en de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.
Reiniging van het filter van de afzuigkap.	Zie de beschrijving en de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.
Accuvloeistof	Controle van het niveau. Het juiste niveau is 5-10 mm boven de accuplatten. Zo nodig de accuvloeistof bijvullen.. Zie de beschrijving.
Legen van de warmwaterboiler (ketel)	Om in de boiler een nieuw luchtkussen te creëren.
Kussens met lederen bekleding.	Deze moeten worden behandeld volgens de aanwijzingen van de fabrikant.
Buitenzijde van de wanden	Zorg ervoor dat oppervlakken van glasvezel worden beschermd tegen verkleuring door ze minstens 2 maal per jaar met was te behandelen.

## JAARLIJKS ONDERHOUD

<u>Onderhoud</u>	<u>Toelichting / Verwijzing</u>
Jaarlijkse service.	Volgens de aanwijzingen in het Garantie- & Serviceboek. Laat het onderhoud uitvoeren door een KABE onderhoudswerkplaats.
Vloeistof in het verwarmingssysteem.	Controle van het glycolgehalte (gebruik hiervoor een glycoltester) Zie de beschrijving.
Sloten.	Smering.
Scharnieren van het trapje.	Smering.
Stroomschakelaar van het trapje.	Reiniging Gebruik hiervoor contactspray.
Steunpoten.	Smering.
Rubberlijsten bij deuren en luiken.	Smering.
Ontluchten van de convectors.	Zie de afzonderlijke onderhoudsinstructie.
Reiniging Achterzijde van de koelkast.	Verwijder stof tussen de koelribben. Zie de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Reserve: Zorg ervoor dat u altijd extra gloeilampen en zekeringen bij de hand hebt.

# REINIGING

## WASSEN VAN DE BUITENZIJDEN

### Algemeen

Denk bij reiniging van de buitenzijde van de camper aan het volgende:

- Gebruik alleen aanbevolen reinigingsmiddelen.
- Volg de aanwijzingen op de verpakking.
- Onjuist uitgevoerde reiniging kan decoraties of onderdelen van de camper beschadigen.
- Houd u aan eventuele voorschriften in het instructieboek van het autogedeelte.

### Reinigings- en ontvettingsmiddelen

Gebruik alleen reinigingsmiddel dat bedoeld is voor campers of caravans, om te voorkomen dat naden en bevestigingspunten op de camper worden beschadigd.

Uw KABE dealer beschikt over een assortiment geschikte reinigingsmiddelen. Wees zorgvuldig bij het doseren van reinigingsmiddel. Voorkom overdosering.

Gebruik geen ontvettingsmiddel  
Teer en asfaltvlekken kunt u verwijderen met een polijstmiddel met harde was.

### Hogedrukreiniging

Gebruik bij voorkeur geen hogedrukspuit omdat de harde waterstraal onderdelen kan beschadigen.

### Autowasstraat

KABE raad af om de camper in een autowasstraat te wassen.

Wij adviseren om de camper met de hand te wassen omdat dit minder belastend is dan een automatische wasstraat.

### Verkleuring

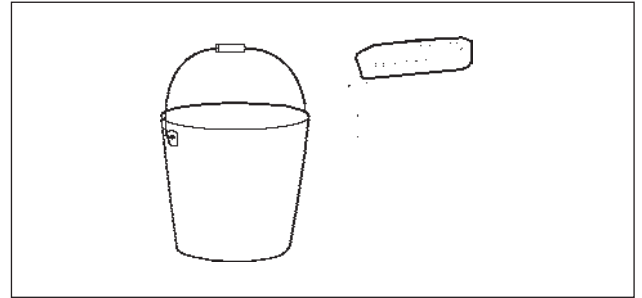
Uitwendig zijn de wanden en het dak van de camper vervaardigd van aluminium, glasvezel en plastic. De kleur van het materiaal wordt beïnvloed door zonnestraling en andere milieufactoren. Daardoor kan het materiaal verkleuren.

Voorkom verkleuring door regelmatige behandeling met was.

Als er verkleuring optreedt, dient deze zo spoedig mogelijk te worden behandeld:

- Poets de verkleuring weg. Voor diepere verkleuring is eerst een behandeling met rubbing nodig. Bij sterke verkleuring moet het oppervlak nat geschuurd worden, voorafgaand aan het gebruik van rubbing en poetsen.
- Gebruik polish om het oppervlak weer te laten glanzen.
- Verzegel het oppervlak met een geschikte sealer.
- Voorkom nieuwe verkleuring door behandeling met was.

Zorg ervoor dat decoraties en andere onderdelen van de camper tijdens de behandeling niet worden beschadigd.



### Wassen met de hand

- 1 Afspoelen van de camper. Gebruik royaal water. Spuit niet in de ventilatieopeningen van de camper.
- 2 Was de camper met lauw water en milde autoshampoo. Gebruik een spons of een autowasborstel.  
Was de camper niet in direct zonlicht. Spoel binnen 10 minuten overgebleven reinigingsmiddel van de camper.  
Was de ramen van het woongedeelte apart met reinigingsvloeistof voor acrylramen (zoals Seitz cleaner met antistatische werking). Matte gedeelten en kleine krasen op het raam kunt u wegpetsen met wasvrije polish.
- 3 Verwijder eventuele asfaltvlekken, roetdeeltjes en ander vuil met behulp van polish met harde was. Bewerk het oppervlak met een zachte spons of doek tot het vuil is verdwenen.
- 4 Bescherm het oppervlak van de camper door nabehandeling met was.



### WAARSCHUWING!

Risico van lichamelijk letsel.

Wees voorzichtig bij het reinigen van het dak. Houd rekening met de kans op vallen en met de valhoogte.

Zorg dat u op een stabiele ondergrond staat.

## INWENDIGE REINIGING

### Textiel

De kussens kunnen worden schoongemaakt met een stofzuiger of borstel.

Verwijder vlekken voor ze opdrogen. Zie de aanwijzingen van de fabrikant.

De stof van de kussens is afneembaar en kan chemisch worden gereinigd.

Behandel lederen kussens volgens de aanwijzingen van de fabrikant.

Spreien, gordijnen en koordjes kunnen chemisch worden gereinigd.

U kunt de vloermat wassen door hem te bevochtigen (niet helemaal nat maken) met water en een zacht wasmiddel voor textiel.

### Plafond en wandbekleding

De binnenwanden van de camper zijn bekleed met synthetisch weefselbehang. U kunt het behang stofzuigen. Vlekken kunnen worden verwijderd met zeep en water.

Reinig het plafond met een licht vochtige doek met wat milde zeepoplossing. Droog het daarna met een doek, bevochtigd met alleen water.

### Inrichting

Hout en foliepanelen van de inrichting kunt u droog afstoffen. Verwijder vlekken met een licht vochtige doek. Gebruik geen oplosmiddel e.d. waardoor lak of folie kunnen oplossen.

### Toilet

Reinig het toilet volgens de aanwijzingen van de fabrikant. Gebruik hiervoor alleen aanbevolen reinigingsmiddelen. Zie de aanwijzingen van de fabrikant.

### SNIJPLANK

De snijplank is gemaakt van hout met een onbehandeld oppervlak. Om de snijplank te beschermen tegen verkleuring of andere inwerking door levensmiddelen, kunt u het oppervlak behandelen met een middel voor houten werkbladen in de keuken. U kunt bijvoorbeeld olie met harde was gebruiken.

# STALLING

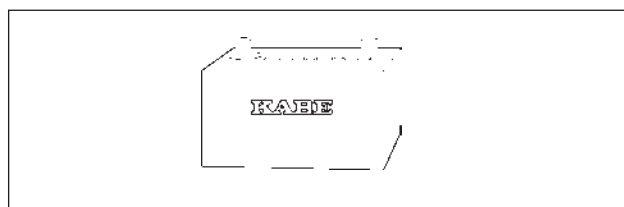
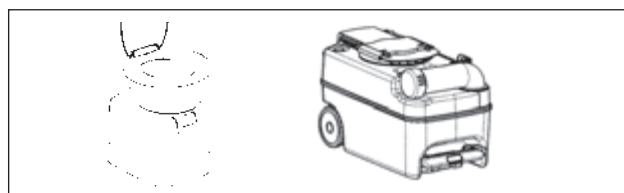
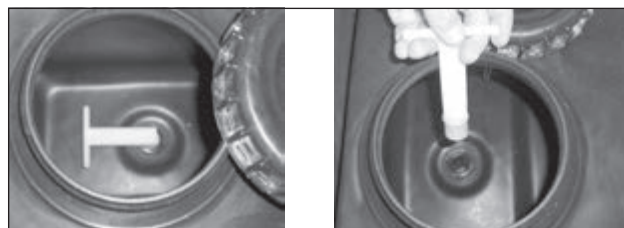
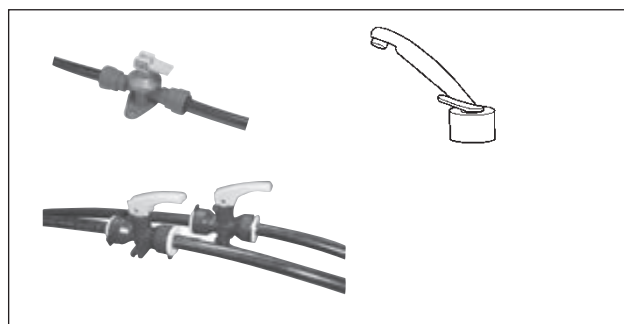
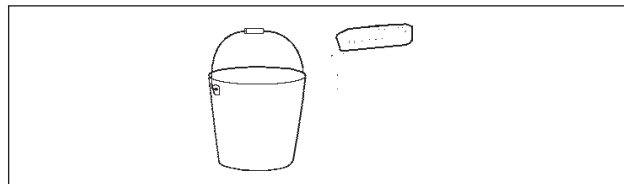
Met stalling bedoelen we dat de camper langere tijd stilstaat en niet wordt gebruikt (bijvoorbeeld tijdens de winter).

## MAATREGELEN BIJ STALLING

- Tanken. De brandstoftank moet vol zijn om condens in de tank te voorkomen.
- Reinigen van de camper.  
Wassen van de carrosserie en behandeling met was.  
Reiniging van het onderstel.  
Schoonmaken van het interieur.
- Smering van sloten, scharnieren en lijsten in deuren/luiken.
- Zorg ervoor dat de vloeistof in het verwarmingssysteem voldoende antivries bevat (glycolgehalte).
- Verwijder kussens en textiel uit de camper.  
Bewaar deze op een droge plaats in huis.
- Leeg en reinig het verswatersysteem. Zie het hoofdstuk "Gebruik" voor instructies.  
Laat de aftapkraan van de verswatertank in geopende stand staan.
- Leeg de warmwaterboiler.  
Laat de aftapkraan in geopende stand staan.
- Zorg ervoor dat alle waterkranen in geopende stand staan, zowel van koud als van warm water.
- Leeg en reinig het grijswatersysteem. Zie het hoofdstuk "Gebruik" voor instructies.  
Laat de grijswatertank open staan door de stop van de schoonspoelopening niet terug te plaatsen. Zo voorkomt u condens in de grijswatertank.
- Zorg ervoor dat de afvoer van de douche leeg is en eventueel beschermd is tegen vorst.
- Reinig het toilet en de bijbehorende koppelingen en afvaltank.  
Volg de aanwijzingen van de fabrikant voor stalling en de instructies ter voorkoming van schade wegens ijsvorming.
- Verwijder de startaccu en de accu van het woongedeelte.  
Laad de accu's op.  
Bewaar de accu's op een vorstvrije droge plaats.  
Laad de accu's om de drie maanden op (onderhoudslading).  
Zie het gedeelte "Beschrijving van het elektrische systeem".
- Leeg de koelkast.  
Laat de deur van de koelkast (en van het vriesvak indien aanwezig) op een kier staan.
- Zet kastjes, garderobekasten, laden en kleppen van zitbanken op een kier zodat alle ruimten in de camper worden geventileerd.
- Monteer het winterluikje op het rooster van de koelkastventilatie.
- Sluit de hoofdkraan van de gasfles en alle gaskranen.

### Aanbeveling:

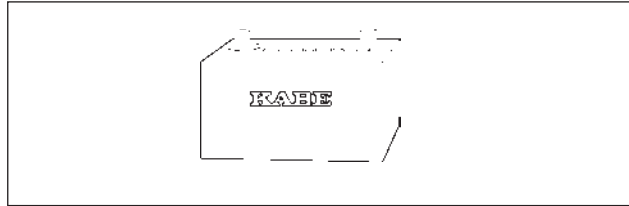
- Plaats een ontvochtiger (droogbol) in de camper.
- Ontlast de wielen. Verhoog de druk in de banden om vervorming te voorkomen.





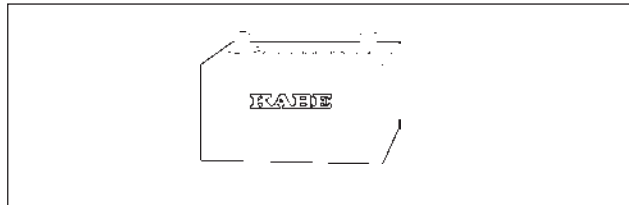
## MAATREGELEN BIJ STALLING

- Laad de accu's om de drie maanden op (onderhoudslading).  
Zie het gedeelte "Beschrijving van het elektrische systeem".
- Ventileer de camper eens per maand..
- Controleer het vloeistofniveau in de ontvochtiger.
- Controleer of ventilatieopeningen van de camper niet zijn geblokkeerd.

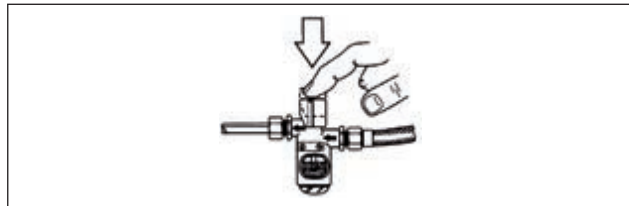


## MAATREGELEN BIJ INGEBRUIKNEMING NA STALLING

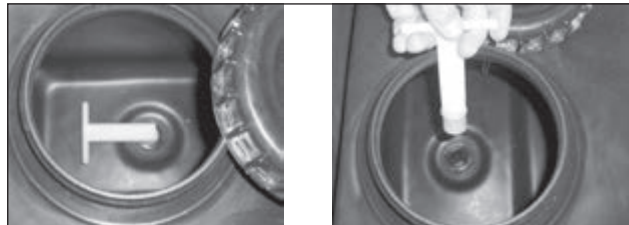
- Monteer de accu's in de camper.  
Controleer of de automatische zekering niet is geactiveerd.



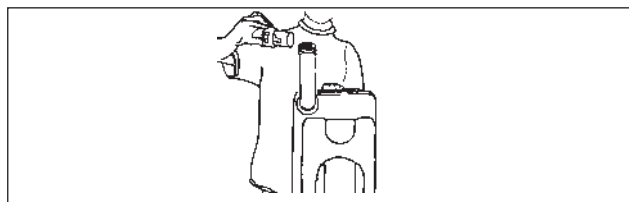
- Controleer het flessengassysteem met de lekkage-indicator.



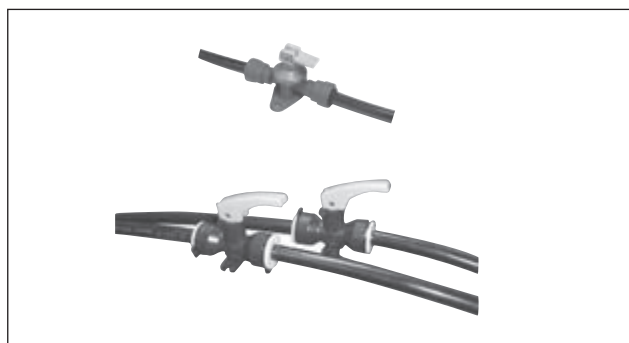
- Monteer de rubberstop in de schoonspoelopening van de grijswatertank.



- Monteer het deksel op de afvaltank van het toilet.  
Zorg dat de afvaltank van het toilet correct is aangebracht.
- Zorg ervoor dat het toilet gereed is voor gebruik.  
(Alle eventuele aftapkranen moeten gesloten zijn)



- Sluit de aftapkraan van de verswatertank.
- Sluit de aftapkraan van de warmwaterboiler.
- Sluit de aftapkranen van de slangen voor koud en warm water.



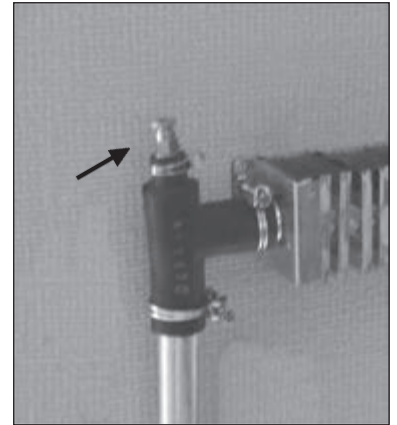
- Smeer de steunpoten.
- Controleer de luchtdruk van de banden (en van het reservewiel).

## ONTLUCHTING VAN HET CONVECTORSYSTEEM

Lucht in het convectorsysteem belemmert de circulatie van de vloeistof waardoor de warmte zich niet in de camper kan verspreiden. Het convectorsysteem moet daarom worden ontlucht via de voormonteerde nippels.

Het ontluchten doet u als volgt:

- 1 Zorg ervoor dat het expansievat voldoende vloeistof met glycol bevat.
- 2 Schakel de circulatiepomp op het bedieningspaneel van de ketel uit.
- 3 Parkeer de camper op een licht stijgende helling.  
De luchtbellen in het convectorsysteem worden dan aan de voorkant verzameld.
- 4 Bescherm de inrichting bij de ontluchtingsnippels door een doek of tissue tegen de nippel te houden.
- 5 Open de nippel zodat de lucht kan ontsnappen.  
Sluit de nippel zodra er alleen water uit komt.
- 6 Sluit alle nippels.
- 7 Verplaats de camper zodat hij op een dalende helling staat.  
Herhaal het ontluchten.
- 8 Eventueel kan het nodig zijn om meerdere malen te ontluchten.  
Wissel daarbij steeds tussen stijgende en dalende helling.

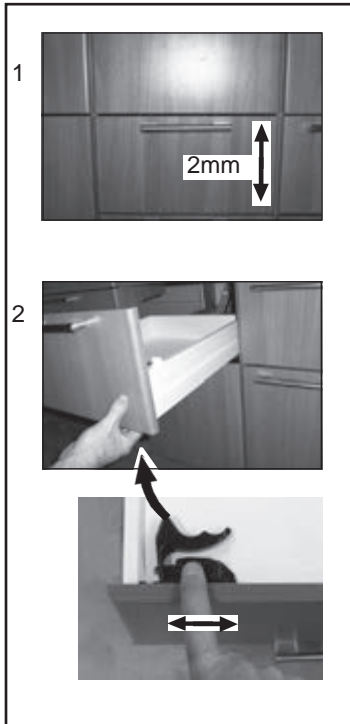


*Voorbeeld van een ontluchtingsnippel.*

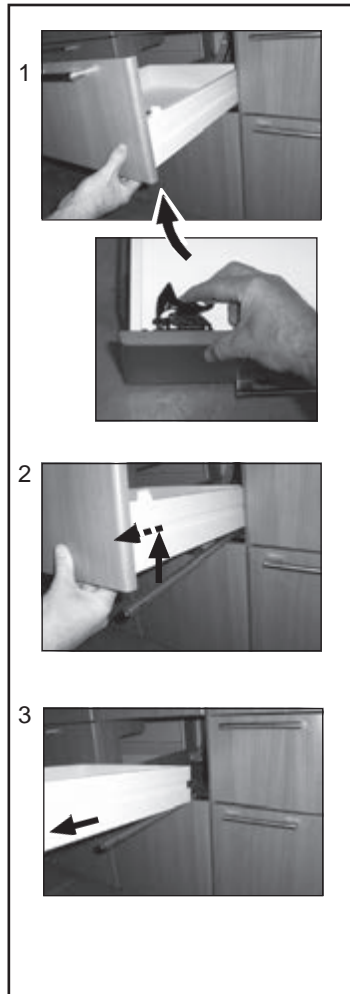
# LADEN IN HET KEUKENBLOK



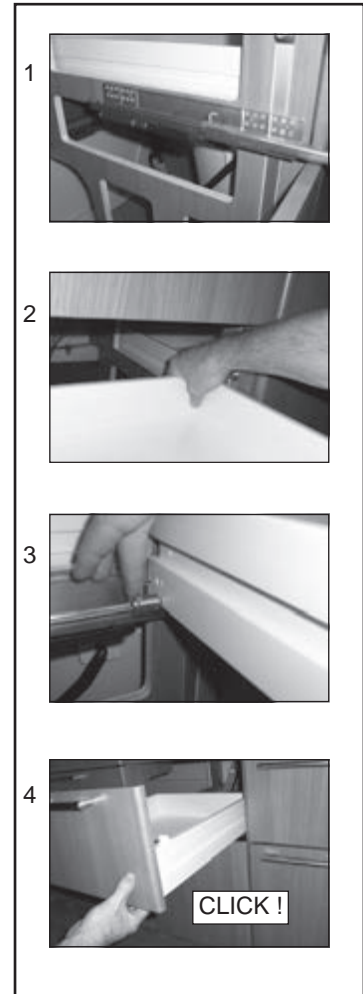
## AFSTELLING VAN LADEN



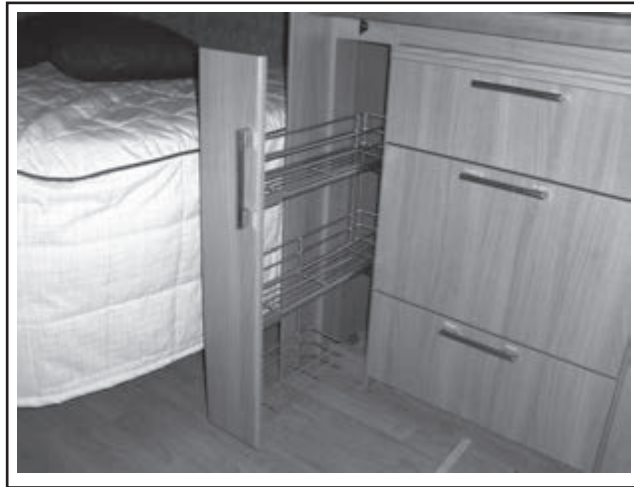
## VERWIJDERING VAN LADEN



## MONTAGE VAN LADEN



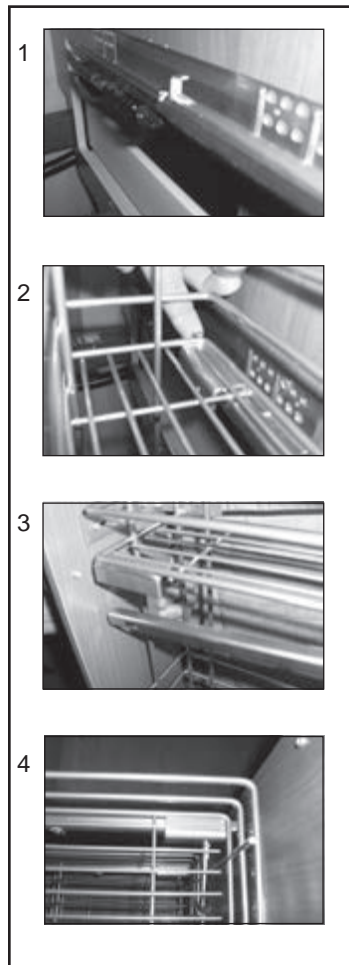
# UITTREKKASTEN IN HET KEUKENBLOK



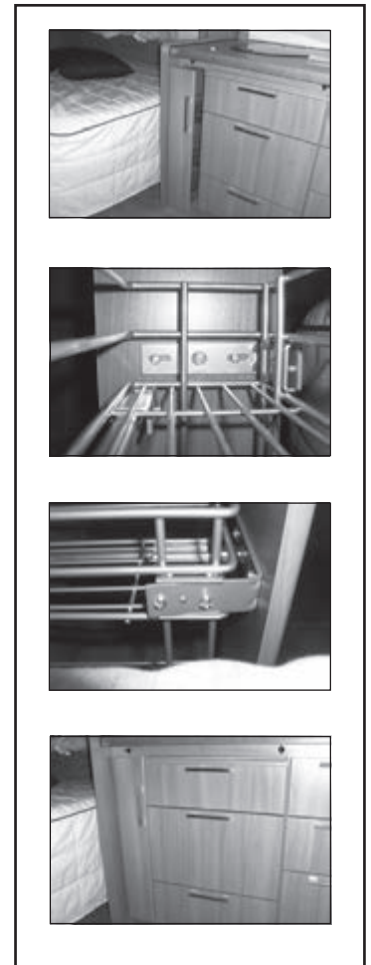
## VERWIJDERING VAN UITTREKKASTEN



## MONTAGE VAN UITTREKKASTEN

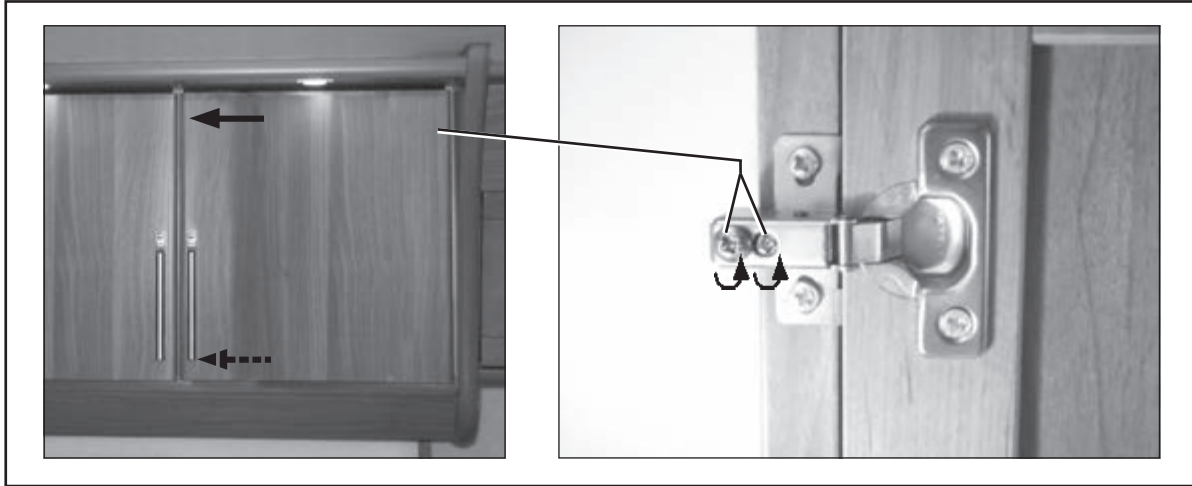


## AFSTELLING VAN HET FRONT

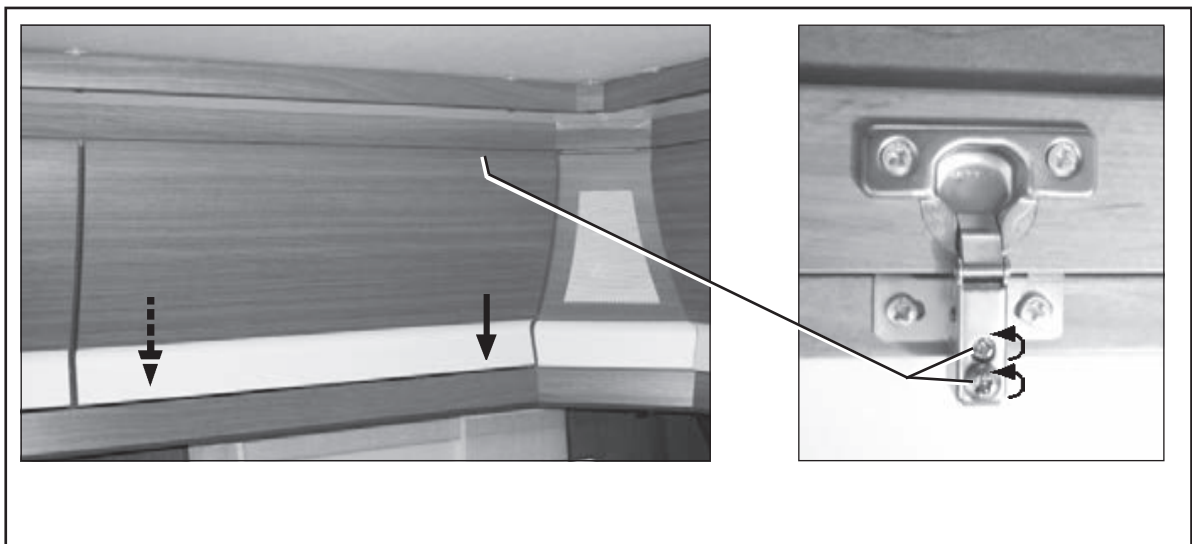


# AFSTELLEN VAN KASTDEURTJES

## KASTDEURTJE IN DE SERVIESKAST



## DEURTJE IN DE BOVENKAST





Alle modellen worden door KABE steeds verder ontwikkeld. Wij vragen er daarom uw begrip voor dat wij ons het recht voorbehouden om wijzigingen aan te brengen in uitvoering en uitrusting van het product, waardoor het kan afwijken van de beschrijving in dit instructieboek. Gegevens, afbeeldingen en beschrijvingen in dit instructieboek vormen geen rechtsgrond voor aanspraken.

The logo for KABE, featuring the letters 'KABE' in a bold, red, stylized font with a black outline. The letters are slightly shadowed to give a 3D effect.

Kabe AB

[www.kabe.nl](http://www.kabe.nl)

Art.nr: 504910.19 NL